

Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov

NUTRIČNÍ ASISTENT
STUPŇOVITÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov

Školní vzdělávací program

Nutriční asistent

Pokusného ověřování stupňovitého propojení vybraných oborů vzdělání kategorie M, N ve skupině oborů vzdělání 53 - Zdravotnictví ve středních a vyšších odborných školách

(PO M, N – obory 53)

Č. j. VOŠZTU/1614/2024

Obor vzdělání: Nutriční asistent

kód oboru: 53-41-M/02

Schvaluji platnost a účinnost tohoto ŠVP:

.....
podpis ředitele školy

Obsah školního vzdělávacího programu

1. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
2. POKUSNÉ OVĚŘOVÁNÍ STUPŇOVITÉHO PROPOJENÍ VYBRANÝCH OBORŮ	7
3. KURIKULÁRNÍ DOKUMENTY VYMEZUJÍCÍ A POPISUJÍCÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ	8
4. PROFIL ABSOLVENTA.....	8
5. KOMPETENCE ABSOLVENTA.....	9
5.1 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	9
5.1.1 <i>Kompetence k učení</i>	9
5.1.2 <i>Kompetence k řešení problémů</i>	9
5.1.3 <i>Komunikativní kompetence</i>	10
5.1.4 <i>Personální a sociální kompetence</i>	10
5.1.5 <i>Občanské kompetence a kulturní povědomí</i>	11
5.1.6 <i>Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám</i>	12
5.1.7 <i>Matematické kompetence.....</i>	12
5.1.8 <i>Digitální kompetence</i>	13
5.2 ODBORNÉ KOMPETENCE.....	14
5.2.1 <i>Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci</i>	14
5.2.2 <i>Provádět činnosti specifické ošetrovatelské péče při zabezpečení nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy pod odborným dohledem nutričního terapeuta a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem</i>	14
5.2.3 <i>Sestavovat pod odborným dohledem nutričního terapeuta a na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet u pacientů s nekomplikovaným onemocněním</i>	15
5.2.4 <i>Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb</i>	15
5.2.5 <i>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.....</i>	16
6. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	16
6.1 OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI	16
6.2 ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	18
6.3 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	21
6.4 ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT	23

7.	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	28
7.1	DĚLKA A FORMA VZDĚLÁVÁNÍ	28
7.2	DOSAŽENÝ STUPEŇ VZDĚLÁNÍ:	28
7.3	PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ:	28
7.4	ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ, POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ A KVALIFIKACE:	28
8.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	29
8.1	CELKOVÉ POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	29
8.2	ORGANIZACE VÝUKY	30
8.3	ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	31
8.4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	32
8.5	VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH ŽÁKŮ	33
8.6	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM	35
8.7	REALIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE.....	35
9.	PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ	36
9.1	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLY	36
9.2	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLY	36
9.3	SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP	37
10.	PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP	37
11.	UČEBNÍ PLÁN S MINIMÁLNÍM RÁMCEM ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	41
12.	UČEBNÍ OSNOVA PŘEDMĚTŮ	45
12.1	JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	46
12.1.1	Český jazyk a literatura	46
12.1.2	Anglický jazyk.....	66
12.2	SPOLEČENSKOVĚDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	80
12.2.1	Dějepis.....	80
12.2.2	Občanská nauka.....	89
12.3	PŘÍRODOVĚDNÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	100
12.3.1	Fyzika B.....	100
12.3.2	Chemie A	107
12.3.3	Biologie.....	114

12.4	MATEMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	120
12.4.1	<i>Matematika</i>	120
12.5	VZDĚLÁVÁNÍ PRO ZDRAVÍ	127
12.5.1	<i>První pomoc</i>	127
12.5.2	<i>Tělesná výchova</i>	134
12.6	INFORMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	146
12.6.1	<i>Informační a komunikační technologie</i>	146
12.7	EKONOMICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	157
12.7.1	<i>Ekonomika</i>	157
	ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	163
12.8	ZÁKLADY POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE	163
12.8.1	<i>Somatologie</i>	163
12.8.2	<i>Patologie a patofyziologie</i>	172
12.8.3	<i>Klinika nemocí</i>	178
12.8.4	<i>Odborná latinská terminologie</i>	190
12.8.5	<i>Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena</i>	196
12.8.6	<i>Výchova ke zdraví</i>	202
12.8.7	<i>Základy ošetrovatelství</i>	208
12.8.8	<i>Psychologie a komunikace</i>	216
12.9	SPECIFICKÁ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE	226
12.9.1	<i>Technologie přípravy pokrmů 1</i>	226
12.9.2	<i>Technologie přípravy pokrmů 2</i>	232
12.9.3	<i>Nauka o potravinách</i>	237
12.9.4	<i>Biochemie</i>	243
12.9.5	<i>Potravinářská chemie</i>	247
12.9.6	<i>Výživa člověka</i>	252
12.9.7	<i>Léčebná výživa</i>	256
12.9.8	<i>Nutriční a dietologická péče</i>	271
12.9.9	<i>Odborná nutriční praxe</i>	279
12.10	NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	282
12.10.1	<i>Literární seminář</i>	282
12.10.2	<i>Řízení motorových vozidel</i>	288

1. Úvodní identifikační údaje

Název školy:	Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov
Adresa školy:	Procházkova 303, 541 01 Trutnov
Zřizovatel:	Královéhradecký kraj
Adresa zřizovatele:	Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Pivovarské nám. 1245, 50003 Hradec Králové
Název ŠVP:	Nutriční asistent
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Dosažený stupeň vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF4
Délka a forma vzdělávání:	4 roky v denní formě vzdělávání
Datum platnosti ŠVP:	od 1. září 2025 počínaje 1. ročníkem
Datum účinnosti:	1. září 2025
Schválení ŠVP:	ŠVP byl projednán školskou radou dne 22. 10. 2025 ŠVP byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 25. 8. 2025 č. j. VOŠZTU/1614/2024
Jméno ředitele školy:	RNDr. Bc. Roman Hásek, Ph.D.
Jméno koordinátora ŠVP:	Mgr. Lenka Bubeníková
Školské poradenské středisko tvoří:	výchovný poradce, školní metodik prevence rizikového chování
Zastoupení těmito:	Mgr. Stanislava Zástavová, Mgr. Lenka Talábová, Mgr. Milena Vymlátílová, Mgr. Marcela Frýbová
Školní psycholog:	Mgr. Karolína Smetanová
Kontaktní osobu pro spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou:	Mgr. Stanislava Zástavová, Mgr. Lenka Talábová – výchovní poradci
Kontakty na školu	
tel.:	499 840 092
fax:	499 811 302
e-mail:	zdravstu@szstrutnov.cz
webové stránky školy:	http://www.zoat.cz

2. Pokusné ověřování stupňovitého propojení vybraných oborů

Účelem PO M, N – obory 53 je vytvoření efektivní stupňovité a zkrácené vzdělávací cesty v oborech vzdělání 53-41-M/02 *Nutriční asistent* a 53-41-N/4. *Diplomovaný nutriční terapeut*, kde v rámci studia maturitního oboru vzdělání získá úspěšný žák/absolvent/student nejprve maturitní zkoušku a následně je bez přijímací zkoušky přijat v rámci prostupného oboru vzdělání do 2. ročníku akreditovaného oboru vzdělání vyšší odborné školy zakončeného absolutoriem Tento účel pak naplňuje aktuální potřeby resortu zdravotnictví i individuální vzdělávací možnosti a potřeby každého žáka/studenta.

Cílem PO M, N – obory 53 je ověřit organizaci a průběh modelu stupňovitého vzdělávání:

- získat přehled o možných variantách školních vzdělávacích programů, které v souladu s PO M, N – obory 53 vycházejí z Minimálního rámce odborného vzdělávání oboru vzdělání 53-41-M/02 *Nutriční asistent*,
- ověřit v rámci PO M, N – obory 53 u stupňovitých oborů vzdělání model přijímacího řízení bez přijímacích zkoušek do 2. ročníku oboru vzdělání akreditovaného vzdělávacího programu, který je zpracovaný v souladu se zásadami PO M, N – obory 53,
- ověřit přínos modelu přijímacího řízení PO M, N – obory 53, kdy budou do 2. ročníku oboru vzdělání akreditovaného vzdělávacího programu, který je zpracovaný v souladu se zásadami PO M, N – obory 53, přijímáni také ti uchazeči, kteří uspěli v profilové části maturitní zkoušky, ale neuspěli ve společné části maturitní zkoušky v příslušném oboru vzdělání, a to s podmínkou, že maturitní zkoušku ze společné části maturitní zkoušky vykonají úspěšně nejpozději do konce 2. ročníku studia akreditovaného vzdělávacího programu, který je zpracovaný v souladu se zásadami PO M, N – obory 53.

Zásady stupňovitého propojení/synchronizace obsahu vzdělání v rámci PO M, N – obory 53

1. Koncepce stupňovitého propojení vychází z potřeby naplnit podmínku ustanovení § 95 odst. 1 a 2 školského zákona, a sice že ve skupině oborů 53 – Zdravotnictví absolventy maturitního oboru vzdělání lze do vyššího než prvního ročníku vzdělávání ve vyšší odborné škole, přijmout pouze v případě, že obsah předchozího vzdělávání uchazeče o studium odpovídá obsahu vzdělávání v těch ročnících, které student nebude absolvovat.
2. Synchronizace stanovuje pravidla, při jejichž dodržení výstupy vzdělávání v oboru vzdělání 53-41-M/02 *Nutriční asistent* budou prokazatelně totožné s výstupem vzdělávání v 1. ročníku oboru vzdělání 53-41-N/4. *Diplomovaný nutriční terapeut*. Absolventi oboru vzdělání 53-41-M/02 *Nutriční asistent* tak splní podmínku pro přijetí do 2. ročníku oboru vzdělání 53-41-N/4. *Diplomovaný nutriční terapeut*, a jejich studium tak bude zkráceno na 2 roky. Toho bude dosaženo:
Dodržením zásad *Minimálního rámce odborného vzdělávání ŠVP oboru vzdělávání 53-41-M/02 Nutriční asistent*. Minimální rámec odborného vzdělávání pro ŠVP je nastaven pro minimální počet vyučovacích hodin odborných předmětů za celou dobu vzdělávání stanovených rámcovým vzdělávacím programem. Splnění minimálního počtu vyučovacích hodin pro účely synchronizace je závazné. Jednotné názvy

odborných předmětů a splnění obsahu odborných předmětů stanovených v anotacích zároveň garantují, že bude splněno ustanovení § 95 odst. 2 školského zákona.

Minimální rámec odborného vzdělávání pro ŠVP 53-41-M/02 Nutriční asistent byl v tomto dokumentu dodržen.

Jsou dodrženy i výstupy vzdělávání v oboru vzdělání 53-41-M/02 Nutriční asistent a budou prokazatelně totožné s výstupem vzdělávání v 1. ročníku oboru vzdělání 53-41-N/4. Diplomovaný nutriční terapeut.

3. Kurikulární dokumenty vymezující a popisující program vzdělávání

Kurikulární rámce vymezují v ŠVP výukové cíle a obsah vzdělávání, tj. učivo všeobecného a odborného vzdělávání pro obor Nutriční asistent. Tyto rámce obsahují kompetence, klíčové kompetence, odborné kompetence, obsah vzdělávání, cíle a výsledky vzdělávání. V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.: učit se poznávat; učit se pracovat a jednat; učit se být; učit se žít společně s ostatními.

4. Profil absolventa

Absolvent se uplatní ve stravovacích provozech zdravotnických a sociálních zařízení, ve státních zdravotních ústavech a úřadech státní správy provádějících státní zdravotní dozor a v komunitní péči. Uplatní se také jako odborný pracovník v zařízeních zajišťujících nutriční a dietetickou péči zejména v dietních jídelnách, klinických a ambulantních zdravotnických zařízeních, edukačních centrech, lázeňských a léčebných ústavech, sanatoriích, zařízeních sociální péče a geriatrické péče, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných a ve stacionářích.

Pod odborným dohledem nutričního terapeuta poskytuje činnosti v rámci specifické ošetrovatelské péče a ve spolupráci s lékařem se podílí na preventivní, léčebné a diagnostické péči v oboru klinická výživa v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

5. Kompetence absolventa

Vzdělávání v daném oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili následující klíčové a odborné kompetence.

5.1 Klíčové kompetence

5.1.1 Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

5.1.2 Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

5.1.3 Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně platné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

5.1.4 Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

5.1.5 Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje platné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

5.1.6 Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky, umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

5.1.7 Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

5.1.8 Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn., že absolventi by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů u oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesnému a duševnímu zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

5.2 Odborné kompetence

5.2.1 Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

5.2.2 Provádět činnosti specifické ošetrovatelské péče při zabezpečení nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy pod odborným dohledem nutričního terapeuta a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem

Tzn., aby absolventi:

- zpracovávali nutriční propočty;
- zpracovávali dokumentaci o nutričním příjmu pacientů;
- posuzovali stav výživy u pacientů s nekomplikovaným onemocněním;
- sestavovali předpis stravy pro jednotlivé diety a celé zdravotnické zařízení nebo zařízení sociální péče;

- zpracovávali podklady pro přípravu léčebné výživy;
- připravovali stravu v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy;
- podíleli se v rozsahu své odborné způsobilosti na edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé výživy a léčebné výživy;
- podíleli se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení potravin určených pro zvláštní výživu;
- podíleli se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků;
- podíleli se na dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků a na zajištění jejich dostatečných zásob;
- pracovali se zdravotnickou dokumentací.

5.2.3 Sestavovat pod odborným dohledem nutričního terapeuta a na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet u pacientů s nekomplikovaným onemocněním

Tzn., aby absolventi:

- posuzovali vlastnosti jednotlivých druhů potravin a nápojů a volili vhodný technologický postup při zhotovování pokrmů – propočítali biologické a energetické hodnoty pokrmů diet pacientů;
- připravovali běžné plány pokrmů podle technologických postupů.

5.2.4 Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb

Tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace, tj. zdravotnického, sociálního a jiného zařízení;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků (např. používaných potravin, pokrmů apod.) nebo služeb, zohledňovali požadavky pacienta nebo klienta;

- vyřizovali reklamace;
- řešili vhodným způsobem problémové a sociálně komunikativní situace.

5.2.5 Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s potravinami, pokrmami, materiály, energiemi, odpady, vodou, zdravotnickými prostředky a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

6. Průřezová témata

6.1 Občan v demokratické společnosti

Charakteristika tématu

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího program

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- orientovali se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocovali a využívali masová a síťová média pro své různorodé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost - jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová a síťová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá:

- v důsledně a promyšleně prováděné etické výchově, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, soucitění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci,...). Občanské ctnosti úzce souvisejí s tím, jaký je člověk ve svém soukromí;
- v neveřejné oblasti svého prožívání a jednání, ke skutečnému lidství a dobré morálce, projevující se v prosociálním chování, by měly vést všechny vyučovací předměty;
- všechny složky školního kurikula, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu; cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící kladný přístup k životu, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí;
- ve vytvoření demokratického klimatu školy (včetně zajištění efektivního fungování žákovské samosprávy);
- v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu, včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;
- v cílevědomém úsilí o dobré znalosti, dovednosti a postoje žáků, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání, tyto vědomosti a dovednosti budou žáci nejvíce získávat ve vyučovacích předmětech zaměřených na výchovu k občanství a společenskovednímu vzdělávání, tedy např. v občanské nauce, v základech společenských věd nebo v dějepisu;
- v promyšleném a funkčním používání strategií výuky, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků, (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely);
- v realizaci mediální výchovy.

6.2 Člověk a životní prostředí

Charakteristika tématu

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího program

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah tématu a jeho realizace

Průřezové téma je začleněno v rámcovém vzdělávacím program do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno v společenskovedním vzdělávání, estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

V odborné složce je průřezové téma diferencovaně začleněno do obsahových okruhů podle charakteru oborů vzdělání. Zaměřuje se zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma je vhodné realizovat ve školním vzdělávacím programu kombinací tří základních způsobů:

- komplexně – samostatném ekologickém vyučovacím předmětu (modulu) nebo v uceleném bloku ekologického učiva zahrnutého do některého vhodného předmětu (modulu), který umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí, komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí;
- rozptýleně (difuzně) – v logických souvislostech v jednotlivých vyučovacích předmětech (modulech) všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání, v praktickém vyučování;
- nadpředmětově – v žákovských projektech.

Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a mimoškolními aktivitami. V praktickém vyučování je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, k využívání úsporných spotřebičů a postupů, dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací a výchovný význam mají žakovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s odbornou praxí.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy doporučujeme spolupracovat se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

6.3 Člověk a svět práce

Charakteristika tématu

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a na měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Managemet Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího program

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;

- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- aktivní vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale s využitím jiných aktivit.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu, a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová a individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

6.4 Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další

klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

- Ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých¹¹ a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;

- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Průřezové téma je vhodné rozpracovat ve školním vzdělávacím programu v co nejužší vazbě na činnosti a témata v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání. Základem je reagovat na změny ve společnosti, v profesních požadavcích a v pracovním prostředí způsobené rozvojem digitálních technologií a poskytnout žákům dostatek příležitostí, situací a kontextů, ve kterých se budou učit bezpečně a efektivně využívat různé digitální technologie.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním.

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozložení klávesnice se používá rozložení alternativní (např. typu Dvorak). K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.

Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:

- programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;
- programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;
- programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;
- software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

7. Organizace vzdělávání

7.1 Délka a forma vzdělávání

- 4 roky v denní formě vzdělávání

7.2 Dosažený stupeň vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou,
- kvalifikační úroveň EQF 4.

7.3 Podmínky pro přijetí ke vzdělávání:

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy,
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání (podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

7.4 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace:

- **maturitní zkouška** dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce, konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem,
- **profilová** část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka, konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk a ne matematiku,
 - ve výuce cizích jazyků žáci volí jazyk anglický.

- **odborná** část profilové maturitní zkoušky se skládá ze tří povinných zkoušek:

- Nutriční a dietologická péče (praktická maturitní zkouška),
- Klinika nemocí,
- Výživa člověka a Léčebná výživa.

Předmět Nutriční a dietologická péče je předmětem praktickým, probíhajícím v klinických podmínkách smluvních pracovišť.

Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky nebo maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

8. Charakteristika vzdělávacího programu

8.1 Celkové pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program připravuje žáky na zvládnutí úkolů středních zdravotnických pracovníků, kteří budou pracovat pod odborným dohledem při dosažitelnosti a s pomocí jiného zdravotnického pracovníka, který má vyšší kvalifikaci. V oblasti odborného vzdělávání se zaměří především na zvládnutí přípravy stravy podle předem připravených rozpisů, s ohledem na jejich nutriční a výživovou hodnotu. Žáci budou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce při přípravě stravy. Důraz bude kladen na uplatňování znalostí technologie, výživové hodnoty potravin a estetickou stránku přípravy.

Žáci budou vzdělávání tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou nejen pro pracovní, ale i osobní a občanský život a byli připraveni dále se soustavně vzdělávat.

V průběhu vzdělávání si žáci osvojí odborné a klíčové kompetence na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům. Klíčové kompetence si budou žáci osvojovat během celého studia ve všeobecných i odborných předmětech. Odborné kompetence budou rozvíjeny zvláště v rámci odborné praxe, která je nedílnou součástí vzdělávacího procesu žáků.

Osvojování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí bude realizováno pomocí různorodých vyučovacích metod, především metod motivačních a aktivizačních a metod rozvíjejících samostatnost, tvořivost a spolupráci. Při výuce bude využívána moderní didaktická technika, která umožňuje

zpestřit výuku a využít výukové programy. Dalšími způsoby rozvíjení klíčových i odborných kompetencí jsou dílčí projekty a pestrá nabídka zájmových aktivit.

Průřezová témata jsou ve školním vzdělávacím programu začleněna do jednotlivých vyučovacích předmětů, vážou se k obsahu předmětů a přirozeně je rozvíjejí. Jsou realizována také výchovným působením třídních a všech ostatních učitelů, dílčími projekty, soutěžemi, účastí na divadelních představeních a dalšími aktivitami. V rámci každého vyučovacího předmětu budou, pokud to bude možné, realizovány odborné exkurze.

8.2 Organizace výuky

Pro žáky tříd prvního ročníku jsou pořádány lyžařské výcvikové kurzy. Ve druhém ročníku jsou rovněž pro všechny žáky organizovány turisticko-vodácké kurzy na raftech na Orlici nebo u moře v Chorvatsku, ve třetím ročníku kurz cyklistický (dle podmínek a možnostech žáků). Pro vzdělávání žáků jsou využívány především učebny ve školní budově. K optimálnímu využití pomůcek a didaktické techniky jsou všechny učebny školy vybudovány a vybaveny jako odborné učebny pro určitý předmět. Většina učeben umožňuje využívat audiovizuální techniku a PC.

Předmět nutriční a dietologická péče je vyučován na smluvně zajištěných odděleních nemocnic a v některých dalších zařízeních. Školní vyučování je doplněno odbornou praxí v nemocničních zařízeních, exkurzemi, přednáškami a besedami.

Ve třetím ročníku v závěru školního roku žáci absolvují souvislou odbornou praxi. Jejím cílem je upevnění dosud získaných odborných znalostí a dovedností. Odborná praxe přispívá ke zkvalitnění organizace činností, ke zlepšení praktických dovedností a zkvalitnění odborných znalostí. O průběhu své odborné praxe si žáci vedou záznam v denících praxe, který jím potvrzuje odpovědná osoba daného oddělení. Každý den v průběhu praxe mají žáci možnost konzultovat postupy s odbornou učitelkou, která daný den vykonává dozor při souvislé odborné praxi. Výsledky, kterých dosáhli při odborné praxi, jsou zahrnuty do celkového hodnocení předmětu „Nutriční a dietologická péče“.

Žáci oboru nutriční asistent absolvují během studia povinné odborně zaměřené exkurze, které tvoří součást výuky jednotlivých odborných předmětů.

V každém školním roce jsou do výuky zařazována filmová, divadelní a koncertní představení podle aktuální nabídky kin a divadel. Pro žáky jsou vybírána taková představení, která obohatí jejich kulturní rozhled a souvisejí s učivem, které je prezentováno v osnovách. Žáci navštěvují také výstavy uměleckého i technického charakteru a výstavy s odbornou tematikou.

Žáci spolupracují s vyučujícími při prezentaci školy na veřejnosti. Jde o prezentaci školy v rámci Dne otevřených dveří, ale také na veletrhu středních škol, na kterém škola pravidelně představuje svou činnost.

Výchovný poradce zajišťuje pro žáky čtvrtých ročníků kariérové poradenství cyklem přednášek o možnostech studia, vyhledávání informací o dalším studiu a vyplňování přihlášek. Žáci absolventských ročníků mají možnost individuálních návštěv dnů otevřených dveří na vysokých školách či vyšších odborných školách podle svého zájmu.

8.3 Způsob hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou vždy pro určité skupiny předmětů přesně stanoveny v klasifikačním a sankčním řádu školy. Učitelé školy jsou vedeni k tomu, aby při hodnocení a pedagogické diagnostice dodržovali následující zásady:

- hodnocení žáka má mít motivační charakter (má být hodnocen momentální výkon žáka a také v kontextu hodnocení třídy, žáci by měli mít možnost porovnat své výkony navzájem),
- důležitá je zpětná vazba, při každém hodnocení výkonů žáků je třeba vycházet z potřeb žáka mít validní informace o svých výsledcích a výkonech, cílem není klasifikace, ale míra úspěšnosti,
- je třeba pracovat s chybou, žák se má z chyby poučit, aby chyby v budoucnu co nejméně opakoval, je nutné důkladně zvažovat závažnost chyb, odlišit chyby, které zásadně ovlivní výsledek snažení žáka, a které celkový výsledek výrazně neovlivní, mají jen doprovodný charakter,
- je nutné stanovit pravidla klasifikace předem, jednotná pravidla klasifikace vycházejí z klasifikačního řádu školy, slouží k základnímu přehledu žáků v této oblasti a umožňují předcházet zbytečným nedorozuměním,
- nedílnou součástí hodnocení výkonů žáků je slovní hodnocení, které umožní zhodnotit předvedený výkon v širším kontextu, v tomto směru je pro posílení motivace žáka efektivnější pochvala, než veřejné pokárání za špatně provedený výkon,
- hodnocení a diagnostika má být pro žáka návodem, jak se učit efektivně, jaké je třeba volit metody učení a opakování, jakých nedostatků se vyvarovat,
- při hodnocení žáků se specifickými poruchami učení je nutné zvolit citlivý způsob hodnocení výkonu žáka, je nezbytné žákům stanovit delší časový prostor zejména pro dohotovení písemných prací a při jejich hodnocení vycházet z příslušné specifické poruchy učení, kterou žák trpí,
- hodnocení odborné praxe má specifický charakter a řídí se kritérii podrobně specifikovanými ve školním řádu,
- soustavně vést žáky k objektivizaci sebehodnocení,
- pravidla klasifikačního řádu a nedodržování výše uvedených zásad hodnocení jsou se žáky projednávány třídními učiteli v třídnických hodinách, následně se řeší ve studentských radách, tj. na schůzkách zástupců tříd s ředitelem školy s účastí výchovného poradce,
- nedílnou součástí hodnocení žáků je rovněž formativní hodnocení.

8.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení škola postupuje v souladu s doporučením pedagogicko-psychologické poradny, která stanoví, které formy a metody vzdělávání jsou pro tyto žáky nejvhodnější a jak postupovat při jejich hodnocení. S aktuálním stavem žáků s poruchami učení a doporučeními k jejich studiu jsou seznamováni všichni učitelé, kteří tyto žáky učí, na zářijové pedagogické radě. Problémy těchto žáků řeší průběžně třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a zákonným zástupcem žáka. Pro žáky s poruchou učení nabízí v případě zájmu jednotliví vyučující doučování ve svých konzultačních hodinách.

Konkrétně se práce projevuje v jednotlivých skupinách předmětů:

VÝŽIVA ČLOVĚKA, LÉČEBNÁ VÝŽIVA, NAUKA O POTRAVINÁCH, TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ 1., TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ 2., KLINIKA NEMOCÍ, NUTRIČNÍ A DIETOLOGICKÁ PÉČE, POTRAVINÁŘSKÁ CHEMIE, ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ, PRVNÍ POMOC, BIOCHEMIE, VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, SOMATOLOGIE, PATOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE, MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA, PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE, ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE, ODBORNÁ NUTRIČNÍ PRAXE.

Při výuce používáme širokou škálu pomůcek (různé typy tabulí, počítačová grafiku, diagramy, schémata, zvýrazňování, podtrhování textu a vyobrazení předmětů). Opakujeme předchozí i nové učivo různými způsoby, často pro opakování používáme skupinové vyučovací metody, při kterých se žáci cítí lépe, než když pracují pouze sami. Ve výuce těchto žáků využíváme variabilní metody a postupy, projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Často pracujeme s pracovními listy, kde žáci jen doplňují některé poznatky z výuky. Žáci potřebují pociťovat vstřícnost při vyhledávání pomoci. Učitel poskytuje žákovi potřebné množství podpory a zpětnou vazbu.

MATEMATIKA, BIOLOGIE, CHEMIE, FYZIKA, EKONOMIKA, INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE, TĚLESNÁ VÝCHOVA.

Při hodnocení žáků se specifickými poruchami učení srovnáváme jejich dílčí úspěchy či nedostatky s jejich vlastní osobou, jejich možnostmi a schopnostmi. Umožňujeme dyskalkulikovi zažít pocit úspěchu, poskytujeme mu takové podmínky, které pomohou odhalit, co doopravdy umí a dovede. U každého žáka se porucha projevuje jiným způsobem, tedy každému vyhovuje něco jiného. Preferujeme ústní formy zkoušení před písemnou, nehodnotíme chyby v písemném projevu, zaměřujeme se na obsahovou správnost. V písemných pracích kontrolujeme nejen výsledky, ale i správnost postupu, může docházet k chybám v důsledku neschopnosti vypořádat se s grafickým prostorem nebo v důsledku neschopnosti dodržet nutnou úpravu. Dáváme dostatek času na vypracování úkolu, do celkové známky z prověrek nezapočítáváme úroveň písma. Žák by měl řešit slovní úlohy až po přečtení učitelem, a měl by vidět příklady napsané, dáváme předtištěné kontrolní práce. Umožňujeme žákovi používat kompenzační pomůcky (např. kalkulačka). V rámci tělesné výchovy dbáme na rozličné pohybové dovednosti všech žáků. Proto používáme různé modifikace pohybových cvičení.

DĚJEPIS, OBČANSKÁ NAUKA, ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Pokud je to možné, žák s vývojovou poruchou není vystavován úkolům, které jsou pro něho vzhledem k poruše obtížně zvladatelné (např. hlasité čtení před celou třídou nebo přemíra přepisování u dysgrafií). U písemných slohových prací je vzhledem ke své poruše žák z pravopisu hodnocen známkou o stupeň lepší, než jaké dosáhl. Při psaní diktátů připraví vyučující pro žáka text tak, aby mohl pravopisné jevy pouze doplňovat. Při písemném prověřování znalostí je žákovi navýšen časový limit.

CIZÍ JAZYK.

U žáka s vývojovou poruchou je preferován ústní projev zkoušení, učitel může rozfázovat osvojení učiva po menších úsecích. Při výuce se upřednostňuje praktické používání jazyka (slovní spojení, běžné fráze apod.), omezuje se hlasité čtení delších textů a v písemném projevu se tolerují slova napsaná foneticky správně (vzhledem k příslušnému stupni poruchy). Při procvičování i ověřování znalostí vyučující může používat testy s výběrem odpovědí a do hodnocení zahrnout i jiné znalosti než ryze jazykové.

8.5 Vzdělávání nadaných žáků

S mimořádně nadanými žáky budeme pracovat individuálně v jednotlivých oblastech (předmětech) vzdělávání, v nichž své nadání projevují. Ve výuce těchto žáků budeme využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci by měli být také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni. Práce s nadanými žáky může probíhat i formou e-learningu. Pokud učitel tuto možnost zváží, může se stát tutorem žáka a představit mu program "Talnet", kde žák vypracovává úkoly a absolvuje přednášky v oboru, který ho zajímá. Jako bonus je mu organizátory nabídnuta celá škála exkurzí, kterých se může zúčastnit.

Konkrétně se práce v jednotlivých skupinách předmětů projevuje:

VÝŽIVA ČLOVĚKA, LÉČEBNÁ VÝŽIVA, NAUKA O POTRAVINÁCH, TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ 1., TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ 2., KLINIKA NEMOCÍ, NUTRIČNÍ A DIETOLOGICKÁ PÉČE, POTRAVINÁŘSKÁ CHEMIE, ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ, PRVNÍ POMOC, BIOCHEMIE, VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, SOMATOLOGIE, PATOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE, MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA, PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE, ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE.

Pro mimořádně nadané žáky nabízíme odborně zaměřené kroužky. Každoročně se skupina nadaných žáků hlásí do celostátní soutěže v první pomoci. Pokud je to možné, přihlašujeme nadané žáky do více těchto soutěží v celé ČR. V rámci výuky psychologie se žáci mohou účastnit školního a následně dalších kol psychologické soutěže, kde prezentují svou úvahu na celostátně zadané téma.

MATEMATIKA, BIOLOGIE, CHEMIE, FYZIKA, EKONOMIKA, INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.

Vyučující vedou tyto žáky k přípravě na různé typy olympiád. Pomáhají žákům při registraci, při zpracování teoretické části a přípravě praktické části, využívají nejrozličnějších forem spolupráce s ostatními školami při přípravě zájemců. Nejčastěji se žáci účastní těchto olympiád a vědomostních soutěží: chemická olympiáda, biologická olympiáda, bobřík informatiky, matematický klokan, přírodovědný klokan, či Pišqworky. Žáci se také mohou zúčastnit environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty formou MŠMT vyhlašovaných soutěží a akcí. Vyučující v rámci vzdělávání mimořádně nadaných žáků mohou využít IS Moodle při zadávání úkolů, úloh, popisů problémových situací určených sledované skupině žáků. Žáci se mohou zapojit do aktivit odborně zaměřených projektů např. člověk - tvor neznámý nebo se mohou zapojit do středoškolské odborné činnosti, či pracovat v různých kroužcích. Žáci mají možnost se účastnit i víkendových akcí, které jsou vedené formou přednášky, terénní práce, praktických cvičení, badatelské činnosti aj., Personální zajištění těchto akcí zajišťují odborníci z praxe, posluchači VŠ, vyučující přírodovědných předmětů, při využití především přístrojového, technického a programového vybavení školy a prostorových kapacit, školní zahrady.

DĚJEPIS, OBČANSKÁ NAUKA, ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.

Pro mimořádně nadané žáky a se zájmem o český jazyk a literaturu nabízíme olympiádu v českém jazyce, soutěž v recitaci. Dle zájmu žáků se konají pravidelné návštěvy divadelních představení.

CIZÍ JAZYKY.

Pro mimořádně nadané žáky škola nabízí možnost účastnit se olympiády v anglickém a německém jazyce, s účastí vítěze v okresním kole. Žáci pravidelně odebírají anglické časopisy, se kterými probíhá samostatná práce i práce v hodinách. Skupinové aktivity v hodinách jazyků jsou nastaveny podle obtížnosti a možností žáků. Pořádány jsou pro zájemce i zkoušky Cambridge exams B2 first.

TĚLESNÁ VÝCHOVA.

Žáci mají možnost se účastnit sportovních soutěží v rámci středních škol.(např. soutěže v míčových hrách, atletice,...)

8.6 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Ve skupině žáků se sociálním znevýhodněním může jít například o dítě ze sociálně vyloučené lokality, dítě žijící s matkou samoživitelkou v sociálním bytě, dítě s nezaměstnanými rodiči žijící na ubytovně nebo dítě s jazykovou bariérou (z různých důvodů nemluví dobře česky). Společným pojítkem všech těchto a mnoha dalších dětí je, že pro jejich úspěch ve vzdělávání nestačí jen standardní výuka. Je zřejmé, že žáci se sociálním znevýhodněním potřebují ve škole nadstandardní podporu, leckdy v míře srovnatelné s podporou žáků s některými lehčími formami zdravotních postižení. Škola bude usilovat především o volbu vhodných výchovných prostředků a úzkou spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky a jinými odborníky.

8.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevenci žáků při všech činnostech se žáky v teoretickém a praktickém vyučování a při školních aktivitách mimo vyučování. Na začátku každého školního roku třídní učitel seznámí žáky s předpisy BOZP a PO, se zásadami bezpečné práce ve škole i na pracovištích a učebnách, zopakují postupy při úrazech a první pomoci, seznámí je s jednotlivými riziky. Kromě toho jsou žáci znovu poučeni o specifických rizicích, která souvisejí s výukou některých dalších předmětů. Jednotliví vyučující provedou poučení o bezpečnosti před první vyučovací hodinou v předmětech chemie, fyzika, tělesná výchova, praktické vyučování v odborných učebnách i praktickém vyučování. Další poučení se provádí před činnostmi prováděnými mimo budovu školy (exkurze, lyžařský výcvik, školní výlet apod.) a před souvislou praxí. Poučení provádí třídní učitel nebo vyučující daného předmětu na začátku školního roku a dále dle potřeby (např. po vzniku školního úrazu). O poučení musí být proveden zápis v třídní knize. Svou účast na proškolení potvrdí žáci svým podpisem v prezenční listině. Pokud někteří žáci v den školení chybí, musí být s nimi toto provedeno dodatečně a též prokazatelným způsobem.

Další poučení provádí třídní učitel vždy před prázdninami včetně varování před škodlivými vlivy návykových látek a upozornění na možná nebezpečí pro život a zdraví, nebezpečí vzniku požáru a další možná nebezpečí.

Před zahájením praktické výuky v rámci předmětu nutriční a dietologická péče jsou všichni žáci 3. ročníků poučeni o předpisech a nařízeních, která se týkají dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany. Na počátku každého školního roku jsou žáci poučeni také o ochraně proti virové hepatitidě typu B, proti AIDS a o infekcích způsobených MRSA. Při zahájení vyučování na jednotlivých odděleních je skupina žáků poučena o konkrétních pravidlech BOZP a PO na daném pracovišti (prokazatelný zápis v denících praxe a v třídní knize). Při výuce nutriční a dietologické péče jsou žáci i učitelé povinni používat předepsaný ochranný pracovní oděv a pracovní obuv s atestem pracovní obuvi. Praní pracovních oděvů se řídí platnými právními předpisy. Před nástupem žáků na praktické vyučování do zdravotnických zařízení je provedena kontrola očkování žáků proti virové hepatitidě typu B (očkování je zařazeno do očkovacího kalendáře).

9. Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

9.1 Personální podmínky školy

Škola disponuje potřebným počtem pedagogických pracovníků, kteří jsou schopni zajistit kvalitní výuku oboru Nutriční asistent. Zhruba polovina z nich je tvořena učiteli všeobecně vzdělávacích předmětů, druhá polovina jsou odborné učitelky. Všichni učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů mají odpovídající pedagogickou kvalifikaci. Odborné učitelky jsou kvalifikovány pro výuku komplexu předmětů odborného vzdělávání a mají odpovídající kvalifikaci pro praktickou výuku na zdravotnických školách.

Všichni učitelé se průběžně vzdělávají a doplňují si kvalifikaci z aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Získané vědomosti a praktické odborné i pedagogické zkušenosti si navzájem předávají v rámci jednání školních předmětových komisí.

9.2 Materiální podmínky školy

Budova školy je situována poblíž centra města, nedaleko autobusového nádraží. Vlakové nádraží je asi 15 min pěší chůze. Ke škole patří i jeden menší DM pro žáky se vzdáleným bydlištěm, i ten je poblíž školy a vlakového nádraží. Stravování žáků se uskutečňuje ve školní jídelně.

Škola má prostorové i materiální vybavení odpovídající požadavkům všech předmětů pro výuku oboru. K dispozici jsou prakticky výhradně jen odborné učebny pro jednotlivé odborné i všeobecně vzdělávací předměty. Specifikace učeben umožňuje vyučujícím jednotlivých předmětů mít přímo v učebně kdykoli k dispozici potřebné pomůcky, programy prezentované prostřednictvím PC a další prostředky moderní didaktické techniky. Kvalitní výuku cizích jazyků umožňují specializované učebny s anglickými reáliemi a patřičnou audio a videotechnikou. Pro výuku tělesné výchovy a mimoškolní sportovní činnost slouží dobře vybavená tělocvična s odpovídajícím hygienickým a sociálním zázemím umístěná v budově ZŠ školy.

Prostorné chodby školy jsou vybaveny možnostmi posezení, čímž jsou pro žáky vytvořeny studijní prostory, které jsou využívány ve volných hodinách a v době mimo vyučování. Mimo hodiny výuky je pro žáky volně přístupná i učebna informatiky s 15 PC napojenými na internet. Free WiFi v budově školy je samozřejmostí.

Škola má i odpovídající sociální zařízení s nově vybudovanými WC a šatnami se sprchami.

Praktická výuka se uskutečňuje ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Tato pracoviště jsou vybírána nejen s ohledem na jejich odborné zaměření, ale uplatňují se i hlediska odpovídající personální a materiální úrovni těchto pracovišť tak, aby poskytovala pro praktickou výuku co nejoptimálnější podmínky.

9.3 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Spolupráce školy se sociálními partnery se uskutečňuje přímo při zajišťování výuky předmětu Nutriční a dietologická péče (odborné praxe), související praxe žáků a při uskutečňování odborných exkurzí ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Návaznost na konkrétní zdravotnická pracoviště je pro vzdělávání žáků oboru nezastupitelná pro propojení teorie s praxí, pro využití teoretických vědomostí a praktických dovedností přímo u klientů, dětí, dospělých, nemocných, tělesně, mentálně či smyslově postižených. Mezi naše sociální partnery patří: Oblastní nemocnice Trutnov, Oblastní nemocnice Náchod a.s., Hospic Anežky České Červený Kostelec a další zdravotnická a sociální zařízení. Tato spolupráce by měla být oboustranně výhodná. Vedení školy usiluje o vytvoření optimálních podmínek pro realizaci praktického vyučování, uskutečňují se pravidelné schůzky s vedoucími pracovníky jednotlivých zařízení, na nichž se řeší různé problémy související s požadavky školy.

10. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Minimální rámec odborného vzdělávání pro ŠVP 53-41-M/02 Nutriční asistent

Vzdělávací oblast	RVP		Vyučovací předmět	ŠVP	
	minimální počet vyučovacích hodin za studium			počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	Celkem		týdně	celkem
Všeobecné vzdělávání					
Jazykové vzdělávání Český jazyk Cizí jazyk	5	160	Český jazyk a literatura Cizí jazyk ¹	5+5 ² +2 ^d	384
	10	320		10 +3 ^d	414

Společenskovědní vzdělávání	5	160	Dějepis	2+1 ^d	102
			Občanská nauka	3	93
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika B	1+1 ^d	68
			Chemie A	2+2 ^d	136
			Biologie	1+1 ^d	68
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	230
Estetické vzdělávání ²	5	160		0	0
Vzdělávání pro zdraví	8	256	První pomoc	0+1 ³	34
			Tělesná výchova	8	256
Informatické vzdělávání	4	128	Informační a komunikační technologie	4	136
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	68
Odborné vzdělávání					
Základ poskytování zdravotní péče	17	544	Somatologie	3	102
			Patologie a patofyziologie	2	68
			Klinika nemocí	5	150
			Odborná latinská terminologie	1	34
			Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	1	34

			Výchova ke zdraví	1	34
			Základy ošetrovatelství	1	30
			Psychologie a komunikace	2	64
Specifická ošetrovatelská péče	48	1 536	Technologie přípravy pokrmů 1.	4	136
			Technologie přípravy pokrmů 2.	10+1 ^d	374
			Nauka o potravinách	2	68
			Biochemie	1	30
			Potravinářská chemie	1	30
			Výživa člověka	1	34
			Léčebná výživa	4	120
			Nutriční a dietologická péče	25 +2 ^d	796
			Odborná nutriční praxe		160 ⁴
Disponibilní dotace	13	416			
Celkem	128	4 096		128	4 253

Poznámky:

¹ Anglický jazyk.

² Estetické vzdělávání – hodinová dotace převedena do vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání, předmětu Český jazyk a literatura.

³ Základy poskytování zdravotní péče – 1 hodina přesunuta do obsahového okruhu Vzdělávání pro zdraví.

⁴ Celkový počet hodin odborné nutriční praxe přepočítán na vyučovací hodiny.

^d Disponibilní dotace.

Vysvětlivky:

1. Přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty B fyzikální složky a z varianty A chemické složky v RVP.
2. Praktické vyučování v celkovém rozsahu minimálně 1 300 hodin. Z toho soustředěná praxe činí minimálně 4 týdny a zařazuje se do 3. ročníku. Odborná praxe (Nutriční a dietologická péče) se uskutečňuje průběžně po celou dobu vzdělávání. Praktické vyučování formou cvičení, učební, odborná praxe se uskutečňují v odborných učebnách a laboratořích školy (ve školních laboratořích), ve zdravotnických zařízeních poskytujících ambulantní a lůžkovou péči, zejména na odděleních gerontologických, interních, dětských a v metabolických jednotkách, dále v edukačních centrech, v zařízeních sociálních služeb, ve stravovacích provozech zejména zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb, ve státních zdravotnických ústavech a správních úřadech provádějících státní zdravotní dozor; jeho součástí je účast na státním zdravotním dozoru v oblasti hygieny výživy v komunitní péči. Do celkového počtu 1 300 vyučovacích hodin jsou započítány hodiny praktického vyučování: Technologie přípravy pokrmů 2., Nutriční a dietologická péče, Odborná nutriční praxe.
3. Pro cvičení, odbornou a soustředěnou praxi lze žáky dělit na skupiny, zejména z důvodů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygienických požadavků podle platných právních předpisů.

11. Učební plán s minimálním rámcem odborného vzdělávání

Vzdělávací oblasti, obsahové okruhy a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Celkem
Povinné předměty					
Jazykové vzdělávání					
Estetické vzdělávání					
<i>Český jazyk a literatura</i>	3	3	3	3	12
<i>Cizí jazyk – Anglický jazyk</i>	3	3	3	4	13
Společenskovědní vzdělávání					
<i>Dějepis</i>	2	1	0	0	3
<i>Občanská nauka</i>	0	1	1	1	3
Přírodovědné vzdělávání					
<i>Fyzika (B)</i>	1	1	0	0	2
<i>Chemie (A)</i>	2	2	0	0	4
<i>Biologie</i>	2	0	0	0	2
Matematické vzdělávání					

<i>Matematika</i>	3	2	2	0	7
Vzdělávání pro zdraví					
<i>První pomoc</i>	0	1	0	0	1
<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	8
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích					
<i>Informační a komunikační technologie</i>	2	2	0	0	4
Ekonomické vzdělávání					
<i>Ekonomika</i>	0	2	0	0	2
Základ poskytování zdravotní péče					
<i>Somatologie</i>	3	0	0	0	3
<i>Patologie a patofyziologie</i>	0	2	0	0	2
<i>Klinika nemocí MZ</i>	0	0	2	3	5
<i>Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena</i>	0	1	0	0	1
<i>Odborná latinská terminologie</i>	1	0	0	0	1
<i>Výchova ke zdraví</i>	1	0	0	0	1
<i>Základy ošetrovatelství</i>	0	1	0	0	1
<i>Psychologie a komunikace</i>	0	1	1	0	2
Specifická ošetrovatelská péče					

<i>Technologie přípravy pokrmů 1. *</i>	2	2	0	0	4
<i>Technologie přípravy pokrmů 2.</i>	5	6	0	0	11
<i>Nauka o potravinách</i>	2	0	0	0	2
<i>Biochemie</i>	0	0	1	0	1
<i>Potravinářská chemie</i>	0	0	0	1	1
<i>Výživa člověka MZ</i>	0	1	0	0	1
<i>Léčebná výživa MZ</i>	0	0	2	2	4
<i>Nutriční a dietologické péče * MZ</i>	0	0	13	14	27
4 týdny odborné praxe	0	0	40	0	160
Počet hodin týdně celkem	34	34	30	30	128

Poznámky:

- * hodiny praktického vyučování
- **MZ** maturitní zkouška
- ve výuce cizích jazyků žáci volí jazyk anglický
- předmět Nutriční a dietologická péče je předmětem praktickým, probíhajícím v klinických podmínkách smluvních pracovišť a ve školní laboratorní kuchyni (tj. ve 3. ročníku 11 hodin praxe na smluvních pracovištích a 2 hodiny práce ve škole na PC – příprava jídelníčku a edukačního materiálu - a ve 4. ročníku 8 hodin praxe na smluvních pracovištích a 6 hodin ve školní laboratorní kuchyni).

V dalším textu budeme používat následující zkratky vyučovaných předmětů:

Český jazyk a literatura	ČJL	Odborná latinská terminologie	OLT
Anglický jazyk	ANJ	Základy ošetrovatelství	ZOS
Dějepis	DĚJ	Somatologie	SOM
Občanská nauka	OBN	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	MEH
Biologie	BIL	Potravinářská chemie	PCHE
Fyzika	FYZ	Psychologie a komunikace	PSK
Chemie	CHE	Výchova ke zdraví	VÝZ
Matematika	MAT	Výživa člověka	VCL
První pomoc	PP	Léčebná výživa	LV
Tělesná výchova	TĚV	Nauka o potravinách	NOP
Informační a komunikační technologie	IKT	Technologie přípravy pokrmů 1.	TPP1
Ekonomika	EKO	Technologie přípravy pokrmů 2.	TPP2
Klinika nemocí	KLN	Nutriční a dietologická péče	NDP
Patologie a patofyziologie	PAP	Odborná nutriční praxe	ONP
Biochemie	BIO		

Přehled využití týdnů dle skutečných časových možností:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	34	34	30	30
Soustředěná praxe	0	0	4	0
Sportovní kurzy	1	1	0	1
Časová rezerva	1	1	1	1
Celkem týdnů	36	36	35	32

12. Učební osnova předmětů

Učební osnova (UO) je pedagogicky dokument, který vymezuje didaktickou koncepci jednotlivých vyučovacích předmětů. Koncepce vyučovacího předmětu vychází z profilu absolventa ve ŠVP a z kurikulárních rámců v RVP, opírá se o současné trendy pedagogiky a oborové didaktiky (koncepce volitelných předmětů může zohledňovat pouze profil absolventa, např. osobnostní rozvoj žáků, rozvíjení vybraných klíčových, kompetenci, aplikaci průřezových témat, popř. některé prvky z kurikulárních rámců).

12.1 Jazykové vzdělávání

12.1.1 Český jazyk a literatura

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Český jazyk a literatura				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	3	12

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Předmět patří také do oblasti estetické.

Obecným cílem jazykového vzdělání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako sdělovacího prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání, které je zahrnuto do výuky českého jazyka, prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory,
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,

- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Charakteristika učiva

Předmět se obsahově člení na český jazyk a literaturu.

Oddíl český jazyk obsahuje část jazykovou a slohovou, které se vzájemně doplňují. Obě složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci. V literární části učivo obsahuje chronologický přehled české a světové literatury, který je probírán v souvislosti s danou dobovou situací. Dále vymezuje základní znaky literatury jednotlivých období, soustředí se na stěžejní osobnosti a díla období. Při rozborech literárních textů využívá znalosti literární teorie a klade důraz na vytváření osobních postojů žáků.

Pojetí výuky

Ve výuce jsou využívány zejména takové metody a formy práce, které žáky aktivizují a motivují. Výuka využívá audiovizuální techniky, v literární části je doplněna návštěvami divadelních a filmových představení a kulturních institucí (muzea, knihovny), podle podmínek i dalšími exkurzemi.

Základní metodou je práce žáků s literárními texty, při které žáci využívají poznatky literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, vyjádřit své názory a postoje (je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuze). V literární historii jsou žáci seznámeni se základními fakty jednotlivých období, je využívána samostatná domácí práce žáků, která je prezentována v hodinách.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i motivační aktivity dokládající schopnosti a dovednosti žáků. V klasifikaci jsou obsaženy výsledky kontrolních slohových prací: v každém pololetí 1. – 4. ročníku jedna. V literární části učitel hodnotí úroveň znalostí literární teorie, práci s literárním textem, znalost historického vývoje, aktivitu při hodinách a samostatnou domácí přípravu. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k realizaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence

Předmět rozvíjí všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení slovní zásoby žáků, aktivní účast při diskusích, respektování názoru druhých,
- **kompetence k řešení problémů** – provádění jazykového rozboru úlohy, vytvoření plánu jejího řešení, rozvíjení samostatného uvažování,
- **kompetence komunikativní** – přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, rozvíjení komunikace, formulování myšlenek srozumitelně a souvisle; v písemné podobě přehledně a jazykově správně; žák je veden, aby zpracovával administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata, zaznamenával písemně platné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí; aby se vyjadřoval a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dodržoval jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- **kompetence sociální a personální** – spolupráce s ostatními, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému,
- **kompetence občanské a kulturní povědomí** – respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, uznávání hodnot demokratické společnosti, uvědomění si kulturní, národní a osobnostní identity,
- **kompetence pracovní** – zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu,
- **kompetence digitální** – dovednost pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média), kritický přístup k získaným informacím.

Rozvíjená průřezová témata

V celém dokumentu jsou používané zkratky průřezových témat.

Ve vyučování předmětu český jazyk a literatura jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata:

- **člověk a svět práce** – práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení, dovednost vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech; osvojit si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních; umět komunikovat s potencionálními zaměstnavateli a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání,
- **občan v demokratické společnosti** – výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žák měl úctu k materiálním i duchovním hodnotám; aby získal schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi; aby si osvojil dovednost jednat s lidmi; aby se orientoval v masových médiích; měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, rozvíjel schopnost komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,

- **člověk a životní prostředí** – žák je veden tak, aby pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů; aby si osvojil základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- **člověk a digitální svět** – žák je veden tak, aby využil digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Anglický jazyk (ANJ)
 Dějepis (DĚJ)
 Psychologie a komunikace (PSK)
 Občanská nauka (OBN)
 Informační a komunikační technologie (IKT)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Český jazyk Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 102
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí je vybírat a kriticky je zhodnotit - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu a jeho částí - vypracuje anotaci - zaznamenává bibliografické údaje - má přehled o knihovnách a jejich službách - analyzuje a kriticky hodnotí digitální obsahy, získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním	1. Práce s textem a získávání informací: Základy informatiky - jazyk a informace, zdroje informací - orientace v textu, výpisky, osnova - konspekt, resumé, teze - knihovny a jejich služby - získávání a zpracovávání informací z textu - techniky a druhy čtení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby	IKT	

prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost		
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a typický slohový útvar - vhodně se prezentuje, argumentuje a obohacuje svá stanoviska - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - použije teoretické znalosti v jazykovém projevu písemném i ústním - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka, ..) - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - sestaví základní projevy administrativního stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	2. Komunikační a slohová výchova: Obecné poučení o slohu - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - slohové postupy a útvary - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické, ideologické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, osnova, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení, inzerát a odpověď na něj, jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty) - vyprávění, popis osoby, věc, výklad nebo návod k činnosti, úvaha - druhy řečnických projevů - média a mediální sdělení - literatura faktu a umělecká literatura - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů	

- správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - vytváří digitální obsah, přičemž využívá vhodných digitálních nástrojů - komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu - tvorba a vyjádření: - zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy - pomocí různých technik – i s využitím digitálních technologií vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků		
- sestaví jednoduché útvary prostě sdělovacího a prakticky odborného stylu - vhodně používá slohové postupy a útvary - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - v mluvených projevech vyjadřuje emocionální a emotivní stránky mluvených projevů - vyjadřuje různé postoje - používá vhodně prostředky parajazykové a mimojazykové komunikace - využívá zdroje informací o jazyce, normativní jazykové příručky - osvojí si základní pojmy jazykovědy - v mluveném i písemném projevu používá jazykové prostředky v souladu s normou a adekvátně komunikační situaci - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům	Vypravování - kompozice, jazyk, přímá řeč - vypravování v uměleckém stylu Běžné informační postupy a útvary - dotazník, formulář, zpráva, oznámení, fax, e-mail, inzeráty - ústní projevy, konverzace - společenská kultura, principy a normy kulturního chování - dopisy, referát Parajazykové a mimojazykové dorozumívání	PSK

- pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový - vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah - analyzuje a kriticky hodnotí digitální obsahy - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost		
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - používá vhodnou slovní zásobu - nahradí běžné cizí slovo českým výrazem a naopak - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - orientuje se v soustavě jazyků - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - vyhledá vhodné informace a ověří si jejich zdroje	3. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností: Zdroje informací o jazyce - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - vývojové tendence spisovné češtiny - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu - tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu Jazyk a řeč, jazyková komunikace, jazyková kultura, norma a kodifikace Zvuková stránka jazyka Grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory Slovní zásoba - členění slovní zásoby	DĚJ PSK OBN ANJ

	- obohacování slovní zásoby - užívání přejatých slov - slovníky	
--	---	--

Literatura Ročník: 1		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - objasní literární tvorbu jako druh umění a jako součást kultury - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - samostatně vyhledá informace v této oblasti - vytváří si portfolio z vlastní četby - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	1. Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého v tradiční mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: • starověk • středověk • renesance a humanismus • baroko • klasicismus, osvícenství, • preromantismus	IKT DĚJ ANJ IKT OBN
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	2. Práce s literárním textem - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti	PSK DĚJ

- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům - pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah		
- zhodnotí význam lidového umění a lidové slovesnosti - popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci - orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie a získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	3. Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - lidové umění a užitá tvorba - společenská kultura: principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních materiálů a její vliv na životní styl - návštěva knihovny, kina, koncertní síně, divadla	

Český jazyk Ročník: 2 Počet hodin v ročníku: 102		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - adekvátně posuzuje význam slov v kontextu - uplatňuje znalosti z tvoření slov ve vyjadřování písemném i mluveném	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností: pojmenování nových skutečností stavba slova	

- analyzuje a kriticky hodnotí digitální obsahy - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vyhledá vhodné informace a ověří si jejich zdroje	- odvozování slov, skládání, zkratky, značky, sousloví	
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s normativními příručkami - rozliší stylově příznakové tvaroslovné jevy - analyzuje a kriticky hodnotí digitální obsahy - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie - získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vyhledá vhodné informace a ověří si jejich zdroje	2. Procvičování pravopisu, jazykové rozborů Tvarosloví - slovní druhy, jmenné a slovesné kategorie, tvary slov	
- rozpozná popisný slohový postup - rozliší různé druhy popisu - umí vyjádřit emocionální postoj v subjektivním popisu - v rámci popisu se vyjadřuje o jevech svého oboru - vytvoří projev mluvený i psaný za použití popisného postupu - rozpozná útvary administrativního stylu - uplatní získané poznatky při tvorbě vybraných útvarů administrativního stylu - rozpozná publicistický styl a běžné útvary stylu - při tvorbě vybraných útvarů publicistického stylu použije vhodné jazykové prostředky - vhodně argumentuje a obhájí svá stanoviska - má přehled o denním tisku	3. Komunikační a slohová výchova: Popis - druhy popisu, výstavba popisu, subjektivní popis, odborný popis, charakteristika Administrativní styl - formuláře a dotazníky, žádost, životopis, plná moc, zápis z porady - formální úprava písemných projevů Publicistický styl - zpravodajské a analytické útvary - reportáž, fejeton, recenze - reklama, inzeráty	IKT

- pořizuje z odborného tisku výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům - pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový - pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zpracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah		OBN
- samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu a jeho částí - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - samostatně zpracovává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - vypracuje anotaci a resumé - má přehled o knihovnách a jejich službách - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům - pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a	Práce s textem a získávání informací: - informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky - techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního), např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost	IKT

zdokonaluje obsah nebo ho zpracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah		
--	--	--

Literatura Ročník: 2		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích	1. Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě	IKT ANJ DĚJ OBN
- orientuje se ve vývoji české a světové literatury - samostatně vyhledává informace v této oblasti - vytváří si portfolio z vlastní četby - obhájí své názory vyplývající z četby a vlastního studia - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	2. Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: - národní obrození - romantismus - světový realismus - počátky českého realismu - májovci, ruchovci a lumírovci - český realismus 2. poloviny 19. století - světové moderní směry 2. poloviny 19. století a přelomu století	PSK
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	3. Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti	

- získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie - získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat		
- popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie - získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - při interakcích v digitálním prostředí respektuje pravidla chování a jedná eticky - respektuje kulturní rozmanitost, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb v různém digitálním prostředí pracuje s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních	4. Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova: principy a normy kulturního chování - návštěva muzea, galerie ad.	OBN PSK

- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu - posoudí kompozici textu, slovní zásobu a skladbu	2. Komunikační a slohová výchova: Veřejné mluvené projevy - druhy řečnických projevů - příprava a realizace řečnického vystoupení Odborný styl - výklad a výkladový slohový postup - druhy výkladu - jazykové prostředky, odborná terminologie - stylizační a textová cvičení	PSK
- samostatně zpracovává informace - rozumí textu - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; - při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah	3. Práce s textem a získávání informací: - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu	

Literatura Ročník: 3		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - samostatně vyhledává informace v této oblasti - vytváří si portfolio z vlastní četby - obhájí své názory vyplývající z četby a vlastního studia	1. Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: - česká literatura přelomu 19. a 20. století - světová literatura 1. poloviny 20. století - česká literatura 1. poloviny 20. století	IKT ANJ DĚJ OBN
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům - pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a	2. Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti	PSK

zdokonaluje obsah nebo ho zpracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah		
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - chrání a využívá kulturní hodnoty - popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci	3. Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova: principy a normy kulturního chování - reprezentace školy na veřejnosti (veřejná vystoupení, soutěže)	OBN PSK

Český jazyk Ročník: 4			Počet hodin v ročníku: 90
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - v jazykovém projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - posoudí řečové chování své i jiných	<u>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</u> Chování a řeč - řečové chování a zdvořilost - mužský a ženský způsob komunikace - humor v řeči, řeč humoru	PSK	
- rozlišuje útvary národního jazyka, ve vlastním projevu volí vhodné jazykové prostředky - orientuje se v historii jazyka a jeho vývoji	<u>Národní jazyk a jeho členění na útvary</u> - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština, nářečí - neoficiální profesní a zájmová komunikace Funkce spisovné češtiny a její vývojové změny - funkční diferenciací současného jazyka - užívání češtiny v uplynulém tisíciletí Čeština a příbuzné jazyky, indoevropské jazyky, praslovanština, slovanské jazyky	DĚJ	

- orientuje se v soustavě jazyků - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami - uplatňuje poznatky z jazykové normy - rozpozná funkční styl, vyšší a nižší styl vyjadřování - používá vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - analyzuje a kriticky hodnotí digitální obsahy - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vyhledá vhodné informace a ověří si jejich zdroje - vystihne základní znaky úvahy	- vývoj českého jazyka – písmo, hláskosloví, tvarosloví - vývoj spisovné češtiny v souvislosti s vývojem společnosti - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století Procvičování pravopisu, jazykové rozborů Komunikační a slohová výchova: - stylová diferenciacie češtiny - funkční stylová diferenciacie - nižší a vyšší jazykové styly - zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu Styl umělecké literatury - literární druhy a žánry, - obrazná pojmenování - umělecká literatura, literatura faktu Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách - úvaha, esej, jejich znaky, jazyk, kompozice - kritika, diskuse - esejistický styl	DĚJ OBN IKT
---	---	----------------------------------

- posoudí její kompozici, slovní zásobu a skladbu - je schopen vyjádřit pozitivní i negativní postoje – pochválit, kritizovat, polemizovat - vhodně argumentuje a obhájí svá stanoviska	Jazyková a stylizační cvičení z odborné oblasti Práce s textem a získávání informací: - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu	
- odhaluje a opravuje skladební a jiné nedostatky		
- samostatně zpracovává informace - rozumí textu		

Literatura Ročník:4		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - samostatně vyhledává informace v této oblasti - vytváří si portfolio z vlastní četby - obhájí své názory vyplývající z četby a vlastního studia	1. Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: - světová literatura 2. poloviny 20. století - česká literatura 2. poloviny 20. století	IKT ANJ Děj OBN

- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a - rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vysvětlí pojem braková literatura - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům - pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový, pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah	2. Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti - metody interpretace textu	
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci - vysvětlí pojem kýč - vysvětlí etické normy v reklamě a propagaci	3. Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova: principy a normy kulturního chování, vystupování při maturitní zkoušce - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a její vliv na životní styl – formování vkusu zejm. v oblasti umění (literatura, film)	OBN PSK

12.1.2 Anglický jazyk

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Anglický jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	4	13

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků.

Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikační kompetenci, celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Je třeba žáky naučit komunikaci, interakci mezi Evropany s různými mateřskými jazyky a tak podpořit mobilitu v Evropě i ve světě.

Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka s pozitivním postojem k cizím jazykům, dále formování osobnosti žáků, porozumění způsobu života a myšlení jiných lidí, vedení žáků k toleranci hodnot jiných národů a jejich respektování. Dalším důležitým cílem je motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v angličtině v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikačních dovedností a k praktickému používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit ústně i písemně základní situace každodenního života, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému textu.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Další vzdělávání v anglickém jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace). Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. lexiky včetně odborné terminologie, morfologie, fonetiky a grafické stránky daného jazyka. Žák vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje a uplatňuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby. Přibližně si žák osvojí 2300 lexikálních jednotek za studium, z toho odborná terminologie tvoří asi 30 %. Nedílnou součástí učiva je také získání zeměpisných, historických a kulturních poznatků o České republice, Evropské unii a anglicky mluvících zemích. Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik ústního i písemného vyjadřování. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského, pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k realitám České republiky i anglicky mluvících zemí, reagují na věk a zájmovou orientaci žáků i na aktuální události.

Pojetí výuky

Výuka anglického jazyka navazuje na znalosti získané na ZŠ a probíhá v odborných jazykových učebnách vybavených DVD přehrávačem, PC a interaktivní tabulí.

Za klíčovou dovednost ve výuce anglického jazyka je považován rozvoj aktivních komunikativních dovedností. Výuka jazyků má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty, slovníky, příručkami, internetem a využívat je jako informační zdroje. Ve výuce se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog i monolog) a poslech, běžně jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, překlad, skupinová a týmová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou, projektové aktivity, prezentace témat. Součástí je procvičování a upevňování gramatiky, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu, realit anglicky mluvících zemí, konverzace v anglickém jazyce na dané téma.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení žáků vychází ze školního klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- gramatika,
- práce s textem,
- ústní projev,
- slovní zásoba,
- obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů (ústní a písemné),
- aktivita v hodinách,
- soustavnost a kvalita domácí přípravy,
- poslech.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností, tzn. postupné zdokonalování ústního projevu – srozumitelnost, plynulost a intonace, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost a schopnost komunikace. Kromě krátkých průběžných testů jsou součástí hodnocení také písemné práce, které jsou zařazeny nejen k prověřování znalostí, ale i k nácviku dovedností, nezbytných ke zvládnutí maturitní zkoušky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat, mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Ve výuce předmětu anglický jazyk jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména:

- **komunikativní kompetence** – žák je veden k tomu, aby byl schopen formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, (v písemné podobě přehledně a jazykově správně), aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata,
- **sociální a personální kompetence** – žák je veden k tomu, aby byl schopen efektivně se učit na základě zprostředkovaných zkušeností, sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku, samostatně se dále vzdělávat, pracovat v týmu, nepodléhat předsudkům v přístupu k jiným lidem a kulturám,
- **občanské kompetence** – žák se seznamuje s různými aspekty každodenního života v anglicky mluvících zemích, jejich kulturou, zároveň je veden k respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů,
- **digitální kompetence** – dovednost pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média), kritický přístup k získaným informacím.

Rozvíjená průřezová témata

V předmětu jsou rozvíjena všechna průřezová témata, a to následujícím způsobem:

- **občan v demokratické společnosti** – cílem je vytvořit demokratické prostředí ve třídě, založené na vzájemném respektování a spolupráci, podporovat multikulturní výchovu sociokulturními znalostmi vztahujícími se ke každodennímu životu, životním podmínkám, hodnotám, víře a postojům, rituálům a obyčejům v zemích studovaného jazyka. Žáci se mohou vyjadřovat ke všem společenským tématům,
- **člověk a životní prostředí** – žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím,
- **člověk a digitální svět** – žáci jsou schopni využívat multimediálních výukových programů, slovníků, internetu pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti, využívat on-line učebnice či doplňkové materiály k učebnicím a testy pro domácí samostudium, žák je veden tak, aby pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů; aby si osvojil základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- **člověk a svět práce** – nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádostí o práci, sestavování životopisu a dalších písemností nezbytných pro zapojení žáků do pracovního procesu.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura (ČJL)
Dějepis (DĚJ)
Občanská nauka (OBN)
Biologie (BIL)

Somatologie (SOM)
Základy ošetrovatelství (ZOS)
První pomoc (PP)
Ekonomika (EKO)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Anglický jazyk Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 102
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací		Mezipředmětové vztahy
Žák:	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce:		

- jednoduše se vyjadřuje ústně i písemně k tématům osobního života - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace - vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, obrázky, audio, video, prezentace), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	- osobní údaje - osobní charakteristika – vzhled, povaha - každodenní život - volný čas, zábava - kultura a film - reklama - komunikační a jazykové funkce: pozdravy, představení se, žádost o informaci a poskytnutí informace, poskytnutí rady, projev zájmu a nezájmu, pozvání a domluvení schůzky, vyjádření souhlasu	BIL DĚJ OBN
- porozumí školním a pracovním pokynům - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - přeloží text a používá slovníky i elektronické - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - vypráví zážitky, popíše své pocity - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu	Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní – mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná – dopis, pohled, e mail kamarádovi, článek do časopisu, popis osoby - interaktivní řečové dovednosti	ČJL
- dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu	Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka)	

	- slovní zásoba a její tvoření - grafická podoba jazyka a pravopis - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - podstatná jména (členy) - zájmena (quantifiers) - slovosled anglické věty - přítomný čas prostý, průběhový - minulý čas prostý, průběhový - předložky - modální slovesa - existenční vazba - krátké odpovědi - příslovce	ČJL
- orientuje se v základních faktech týkajících se anglicky mluvících zemí - vytváří digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video)	Poznátky o zemích - vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí	DĚJ
- používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu	Odborné komunikační situace a témata - pojmy – zdraví, nemoc	ZOS SOM

Anglický jazyk Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 102
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života - řeší pohotově a vhodně standartní řečové situace - vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, obrázky, audio, video, prezentace), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - počasí, přírodní katastrofy, ochrana životního prostředí - zaměstnání - cestování, sportovní aktivity, dopravní prostředky - nakupování, služby – typy obchodů - komunikační situace a jazykové funkce - vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu, vyjádření spekulace, popis a porovnání obrázku, přijetí a odmítnutí návrhu	ČJL	
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - sdělí a zdůvodní svůj názor - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - zaznamená vzkazy volajících - vyplní jednoduchý neznámý formulář - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní – mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná – článek, neformální dopis – motivační dopis - interaktivní řečové dovednosti	OBN ČJL	

- vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti - aktivně používá získanou slovní zásobu - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - vyplní jednoduchý neznámý formulář i v digitální podobě	- jednoduchý překlad Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - grafická podoba jazyka a pravopis - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - přídavná jména – stupňování - budoucí časy - předpřítomný čas - předminulý čas - první a druhý kondicionál - slovesné vazby (verb patterns)	ČJL
- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických a kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti - vytváří digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video)	Poznátky o zemích - vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí	OBN
- používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu	Odborné komunikační situace a témata - zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnické školství - nemocnice – nemocniční péče, oddělení, příjem	DĚJ IKT

	pacienta	
	- povolání ve zdravotnictví lékařské, nelékařské	

Anglický jazyk Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 90
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života - řeší pohotově a vhodně standartní řečové situace - vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, obrázky, audio, video, prezentace), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	Tematické okruhy, komunikační, situace a jazykové funkce 1. společnost – problémy, kriminalita 2. moderní technologie 3. čtení knih, literatura 4. prohloubení témat: lidé, dům a domov, vzdělávání, studium 5. komunikační situace a jazykové funkce – popis a porovnání obrázků, vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu, vyjádření a formulace stížnosti, prezentace	IKT ČJL OBN	
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - sdělí a zdůvodní svůj názor	Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem různého žánru	ČJL	

- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří logicky strukturovaný text - zapojí se do hovoru bez přípravy - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - čte s porozuměním - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	- produktivní řečová dovednost ústní – mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná – formální e-mail, dopis – stížnost, žádost o informace, vypravování, vzkaz, - interaktivní řečové dovednosti	
---	---	--

- komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Jazykové prostředky: - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - grafická podoba jazyka a pravopis - gramatika - přítomné časy - minulé časy - modální slovesa - slovesné vazby - trpný rod - nepřímá řeč	ČJL
- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - vytváří digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video)	Poznátky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - Česká republika	IKT Děj
- používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu	Odborné komunikační situace a témata - lidské tělo – základní popis - systémy lidského těla – orgánové soustavy a jejich funkce	ZOS SOM

	- návštěva lékaře – komunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba	
--	---	--

Anglický jazyk Ročník: 4			Počet hodin v ročníku: 120
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k uvedeným tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci - vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, obrázky, audio, video, prezentace), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - zaměstnání - rodina, mezilidské vztahy, společenský život - cestování, dopravní prostředky - zdraví, zdravý životní styl, sport - jídlo a nápoje - komunikační situace a jazykové funkce – žádost o radu nebo informaci, poskytnutí rady nebo informace, sestavení dotazníku, sjednání schůzky, objednávka služeb, vyřízení vzkazu, obraty zahájení a ukončení rozhovoru, pro vyjádření prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje	ČJL OBN	
- dokáže hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - vyjádří písemně svůj názor na text - zapojí se do debaty nebo argumentace týká-li se známého tématu	Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů	ČJL DĚJ IKT	

- uplatňuje různé techniky čtení textu - ověří si sdělené informace písemně - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	- receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem různého žánru, čtení odborných textů - produktivní řečová dovednost ústní – mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná – neformální a formální e-mail, dopis – motivační dopis, pohlednice, vzkaz, pozvánka, leták, referát, článek, popis - interaktivní řečové dovednosti	
- používá opisné prostředky v neznámých situacích při vyjádření složitých myšlenek - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů	Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - grafická podoba jazyka a pravopis - gramatika - časy přítomné, minulé, předpřítomné - modální slovesa - slovesné vazby - frázová slovesa - trpný rod	ČJL
- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů,	Poznatky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí – zeměpisné údaje, významná místa,	Děj

a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí - vytváří digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video)	bydlení, jídlo, sporty, cestování, státní orgány a symboly, význačné osobnosti kulturního života - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům - v komunikaci s klienty/pacienty dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásad	Odborné komunikační situace a témata - nemoci – druhy onemocnění, příčiny, symptomy, prevence - léky – farmakologie, druhy léků, aplikace, účinky	ZOS SOM

12.2 Společenskovědní vzdělávání

12.2.1 Dějepis

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Dějepis				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	1	0	0	3

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Úkolem výuky dějepisu je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Dějepis umožňuje žákům, aby dokázali pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozumět současnosti. Podstata dějepisného vyučování spočívá v pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů, které svým jednáním lidé vyvolávají a které je svými důsledky zpětně ovlivňují.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti včetně kulturních dějin a stručného seznámení s dějinami oboru na základě významných historických pojmů a procesů. Hlavní důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, protože nejnovější dějiny jsou nejdůležitější pro pochopení současnosti. Rozvíjejí se především občanské kompetence: aby si žáci uvědomovali vlastní kulturní a národní identitu, byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápali je v evropském kontextu.

Pojetí výuky

Výuka dějepisu je pro žáka zajímavá a stimulující, rozvíjí jeho intelektové a komunikační schopnosti, ovlivňuje jeho hodnotovou orientaci. Učivo vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole. Přiměřená pozornost je věnována rozvoji dovedností a schopností žáků, jejich samostatné a týmové práci. Předmět výrazně podporuje funkční gramotnost žáků, a to systematickou prací s texty různého druhu (verbálními, ikonickými i kombinovanými). Výuka také přispívá k chápání hodnoty historických a kulturních památek.

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy apod.);
- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností;
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazů, mapy, prezentace, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek (DVD, video);
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu);
- výklad doplňovat příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- schopnost pracovat s texty různého charakteru,
- schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice.

Metody hodnocení

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu dějepis jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), využívat různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- **kompetence k řešení problémů** – samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit;
- **kompetence komunikativní** – srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých; dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě;
- **kompetence personální a sociální** – pracovat samostatně i v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu; nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým; provést sebehodnocení, uvědomit si své přednosti i nedostatky, přijímat radu a kritiku, adekvátně na kritiku reagovat;
- **kompetence občanské a kulturní povědomí** – jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat

tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;

- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, uvědomit si význam celoživotního učení a nutnost přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, naučit se orientovat na pracovním trhu v souvislostech s regionálními dějinami, získat reálnou představu o prostředí, platových podmínkách v oboru a o jeho vývoji;
- **kompetence digitální** – získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v průřezu dějin.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu dějepis jsou rozvíjena všechna průřezová témata, a to:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být tolerantní; naučí se odolávat myšlenkové manipulaci; dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; dokáže si vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a bude se snažit chránit je a zachovat pro budoucí generace.
- **Komunikace, společnost** (průběžně během celého studia) – různí její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství, historický vývoj – charakteristika společnosti v jednotlivých historických obdobích, kultura a umění jsou přímou součástí jednotlivých historických období, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – prostupuje celou výukou předmětu – poučení z jednotlivých historických událostí a celkově z celého historického vývoje,
- **Člověk a životní prostředí** – životní prostředí člověka prostupuje celými dějinami, ale větší důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století; v souvislosti s charakteristikou společenského a hospodářského vývoje žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a bude se snažit aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů; osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokáže esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, v procesu sebehodnocení formuluje vlastní priority; naučí se pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, dokáže odpovědně rozhodovat na základě vyhodnocení získaných informací, umí vhodně komunikovat při důležitých jednáních,
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden zejména k tomu, aby vnímal postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém kontextu, pracuje s internetem, průběžně si připravuje různé referáty, žák si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura (ČJL)
 Občanská nauka (OBN)
 Informační a komunikační technologie (IKT)
 Odborné předměty

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Dějepis Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - je seznámen se základními prameny a pomocnými vědami historickými - chápe důležitost ochrany historických a kulturních památek - vhodně využívá digitální technologie při vyhledávání, ověřování a zpracovávání informací o historickém vývoji lidské společnosti	Člověk v dějinách 1. Poznávání dějin - význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin, historické prameny, pomocné vědy historické, ochrana a využívání historických a kulturních hodnot	ČJL OBN	
- uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací judaismu a křesťanství - orientuje se v digitálně rekonstruovaném prostředí minulosti a propojuje vizuální poznatky s historickými fakty	2. Starověk - odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura, judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace	ČJL	
- charakterizuje středověk a jeho kulturu - popíše základní – revoluční změny ve středověku - vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku - charakterizuje typické znaky uměleckých směrů	3. Středověk - nejvýznamnější středověké státy, středověké hospodářství, kultura, křesťanská církev, společenské uspořádání, Velká Morava, vznik a rozvoj českého státu	ČJL	

- orientuje se v digitálně rekonstruovaném prostředí minulosti a propojuje vizuální poznatky s historickými fakty - orientuje se v digitálně rekonstruovaném prostředí minulosti a propojuje vizuální poznatky s historickými fakty - identifikuje typické památky, dobové odívání a styl bydlení - pracuje s historickými simulacemi a edukativními hrami	- románský sloh, gotika	
- popíše základní – revoluční změny - vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku - objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů - charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu - objasní význam osvícenství - samostatně vyhledává potřebné informace v digitálním prostředí, pracuje s nimi a správně je interpretuje	4. Raný novověk (16. – 18. stol.) - humanismus a renesance; objevy nových zemí - český stát, počátek habsburského soustátí - války v Evropě, reformace a protireformace - nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě, rozdílný vývoj politických systémů: absolutismus a počátky parlamentarismu - baroko a klasicismus, osvícenství	ČJL
- identifikuje typické památky, dobové odívání a styl bydlení - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi - využívá digitální mapy a historické vizualizace k lepšímu porozumění časoprostorovým souvislostem	5. Novověk – 19. století velká občanská revoluce - americká a francouzská; revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích společnost a národy - národní hnutí v Evropě a v českých zemích česko-německé vztahy; - postavení minorit - dualismus v habsburské monarchii vznik národních států v Německu a v Itálii modernizace společnosti - technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze modernizovaná společnost a jedinec	ČJL OBN IKT

	- sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání, věda a umění 19. století	
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus - srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - kriticky hodnotí věrohodnost a relevanci informací z různých digitálních zdrojů - pracuje s digitalizovanými historickými prameny a orientuje se v jejich obsahu	6. Novověk – 20. století vztahy mezi velmocemi - pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku demokracie a diktatura - Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ -Západ	ČJL OBN IKT

- orientuje se v historii svého oboru - uvede její významné mezníky a osobnosti - vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí - efektivně vyhledává historické informace v digitálním	7. Dějiny studovaného oboru	Odborné předměty
---	------------------------------------	------------------

Dějepis Ročník: 2 ročník		Počet hodin v ročníku 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - popíše první světovou válku a objasní významné změny po válce se zaměřením na ČSR - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize v ČSR - využívá digitální mapy a historické vizualizace k lepšímu porozumění časoprostorovým souvislostem - charakterizuje fašismus a nacismus - srovná nacistický a komunistický totalitarismus - objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - popíše situaci českého obyvatelstva za Protektorátu - objasní postavení ČSR po druhé světové válce v rámci Evropy, důsledky osvobození sovětskou armádou - kriticky hodnotí věrohodnost a relevanci informací z různých digitálních zdrojů - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku, popíše teror ze strany KSČ proti konkrétním osobám i skupinám obyvatel	20. století v českých dějinách Podrobné pojetí dějin české republiky od 1. světové války do současnosti se zaměřením na významné okamžiky a osobnosti našich dějin - 1. světová válka, účast českých vojáků v bojích - Rozpad Rakouska – Uherska - Vznik Československa - Významné postavy první republiky T. G. Masaryk, E. Beneš - 30. léta - Mnichovská dohoda - Okupace Československa - Protektorát Čechy a Morava, odbojové hnutí, holocaust - Terezín - Konec války - Období 1945 – 1948 - Únor 1948 - 50. léta, se zaměřením na perzekuci osob (M. Horáková, J. Toufar, Rudolf Slánský)	ČJL OBN IKT

- popíše projevy a důsledky studené války v ČSR - charakterizuje částeční uvolnění v 60. letech, vysvětlí příčiny a průběh Pražského jara, důsledky okupace vojsky Varšavské smlouvy - kriticky hodnotí věrohodnost a relevanci informací z různých digitálních zdrojů - charakterizuje průběh normalizace, vysvětlí rozdíl represí v 70. a 50 letech - popíše vznik a průběh sametové revoluce, první svobodné volby, ekonomické a politické změny - vysvětlí význam Václava Havla, popíše příčiny vzniku ČR - vysvětlí význam vstupu do NATO a EU - samostatně vyhledává potřebné informace v digitálním prostředí, pracuje s nimi a správně je interpretuje	- Konec 50. let, uvolnění v 60. letech - Pražské jaro - Okupace 1968 - Jan Palach - Normalizace 70. a 80. léta - Sametová revoluce - 90. léta, privatizace, rozpad Československa, vstup do NATO, význam V. Havla - Začátek tisíciletí, vstup do EU	
---	--	--

12.2.2 Občanská nauka

Školní vzdělávací program: NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2024

Název předmětu	Občanská nauka				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	1	1	1	3

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět občanská nauka směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace a postojů žáků tak, aby byli ve svém životě slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě a odpovědně vůči sobě i komunitě. Občanská nauka učí žáky kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce rozumět světu.

Charakteristika předmětu

Předmět integruje vybrané společenskovední okruhy. Tematický okruh Člověk v lidském společenství učí poznávat společnost, v níž žijí, a najít v ní své místo. Tematický okruh Člověk jako občan ve státě vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí. Tematický okruh Člověk a hospodářství objasňuje základní ekonomické vědomosti a dovednosti. Tematický okruh Česká republika v mezinárodních souvislostech charakterizuje postavení České republiky v současném světě, její vztah k mezinárodním organizacím. Tematický okruh Člověk a právo kultivuje právní vědomí žáků. Tematický okruh Filozofické a etické otázky v životě člověka učí žáky klást si filozoficko-etické otázky a hledat na ně odpovědi.

Pojetí výuky

Výuka občanské nauky má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání. Ve výuce jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, skupinová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností zejména při používání metod simulačních a hraní rolí. Ve výuce se pracuje s verbálním a ikonickým textem. Výuku je možné podle podmínek doplnit exkurzemi do různých institucí.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Důraz bude kladen na hloubku porozumění poznatkům, schopnost je aplikovat při řešení problémů, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s texty, samostatnost úsudku a schopnost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat. Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu občanská nauka jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje,
- **kompetence k řešení problémů** – využívat společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení problémů právního a sociálního charakteru,
- **kompetence komunikativní** – komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat názory a postoje, dodržovat jazykovou a stylistickou normu a odbornou terminologii v písemné a ústní formě, formulovat věcně, pojmově a formálně správně názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty,

- **kompetence personální a sociální** – vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, respektovat lidská práva, kompetence k pracovnímu uplatnění tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání,
- **digitální kompetence** - využívat aplikace na počítači i mobilním zařízení, efektivně s nimi pracovat, kriticky vyhodnocovat získané informace a odpovědně je uplatňovat, vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu občanská nauka jsou rozvíjena všechna průřezová témata:

- **občan v demokratické společnosti** – žák je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech; žák si váží materiálních a duchovních hodnot,
- **člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu,
- **člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- **člověk a digitální svět** – žák je veden zejména k tomu, aby vnímal postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v politickém, sociálním a právním kontextu.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Dějepis (DĚJ)
 Výchova ke zdraví (VÝZ)
 Ekonomika (EK)
 Informační a komunikační technologie (IKT)
 Psychologie a komunikace (PSK)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Občanská nauka		Počet hodin v ročníku: 34
Ročník: 2		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - klasifikuje obsah společenských věd, vysvětlí význam vědy - popíše strukturu lidské společnosti - vysvětlí pojem globalizace a dovede posoudit důsledky tohoto procesu - sleduje aktuální dění v médiích - objasní rozdíl mezi sociální normou a deviantním chováním - objasní způsoby ovlivňování společnosti - charakterizuje formy lidského seskupování - vysvětlí základní funkce a typy rodiny - posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví, diskutuje o problému rovnosti lidí - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích - uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - diskutuje o problému rovnosti lidí - orientuje se v základních elektronických službách veřejné správy a ví, kde hledat pomoc v sociálně složité situaci - charakterizuje různé sociální role člověka - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti	Člověk v lidském společenství - Věda, společenské vědy - Společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - Postavení mužů a žen, genderové problémy - Sociální útvary, rodina - Současná česká společnost, společenské vrstvy, elita a jejich úloha - Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - Majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - Řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů	DĚJ PSK DĚJ PSK

- debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí funkci víry a náboženství v životě člověka - vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus - objasní postavení církví a věřících v ČR		
- rozliší a porovná současné a historické typy států a formy vlády - sleduje aktuální politické dění prostřednictvím online médií a dokáže analyzovat rozdílné pohledy na politické události, - vymezí pojmy politika, politický režim - vysvětlí význam politických stran, politické plurality - vysvětlí podstatu a funkce ideologie - na příkladech rozpozná charakteristiky základních politických ideologií - charakterizuje současný politický systém ČR - rozliší jednotlivé politické strany a jejich politickou orientaci - orientuje se v online dostupných informacích o politických stranách, jejich programech a hodnotách	Člověk jako občan - Stát - Státy na počátku 21. století - Český stát - Státní občanství v ČR - Politika a ideologie	DĚJ

Občanská nauka Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 30
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - porovná postavení občana - v demokratickém a totalitním státě - charakterizuje základní dokumenty - v oblasti lidských práv v historii a současnosti - orientuje se na webech institucí zabývajících se ochranou práv - uvede příklady, jak občan může obhajovat ohrožená lidská práva - respektuje práva druhých - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - vysvětlí funkci ústavy - zdůvodní dělbu státní moci - v demokratických státech - charakterizuje a popíše hlavní subjekty - státní moci v ČR - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vymezí rozdíly mezi přímou a nepřímou demokracií - orientuje se v odlišnosti voleb do parlamentu a zastupitelstev - vysvětlí rozdíly mezi volebními systémy	- Základní hodnoty a principy demokracie - Lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - Politický systém v ČR - Česká ústava - Struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - Politika, politická ideologie - Politické strany, volební systém, volby - Politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus	DĚJ	

- vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - sleduje politické dění v médiích a rozpoznává různé názorové proudy - ověřuje pravdivost politických informací v online prostoru a rozpoznává manipulativní nebo extremistický obsah - charakterizuje postavení občana - uvede možnosti získání a pozbytí občanství - na příkladech vymezí pojem a projevy občanské společnosti - na příkladech uvede, jak se občané mohou podílet na správě a samosprávě obce - orientuje se v úloze vybraných společenských organizací a hnutí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu - charakterizuje vliv médií na formování veřejného mínění - vymezí vztah médií k politice - vyhledává aktuální informace o politických institucích v ČR i ve světě a orientuje se na jejich oficiálních webových stránkách - objasní na konkrétních příkladech způsoby ovlivňování veřejného mínění - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje ČR z geografického, demografického, kulturního hlediska - aktivně využívá online nástroje a aplikace	- Teror, terorismus - Občanská participace a občanská společnost - Občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - Veřejnost a veřejné mínění - Svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií - ČR v mezinárodních souvislostech	
- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství	Soudobý svět - rozmanitost soudobého světa: - civilizační sféry a kultury - nejvýznamnější světová náboženství	DĚJ

- vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	- velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy - konflikty v soudobém světě - integrace a dezintegrace Česká republika a svět: - NATO, OSN - zapojení ČR do mezinárodních struktur - bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě - globální problémy, globalizace	EKO
- popíše strukturu a fungování OSN - specifikuje základní světové organizace, které patří pod OSN - analyzuje vztah ČR k OSN a jejím organizacím - vysvětlí proces evropské integrace - popíše strukturu a fungování EU - analyzuje vztah ČR k EU - popíše strukturu a fungování NATO, specifikuje obrannou politiku ČR - charakterizuje vztah vyspělých a rozvojových zemí - uvede základní globální problémy lidstva a debatuje o jejich možných perspektivách - sleduje aktuální společenské, politické a kulturní dění - prostřednictvím ověřených digitálních médií a hodnotí jejich přínos, - specifikuje postavení ČR v souvislosti s globálními problémy - demonstruje řešení globálních problémů ČR	OSN ČR a EU ČR a NATO ČR a globální problémy	EK DĚJ

- popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance - vysvětlí specifiky zaměstnávání žen, mladistvých a handicapovaných - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace - charakterizuje obsah trestního práva - procesního a trestního práva hmotného - rozliší trestný čin a přestupek - vymezí podmínky trestní odpovědnosti - popíše jednotlivé fáze trestního práva procesního - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání	- Trestní právo - Trestní odpovědnost - Tresty a ochranná opatření - Orgány činné v trestním řízení - Kriminalita páchaná na dětech a mladistvých - Kriminalita páchaná mladistvými	
- charakterizuje předfilozofické období - vymezí základní znaky mýtu - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a filozofická etika - používá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - vymezí jednotlivá filozofická období - uvede příklady významných osobností daných období - pracuje s obsahově a formálně dostupnými texty - vymezí jednotlivá filozofická období - charakterizuje předmět etiku - sleduje a analyzuje aktuální společenské a etické problémy prostřednictvím online médií a rozlišuje různé úhly pohledu, - vysvětlí historickou a společenskou determinaci morálky	Člověk a svět (praktická filozofie) - Co řeší filozofie a filozofická etika - Význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - Filozofie – historická období - Filozofie – význam - Etika a její předmět - Základní pojmy etiky - Etické kategorie - Morálka, mravní hodnoty, mravní rozhodování a odpovědnost	PSK

- pracuje s vybranými texty, které obsahují etické aspekty - vymezí obsah vybraných etických kategorií - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění - uvede konkrétní příklady ze života, které objasňují jejich význam - vysvětlí základní problémy ve vybraných etických okruzích - diskutuje o aktuálních etických problémech - zaujme stanovisko k vybraným etickým problémům - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem - uplatňuje pravidla kritického myšlení při práci s etickými tématy v online prostoru.	- Vybrané etické problémy - Životní postoje a hodnotové orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	PSK
---	---	-----

12.3 Přírodovědné vzdělávání

12.3.1 Fyzika B

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Fyzika B				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	1	0	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecně vzdělávací. Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia – opakování, procvičování a prohlubování učiva základní školy až po nejdůležitější základy rozvíjejících a navazujících oblastí středoškolské fyziky s důrazem na využití získaných poznatků v praxi. Žák si v tomto předmětu osvojí potřebné znalosti problematiky učiva mechaniky, molekulové fyziky a termiky, kmitání, vlnění a akustiky. Dále si osvojí potřebné znalosti z elektřiny a magnetismu, optiky, fyziky atomu a sluneční soustavy. Získá přehled o základních zákonitostech jednotlivých tematických celků a pochopí vzájemné souvislosti určitých jevů v přírodě, naučí se využívat získaných poznatků pro svůj profesní i občanský život.

Pojetí výuky

Je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, demonstračních pokusů, vyvození poznatků. Důraz je kladen na samostatnou i skupinovou práci žáků. Ve výuce se využívají všechny formy a metody práce, které napomáhají správnému vymezení pojmů, pochopení a procvičení učiva. Žáci pracují nejčastěji samostatně, je ovšem možné využít i skupinovou metodu procvičování.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vhodné se zaměřit na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů. Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení. Žáci mohou psát tematické prověrky, hodnocené domácí úlohy, samostatné práce apod., vhodné je využívat různé metody práce, aby výuka byla co nejpestřejší a nejzajímavější.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu fyzika jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uplatňovat různé způsoby práce s textem, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, dělat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých nebo jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení úkolu, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit dosažené výsledky,
- **kompetence komunikativní** – vyjadřovat se přiměřeně v projevech mluvených i psaných, účastnit se aktivně diskusí,
- **kompetence sociální a personální** – přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaújatě zvažovat návrhy jiných, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů,
- **kompetence občanské** – respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti,
- **kompetence pracovní** – zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu,
- **matematické kompetence** – správně používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, číst různé formy grafického znázornění, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení,
- **digitální kompetence** – navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která žákům pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu fyzika jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **člověk a svět práce** – práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení,
- **člověk a životní prostředí** – současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí - klimatické změny, ohrožování ovzduší, vliv prostředí na lidské zdraví,

- **člověk a digitální svět** – práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodních problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodních informací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se fyzika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- **matematika** – převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce,
- **informační a komunikační technologie** – zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika, vyhledávání a vyhodnocování informací,
- **základy ošetřovatelství** – převody jednotek, akustika (negativní vliv hluku), jaderná energie (vliv na zdraví člověka),
- **chemie** – převody jednotek, stavba atomu,
- **biologie** – přeměny skup. látek, význam v přírodě, jaderná energie, vliv na životní prostředí.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Fyzika B		
Ročník: 1		Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa - popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru - aplikuje Pascalův a Archimedův zákon při řešení úloh - navrhuje optimální postup pozorování a měření fyzikálních jevů, k tomu používá i náročnější digitální měřidla a měřicí přístroje	1. Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - mechanika tuhého tělesa - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách, proudění tekutin	MAT
- změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - řeší jednoduché případy tepelné výměny - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	2. Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termiky - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla - tepelné děje v ideálním plynu, první termodynamický zákon, práce plynu, účinnost - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství látek	ZOS BIO CHE MAT

- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - zapojí elektrický obvod podle schématu a změří napětí a proud - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice - vyhledává a třídí data z otevřených zdrojů dle strategie zvolené dle účelu jejich využití	3. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem	BIO MAT
--	---	----------------

Fyzika B Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami	1. Vlnění a optika - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla	ZOS BIL	

- vysvětlí principy základních typů optických přístrojů - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi - modeluje fyzikální jevy pomocí počítačového softwaru		
- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsob ochrany před jaderným zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	2. Fyzika atomu - model atomu, spektrum atomu vodíku, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití - biologické účinky záření	ZOS BIL
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru - hodnotí relevantnost informací z médií k dané problematice dle jejich správnosti, úplnosti a spolehlivosti.	3. Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie	IKT CHE

12.3.2 Chemie A

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Chemie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	0	0	4

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět chemie je jedním z předmětů přírodovědného vzdělávání, navazuje na znalosti ze základní školy a přispívá s ostatními přírodovědnými předměty k vytvoření uceleného pohledu žáků na dění v živé i neživé přírodě. Předmět je koncipován jako teoretický celek, který žákům poskytne ucelený soubor znalostí, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. V obecné chemii se seznámí s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Anorganická chemie poskytne informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných v lékařství, výživě a toxikologii. V organické chemii získá žák přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách nutných pro profesionální a odbornou orientaci v nutriční problematice. Žáci získají základní informace o analytické chemii, prohloubí znalosti z organické a anorganické chemie v souvislosti s jejich uplatněním ve zdravotnictví.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. V části obecné chemie, anorganické, organické i biochemie je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností praktické sestry. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, průběžné osvojování správné terminologie, experimentálních činností a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická i praktická. Praktická část je realizována především formou skupinové praktické činnosti např. laboratorní cvičení, exkurze, výuka s odborníkem. Počet a její zaměření je závislé na konkrétních podmínkách výuky. V teoretických hodinách jsou využívány pro maximální názornost demonstrace, názorné ukázky a prezentace získané z internetu nebo vytvořené studenty a vyučujícími, jsou zařazovány i referáty a příspěvky žáků. Důraz je kladen na aktivitu žáků, samostatnost při získávání poznatků a tvůrčí přístup.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena klasifikačním řádem a souvisejícími vnitřními předpisy. Hlavní část klasifikace tvoří ústní zkoušení, písemné prověrky a testy, které musí obsahovat zejména základní učivo. Nedílnou součástí klasifikace je také hodnocení samostatné práce, které spočívá zejména ve zpracování výsledků získaných z praktické činnosti či osobní aktivity. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu pro plnění klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vhodné spojení teoretické části výuky s praktickou činností umožňuje předmětu přispět k naplnění všech klíčových kompetencí. Týká se to řešení úkolů ve spolupráci s kolektivem, schopnosti získávat informace z různých zdrojů, měřit, zpracovávat a analyzovat získaná data, vytvářet prezentace pro veřejnost, řešit bezpečnostní problémy nebo bezpečně pracovat s chemikáliemi či chemickými odpady. Využívání poznatků z různých předmětů přispívá k ucelenému pohledu na svět a jeho udržitelný rozvoj. Studium z různých zdrojů a řešení praktických problémů ve skupinách přispívá k prohlubování sociálních a komunikačních kompetencí.

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládá různé techniky učení a využívá různé informační zdroje,
- **kompetence k řešení problémů** – žák umí řešit jednoduché přírodovědné problémy, analyzuje je, provádí měření a dokáže zpracovat a vyhodnotit výsledky,
- **kompetence komunikativní** – žák umí komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, dokáže spolupracovat při řešení problémů s ostatními pracovníky týmu,
- **občanské kompetence** – žák se aktivně seznamuje s veřejnými problémy a s možnostmi jejich řešení,

- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – žák má kladný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti,
- **digitální kompetence** – navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která žákům pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy,
- **matematické kompetence** – žák je schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, správně používat a převádět běžné jednotky; používat pojmy kvantifikujícího charakteru; provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy; nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu chemie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu,
- **člověk a životní prostředí** – žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním; dodržuje zásady ochrany ŽP,
- **občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- **člověk a digitální svět** – práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Pro předmět chemie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s předměty:

Biologie (BIL)
Matematika (MAT)
Fyzika (FYZ).

Znalosti získané při chemickém vzdělávání se uplatňují ve všech odborných předmětech.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Chemie A Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka; - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid; - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb; - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech; - zná názvy a značky vybraných chemických prvků; - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin; - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků; - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů; - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi; - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce; - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji; - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů; - vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin;	1. Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - periodická soustava prvků - směsi homogenní, heterogenní, roztoky - látkové množství - chemické reakce, chemické rovnice, základní typy termických reakcí - jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic a složení roztoků	FYZ MAT ODBORNÉ PŘEDMĚTY	

- charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; - uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze; - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin; - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru. - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech - zná názvy a značky vybraných chemických prvků - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny - umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi		
---	--	--

- vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů v praxi		
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze - dokáže zaznamenávat na digitální zařízení průběhy experimentů a následně provádět jejich analýzu a prezentaci; - umí využívat pokročilé digitální senzory a čidla v rámci experimentální činnosti; - vyhledává digitální zdroje ověřených nejnovějších vědeckých informací a poznatků; - využívá nejmodernější prezentační techniku v podobě interaktivních tabulí a virtuální reality; - dokáže pro prezentaci a vizualizaci teoretických poznatků využívat dostupné základní grafické editory.	2. Anorganická chemie - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - základy názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny	ODBORNÉ PŘRDMĚTY

Chemie A Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru	3. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - klasifikace a názvosloví organických sloučenin - typy reakcí v organické chemii - organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi		
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek - vysvětlí podstatu biochemických dějů - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy - dokáže zaznamenávat na digitální zařízení průběhy experimentů a následně provádět jejich analýzu a prezentaci; - umí využívat pokročilé digitální senzory a čidla v rámci experimentální činnosti; - vyhledává digitální zdroje ověřených nejnovějších vědeckých informací a poznatků; - využívá nejmodernější prezentační techniku v podobě interaktivních tabulí a virtuální reality; - dokáže pro prezentaci a vizualizaci teoretických poznatků využívat dostupné základní grafické editory.	4. Biochemie - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje	BIL ODBORNÉ PŘEDMĚTY	

12.3.3 Biologie

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Biologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	0	0	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v předmětu biologie by mělo splňovat dva hlavní cíle: Prvním z nich je poskytnout žákům komplexní pohled na existenci a vývoj živých organismů, umožnit pochopení základních projevů živé hmoty a procesů, které v ní probíhají. Tím se vytváří nezbytný obecný základ pro navazující odborné zdravotnické předměty. Druhým cílem je pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a v návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem.

Naplněním těchto cílů biologické vzdělávání vytváří jakýsi spojovací článek mezi ostatními přírodovědnými předměty, jejichž znalosti jsou nezbytným předpokladem k pochopení principů a dějů probíhajících v živé i neživé přírodě, a všemi odbornými zdravotnickými předměty, které jsou konkrétní specifikací biologických dějů vztažených na život a péči o zdraví člověka. Biologie žákům současně poskytuje racionální zdůvodnění aktivních celospolečenských postojů k ekologii a globálním problémům světa. V tomto ohledu velmi úzce souvisí s některými společenskovedními předměty (především s občanskou výchovou, ekonomikou apod.).

Charakteristika učiva

Předmět Biologie je zařazen do výuky v 1. ročníku, v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 68 hodin celkem). Svým obsahem se řadí mezi přírodovědné předměty. Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání.

Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby zahrnovaly všechna témata zařazená do RVP a přitom byly splněny stanovené cíle předmětu. Vzhledem ke skutečnosti, že předmět tvoří základ pro většinu navazujících odborných předmětů, musí být zařazen na úvod vzdělávání do prvního ročníku. Zde pak je po úvodu do předmětu zařazeno učivo o vzniku života na Zemi a přehled systému živých organismů. Dále se žáci seznámí se základními vlastnostmi živých soustav, s důrazem na biogenní prvky a organické sloučeniny. Bez základních znalostí těchto chemických látek nelze biologii na potřebné úrovni probírat. V dalším tematickém celku je poměrně podrobně probrána buňka, jako základní stavební a funkční jednotka živých soustav. V základech genetiky získají žáci základní přehled o principech tohoto oboru a jeho využití ve zdravotnictví. V závěrečných tématech je v předmětu biologie zahrnuto osvojení nejdůležitějších poznatků z ekologie. Hlavní pozornost je přitom věnována pochopení dopadů civilizačních změn na životní podmínky člověka v souvislosti s jeho zdravím a udržitelným rozvojem.

Pojetí výuky

V průběhu výuky biologie žáci získávají celou řadu nových poznatků, osvojí si značné množství nových odborných biologických pojmů z obecné biologie. Prokazují porozumění vytvářením souvislostí mezi ději probíhajícími na molekulární nebo buněčné úrovni a procesy, které probíhají ve složitém organismu – v orgánech a orgánových soustavách člověka v těle člověka (dýchání, metabolické procesy při zpracovávání a využívání živin, rozmnožování apod.). Osvojené poznatky z ekologie jsou schopni aplikovat k řešení aktuálních globálních nebo lokálních problémů. Žáci by měli umět hodnotit a používat různé zdroje informací a přiměřeně je prezentovat ostatním.

Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou kromě učebních a problémových úloh zadávaných a řešených ve výuce rovněž využívány dlouhodobější domácí úkoly zaměřené na zpracovávání anotací populárně vědeckých a výukových filmů nebo článků z odborné literatury. Žáci rovněž zpracovávají prezentaci k některému zadanému biologickému tématu. Přitom využívají různé informační zdroje a IKT.

Hodnocení výsledků žáka

Ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení. Při skupinových metodách výuky je využíváno vzájemné hodnocení žáků navzájem. Při ústním hodnocení je využíváno i vlastní sebehodnocení žáka.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů,
- chápání příčin a souvislostí mezi biologickými procesy,
- dovednost využívat poznatky ostatních přírodovědných předmětů (chemie, matematika, fyzika a IKT),
- schopnost řešit učební a problémové úlohy,
- zvládnutí práce s odborným textem a dalšími zdroji informací,
- samostatné zpracování určité biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky,
- zvládnutí některých základních dovedností při mikroskopování a práci s biologickým materiálem si žáci osvojí především při skupinových praktických cvičeních

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Z hlediska klíčových kompetencí přispívá biologie především k rozšíření a prohloubení následujících kompetencí žáka:

- **kompetence k učení** – kladný vztah k učení a k získávání nových informací, žák se učí zpracovávat odborný text z odborných a populárně vědeckých periodik a nově získané poznatky prezentovat formou referátu, seminární práce, prezentace apod.,
- **kompetence k řešení problémů** - zjišťovat věrohodnost různých informačních zdrojů, získat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost,
- **komunikativní kompetence** - schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, používat odbornou terminologii (orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací a práce s nimi apod.),
- **občanské kompetence** – žák chápe význam životního prostředí pro člověka a svůj podíl na jeho tvorbě, dokáže kriticky zhodnotit konzumní způsob života, umí jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí, aktivně se seznamuje s globálními problémy a možnostmi jejich řešení,
- **digitální kompetence** – navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která žákům pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy.

Rozvíjená průřezová témata:

V předmětu biologie jsou rozvíjena všechna průřezová témata, zejména:

- **člověk a životní prostředí** – toto téma je přímo obsahem výuky,
- **občan v demokratické společnosti** – respektování práv osob se znevýhodněním (dědičné choroby, přenosné choroby, AIDS),
- **člověk a digitální svět** – práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Chemie (CHE)
Fyzika (FYZ)
Informační a komunikační technologie (IKT)
Občanská nauka (OBN)
Dějepis (DĚJ)
Odborné předměty

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Biologie Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi, původ a vývoj člověka, biologii jako vědu, její význam pro společnost - vyjádří vlastními slovy, popíše a vysvětlí základní znaky živých soustav - charakterizuje zastoupení prvků v živých organismech, význam vody pro organismy a dalších důležitých látek - popíše buňku jako základní stavební, funkční jednotku života - uvede rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou, typy buněk a jejich dělením - charakterizuje základní skupiny organismů, porovná je, popíše a vysvětlí podstatu třídění organismů, orientuje se v přirozeném systému přírody - objasní význam genetiky pro život, používá základní pojmy z buněčné genetiky, kvalitativních a kvantitativních znaků, člověka - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu, možnosti využití zdrojů přírodních látek - uvede příklady bakteriálních, virových, jiných onemocnění a možnosti prevence - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech	1. Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc	CHE FYZ Děj Odborné předměty	

- vysvětlí podstatu základních pojmů populace, zoocenóza, fytocenóza, biocenóza, biotop, ekosystém, biosféra... - charakterizuje abiotické podmínky prostředí (voda, vzduch, půda, teplo, světlo) a jejich vliv na živou složku přírody, organizmus - analyzuje, uvede, popíše příklady potravních vztahů v ekosystému, různých typů potravních řetězců, koloběhů látek v přírodě - uvede a popíše příklady biomů na Zemi, zhodnotí jejich význam - analyzuje jejich současný stav - pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah stávajících podkladů s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah řešené tematiky	2. Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny	CHE FYZ IKT
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - zhodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí (doprava, zemědělství, průmysl, cestovní ruch, urbanizace) - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - vysvětlí rozdíl mezi vyčerpatelnými a nevyčerpatelnými zdroji, mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji surovin, u jednotlivých typů uvede výhody a nevýhody využití - popíše správné způsoby nakládání s různými druhy odpadů, zná adresu sběrného dvora, který je v jeho okolí k dispozici - charakterizuje globální problémy lidstva (oteplování, kyselé deště, slábnutí ozonové vrstvy, kácení deštných pralesů, ...) - objasní termín trvale udržitelný rozvoj	3. Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	CHE FYZ IKT OBN

- uvede příklady a charakterizuje jednotlivé typy chráněných území ČR, vysvětlí jejich význam, působení institucí, organizací ve světě, u nás - zhodnotí, jak sám přispívá nebo může přispět k ochraně ČP, všímá si environmentálních problémů ve svém okolí a navrhuje možná řešení - prokáže orientaci a znalosti v základních jevech, pojmech, vztazích - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; - používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí		
---	--	--

12.4 Matematické vzdělávání

12.4.1 Matematika

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Matematika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	2	2	0	7

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech,
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání,
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecně vzdělávací. Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia – opakování, procvičování a prohlubování učiva základní školy až po nejdůležitější základy rozvíjejících a navazujících oblastí středoškolské matematiky s důrazem na využití získaných poznatků v praxi.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Velký důraz je kladen na různé formy procvičování učiva a upevňování získaných vědomostí. Ve výuce se využívají všechny formy a metody práce, které napomáhají správnému vymezení pojmů, pochopení a procvičení učiva, zejména metoda slovní (výklad, vysvětlování, popis, ilustrace, tištěný text), metoda názorně demonstrační (modely, tabulky, grafy), metoda problémová (učitel nastolí problém ve formě matematické úlohy a postupně seznamuje žáky s jednotlivými fázemi řešení; žáci si pak vlastní činností – za průběžné kontroly vyučujícím – osvojují fáze řešení problému, od formulace problému, jeho analýzy, formulace postupu řešení až po verifikaci vybraného řešení), metoda praktická. Žáci pracují nejčastěji samostatně, je ovšem možné využít i skupinovou metodu procvičování.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vhodné se zaměřit na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů. Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení. Při hodnocení se bere v úvahu také aktivita žáka v hodinách a při domácí přípravě.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu matematika jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů,
- **kompetence k řešení problémů** – provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jeho řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování svých názorů,
- **kompetence komunikativní** – přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, matematické vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, rozvíjení dovednosti přesného a estetického rýsování, rozvíjení komunikace při řešení navozeného problému),
- **kompetence sociální a personální** – práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému,
- **kompetence občanské** – respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti,
- **kompetence pracovní** – zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu,

- **matematické kompetence** – být schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích – správně používat a převádět běžné jednotky; používat pojmy kvantifikujícího charakteru; provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy; nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení; číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.); aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru; efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích,
- **digitální kompetence** – navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která žákům pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu matematika jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **člověk a svět práce** – práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení,
- **člověk a digitální svět** – zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky, práce s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Z hlediska mezipředmětových vztahů se matematika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- fyzika (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce),
- chemie
- informační a komunikační technologie (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika),
- základy ošetřovatelství (převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků),
- chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Matematika Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 102
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - provádí aritmetické operace v množině - používá různé zápisy reálného čísla a absolutní hodnotu - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí operace s mnohočleny, lomenými výraz, výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Operace s čísly a výrazy - číselné obory, reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - pojmy množina a interval (zápis a znázornění, sjednocení a průnik intervalů) - procentový počet - mocniny s exponentem přirozeným a celým - mnohočleny (operace s mnohočleny, druhá a třetí mocnina dvojčlenu, rozklad mnohočlenu) - lomené výrazy - mocniny s racionálním exponentem, odmocniny, výrazy s proměnnými	FYZ CHE IKT ZOS	
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy - řeší kvadratické rovnice a nerovnice a jejich soustavy - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, - pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - vhodně využívá dostupné aplikace při řešení úloh - vyhledává a třídí potřebné informace	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - základní pojmy - funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí, monotonie, průsečíky s osami - lineární funkce, význam parametrů lineární rovnice - soustava 2 rovnic o 2 neznámých - lineární nerovnice - kvadratická funkce a její graf - kvadratické rovnice (vztahy mezi kořeny a koeficienty) kvadratické nerovnice - soustava kvadratické a lineární rovnice	IKT	

- rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - vhodně využívá dostupné aplikace při řešení úloh	Planimetrie - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné obrazce - shodná a podobná zobrazení v rovině - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty, Pythagorova věta	FYZ CHE
--	--	------------

Matematika Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel - používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů - řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - vhodně využívá dostupné aplikace při řešení úloh - vyhledává a třídí potřebné informace	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - racionální funkce - nepřímá úměra, jako zvláštní typ lineární lomené funkce - exponenciální a logaritmické funkce, logaritmus - exponenciální a logaritmické rovnice - goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, - řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová - řešení obecného trojúhelníku - vlastnosti a grafy goniometrických funkcí - goniometrické rovnice		
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n- tý člen, rekurentním vzorcem, výčtem prvků, graficky - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost	Posloupnosti a jejich využití - zadání posloupnosti vzorcem pro n-tý člen a rekurentně - grafické znázornění posloupnosti - aritmetická posloupnost		

- provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky - vhodně využívá dostupné aplikace při řešení úloh	- geometrická posloupnost - finanční matematika	
---	--	--

Matematika Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 60
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - vhodně využívá dostupné aplikace při řešení úloh - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru (rovnoběžnost přímek, přímky s rovinou a 2 rovin, odchylka a kolmost přímek, kolmost přímky a roviny, odchylka přímky od roviny, vzdálenost bodu od roviny) - tělesa (hranol, jehlan, kužel, koule a její části) - povrchy a objemy těles	FYZ	
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - vhodně využívá dostupné aplikace při řešení úloh - vyhledává a třídí potřebné informace - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - užívá pojmy: statistický soubor, statistická jednotka, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí, - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách - variace, permutace a kombinace bez opakování - kombinační čísla - pravděpodobnost (náhodný jev, pravděpodobnost jevů, nezávislost jevů) - základy statistiky (aritmetický průměr, medián, modus, rozptyl, odchylka), - grafické znázornění statistického souboru	IKT ZOS CHE FYZ	

12.5 Vzdělávání pro zdraví

12.5.1 První pomoc

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

Název předmětu	První pomoc				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	1	0	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Žáci si osvojí základní znalosti první pomoci při různých zdravotně ohrožujících a poškozujících stavech. Výuka je zaměřena na osvojení si souboru jednoduchých úkonů a opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví člověka omezují rozsah a důsledky tohoto ohrožení či postižení. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení (aktivace složek Integrovaného záchranného systému). Cílem vyučovacího předmětu je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v poskytování předlékařské první pomoci.

Důraz se klade na vytváření praktických dovedností a teoretických znalostí žáků při poskytování první pomoci. Téma jsou do ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se schopnosti poskytnout adekvátní první pomoc při různých typech poranění.

Pojetí výuky

Předmět První pomoc je zařazen do výuky 2. ročníku.

Při výuce první pomoci vyučující využívá adekvátní vyučovací metody, vede žáky k aktivnímu řešení modelových situací, učí je získávat informace o zraněném, přivolat RZP a ošetřit základní zranění. Do výuky jsou zařazovány modelové situace a jsou využity názorné ukázky a pomůcky. Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy,
- pořizovat si poznámky,

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání,
- aplikovat znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně platné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Kompetence personální a sociální:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat,
- být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů,
- nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence občanské a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít zodpovědný přístup k zadaným úkolům,

Digitální kompetence

- využívat e-learningové nástroje a výukové aplikace k prohlubování odborných znalostí
- vyhledávat relevantní informace z důvěryhodných online zdrojů

Odborné kompetence

- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce,
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- vyhodnotit anamnestické údaje,
- poskytnout adekvátní první pomoc

Rozvíjená průřezová témata

- **člověk a životní prostředí** – chápat význam životního prostředí pro člověka a jeho zdraví,
- **člověk a svět práce** – chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména,
- **člověk a digitální svět** – vybavit znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní péči o zdraví a bezpečnosti při používání digitálních technologií, vést k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných při pomoci v různých situacích zdraví ohrožujících a poškozujících stavech.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Klinika nemocí (KLN)
Základy ošetrovatelství (ZOS)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

První pomoc Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - orientuje se ve složkách IZS - zvládá přivolat složky IZS - využívá mobilní aplikace určené k poskytování první pomoci - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - vyjmenuje pravidla třídění raněných - orientuje se na místě nehody - využívá digitální technologie k získání aktuálních poznatků o postupech první pomoci - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci podle typu poranění sobě a jiným - využívá digitální technologie k získání aktuálních poznatků o postupech první pomoci - sleduje a analyzuje výukové simulační scénáře pomocí výukových videí.	První pomoc 1. Integrovaný záchranný systém - složky IZS - přivolání složek IZS 2. Orientace na místě nehody - posouzení situace - třídění raněných - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel 3. Poskytování PP u základních typů poranění - bezvědomí - krvácení - šok - poškození teplem, chladem, chemickými látkami - při poranění hlavy - při poranění páteře - při poranění hrudníku - při poranění kostí a kloubů - při poranění břicha	ZOS KLN	

- ovládá postup a resuscitační poměry u dospělého a dítěte - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - vysvětlí úkoly zdravotnických pracovníků v mimořádných a krizových situacích a způsob krizového řízení zdravotnického zařízení - objasní zásady jednání v krizových situacích na pracovišti - používá digitální přístroje v simulaci první pomoci (např. AED trenažér)	- při otravách 4. Resuscitace - resuscitace dospělých - resuscitace dětí 5. Mimořádné situace - situace ohrožující osobní život a zdraví - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace) - varovné signály - pohotovostní zavazadlo - evakuace - úkoly zdravotníků - krizové řízení zdravotnického zařízení 5. Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - situace ohrožující osobní život a zdraví - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
--	--	--

12.5.2 Tělesná výchova

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Tělesná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	2	2	8

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu tělesná výchova je všestranný tělesný a duševní rozvoj žáka a tím upevňování jeho zdraví. Pro budoucí život je to vytvoření kladného vztahu k pohybovým aktivitám, pochopení důležitosti pravidelného pohybu jako nedílné součásti zdravého životního stylu.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova patří do oblasti vzdělávání pro zdraví. Učivo je realizováno v tematických celcích:

- teoretické poznatky,
- tělesná cvičení,
- gymnastika,
- atletika,
- pohybové hry,
- plavání,
- lyžování,

- bruslení,
- turistika a sporty v přírodě,
- testování tělesné zdatnosti.

Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností a schopností, zvyšování tělesné zdatnosti, kultivaci pohybu, estetické citění. Žáci se seznámí se základními poznatky z tělesné kultury, pravidly jednotlivých sportovních disciplín, s kompenzačními a relaxačními technikami vyrovnávající jednostrannou zátěž. Učivo vede k rozvoji dobrých mezilidských vztahů, spolupráci, vzájemné pomoci, soutěžení v duchu fair play, formování osobnosti žáka, odpovědnému přístupu ke zdraví svému i spolužáků. Výuka se uskutečňuje v závislosti na pohybových schopnostech, předchozích zkušenostech, zájmech žáků, věku, pohlaví, podílu chlapců a dívek, materiálním vybavení a klimatických podmínkách.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Škola má pro výuku k dispozici školní hřiště a tělocvičnu. Podle možností žáci navštěvují posilovnu a zimní stadion. Součástí předmětu je v 1. ročníku zimní lyžařský kurz, ve kterém se realizuje téma lyžování, a ve 2. ročníku sportovně-turistický kurz, který je zaměřen na turistiku a sporty v přírodě, ve 4. ročníku kurz cyklistický. Pro zpestření hodin tělesné výchovy se pořádají zimní a letní sportovní dny. Hodiny tělesné výchovy jsou zaměřeny převážně prakticky a vhodně doplněny teoretickými poznatky. Jednotlivé tematické celky se prolínají všemi ročníky, přičemž učivo se postupně rozšiřuje a prohlubuje. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, emocionální prožitky z pohybových činností a výchovu proti závislostem.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení předmětu tělesná výchova je využívána klasifikační stupnice, slovní hodnocení a jejich kombinace. U jednotlivých žáků je brán zřetel na rozdílné předpoklady k pohybovým činnostem vzhledem k somatickým parametrům a rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností. Z těchto důvodů je při hodnocení výsledků v předmětu tělesná výchova kladen důraz na:

- aktivní přístup k výuce (snaha zlepšovat se) a docházku,
- znalost a dodržování zásad bezpečnosti, slušného chování (fair play) a pokynů učitele, dále pak pravidel sportovních odvětví a terminologie předmětu,
- přiměřené výkony v hodnocených disciplínách a testech,

- reprezentaci školy,
- účast a aktivní přístup na sportovních kurzech.

V případě, že se žák z vážných důvodů nezúčastní povinného sportovního kurzu (např. lyžařského či sportovního vodáckého kurzu), je povinen ve stanoveném termínu a v přiměřeném rozsahu nahradit dané pohybové aktivity, a to v souladu s doporučením vyučujícího tělesné výchovy. Náhradní aktivity jsou vybírány s ohledem na individuální možnosti žáka (zdravotní stav, organizační podmínky).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu tělesná výchova jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti sportu a péče o zdraví, ovládat jednotlivé druhy senzomotorického učení, využívat různé informační zdroje a aplikovat poznatky do praxe,
- **kompetence k řešení problémů** – využívat tělesná cvičení ke zvyšování odolnosti ve stresových situacích, naučit se na řešení problému spolupracovat, umět získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu ve vztahu k dosaženým výsledkům,
- **kompetence komunikativní** – komunikovat a diskutovat v kolektivu, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, porozumět zadání úkolu,
- **kompetence personální a sociální** – dodržovat zásady chování na sportovních akcích, umět spolupracovat v rámci týmu a umět zastávat různé role, uvědomit si nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, respektovat názor druhého,
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu pohybu pro život, aktivně se zapojovat do sportovních aktivit, pochopit, že sport je jednou z možností navazování přátelství a vztahů,
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – dodržovat pravidla ve sportu i mimo něj, uvědomit si nutnost ochrany zdraví svého i druhých, akceptovat nutnost pohybových aktivit pro své zdraví,
- **kompetence digitální** – vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat, umět dané informace efektivně využít v praxi.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu tělesná výchova jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **člověk a svět práce** – výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil, žák si uvědomuje nezbytnost pohybu pro zdravý rozvoj osobnosti i celé společnosti,
- **člověk a životní prostředí** – během lyžařského a sportovně-turistického kurzu si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- **občan v demokratické společnosti** – dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- **člověk a digitální svět** – vybavit znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní péči o zdraví a bezpečnosti při používání digitálních technologií.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Biologie (BIL)
- První pomoc (PP)
- Výchova ke zdraví (VÝZ)
- Psychologie a komunikace (PSK)
- Somatologie (SOM)

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

Tělesná výchova Ročník: 1		Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	I. Teoretické poznatky	

- dbá bezpečnosti pravidel při tělesných cvičeních a sportovních hrách - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech a dodržuje smluvené signály - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřit - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dlouhodobě sleduje pohybový režim i úroveň zdatnosti a s využitím aplikací na telefonu a chytrých hodinkách je zaznamenává a vyhodnocuje - pomocí aplikací na telefonu měří čas turnajů, zapisuje výkony týmů do tabulek pomocí PC - používá aplikace na PC či telefonu k vyhledání informací z oblasti zdraví a pohybu, data posuzuje, sdílí, vyhodnocuje	- význam pohybu pro zdraví, prostředky pro zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti - technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - bezpečnostní předpisy	PP VÝZ
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	II. Pohybové dovednosti 1. Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační jako součást všech tematických celků	PSK

- pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy		
- zvládá různé druhy přeskoků švihadla - předvede kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá digitální technologie pro vyhledání vhodného hudebního doprovodu	2. Gymnastika - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec	PSK BIL VÝZ
- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií - efektivně zaznamenává průběh aktivity pomocí aplikací na chytrých hodinkách, měří počet kroků, tepovou frekvenci, rychlost pohybu, spálené kalorie	3. Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty - skoky do výšky a do dálky - hody granátem a vrh koulí	VÝZ
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládá základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře	4. Pohybové hry - drobné kondiční hry - sportovní hry (alespoň 2 z nabízených): vybíjená, odbíjená, košíková, florbal, kopaná, softbal, ringo, házená	PSK VÝZ
- zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení	5. Úpoly - pády - základní sebeobrana	BIL
- ovládá jízdu na vleku a techniku bezpečného sjíždění svahu na lyžích - dodržuje bezpečnost při pohybu na sjezdovce, adekvátně reaguje na možná rizika (změna počasí, úrazy apod.)	6. Lyžování - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí	PP

- chová se šetrně k životnímu prostředí - volí vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji udržuje a ošetřuje		
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - pomáhá zpracovávat aktuální data, porovnávat s předchozími výkony, vyvozovat závěry pro vlastní pohybový režim ve shodě s potřebami tělesného a duševního zdraví	7. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	BIL

Tělesná výchova Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - zvládá různé druhy přeskoků švihadla - využívá digitální technologie pro vyhledání vhodného hudebního doprovodu - předvede kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace, sestava z prvků - sladí pohyb s hudbou	2. Gymnastika - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - akrobacie - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy – cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik, kalanetika)	BIL	
- ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií - efektivně zaznamenává průběh aktivity pomocí aplikací na chytrých hodinkách, měří počet kroků, tepovou frekvenci, rychlost pohybu, spálené kalorie	3. Atletika - běhy rychlé a vytrvalé - běhy v terénu, starty - skoky - vrh koulí	VÝZ	

- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře	4. Pohybové hry - drobné pohybové kondiční hry - sportovní hry (alespoň 2 z nabízených): odbíjená košíková, florbal, kopaná, házená	PSK
- při sportu a pobytu v přírodě se chová ekologicky a uplatňuje poznatky z ochrany životního prostředí - orientuje se v neznámém terénu pomocí mapy - zvládne základní vodácký výcvik - zvládne základní kurz plavání a záchranu tonoucího - při vodáckém sportu užívá ochranné bezpečnostní pomůcky - volí vhodnou výstroj a výzbroj a dovede ji udržovat a ošetřovat	5. Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh - vodní turistika - rafty	BIL
- absolvuje kurz základního plavání a zvládne záchranu tonoucího	6. Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího - skoky do vody	PP
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pomáhá zpracovávat aktuální data, porovnávat s předchozími výkony, vyvozovat závěry pro vlastní pohybový režim ve shodě s potřebami tělesného a duševního zdraví	7. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	BIL SOM

Tělesná výchova Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 60
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	II. Pohybové dovednosti 1. Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační - jako součást všech tematických celků	SOM	
- ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií - efektivně zaznamenává průběh aktivity pomocí aplikací na chytrých hodinkách, měří počet kroků, tepovou frekvenci, rychlost pohybu, spálené kalorie	3. Atletika - běhy – sprinty, vytrvalostní - běhy v terénu - skoky - hody	VÝZ	
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře	4. Pohybové hry - drobné pohybové kondiční hry - házená - odbíjená - košíková - florbal - softbal - kopaná	PSK PP	
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	5. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	BIL	

- dlouhodobě sleduje pohybový režim i úroveň zdatnosti a s využitím aplikací na telefonu a chytrých hodinkách je zaznamenává a vyhodnocuje - pomocí aplikací na telefonu měří čas turnajů, zapisuje výkony týmů do tabulek pomocí PC - používá aplikace na PC či telefonu k vyhledání informací z oblasti zdraví a pohybu, data posuzuje, sdílí, vyhodnocuje		
- zvládne základní pohyby bruslení	6. Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in- line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)	PP

Tělesná výchova Ročník: 4			Počet hodin v ročníku: 60
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnost pravidel při tělesných cvičeních a sportovních hrách - ovládá pravidla jednotlivých sportů - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmů;	I. Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky pro zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - bezpečnostní předpisy	VÝZ	

- sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - dlouhodobě sleduje pohybový režim i úroveň zdatnosti a s využitím aplikací na telefonu a chytrých hodinkách je zaznamenává a vyhodnocuje - pomocí aplikací na telefonu měří čas turnajů, zapisuje výkony týmů do tabulek pomocí PC - používá aplikace na PC či telefonu k vyhledání informací z oblasti zdraví a pohybu, data posuzuje, sdílí, vyhodnocuje		
- nastupuje do tvaru a velí družstvu - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	II. Pohybové dovednosti 1. Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační - jako součást všech tematických celků	SOM
- zvládá různé druhy přeskoků švihadla a jednoduché prvky s obručí a míčem - sladí pohyb s hudbou - sestaví pohybové vazby, vytvoří sestavy a zvládne je zacvičit, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu - využívá digitální technologie pro vyhledání vhodného hudebního doprovodu	2. Gymnastika - cvičení s náčiním - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik, kalanetika) - tanec (valčík, polka, latinskoamerické, moderní)	BIL

- ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií - efektivně zaznamenává průběh aktivity pomocí aplikací na chytrých hodinkách, měří počet kroků, tepovou frekvenci, rychlost pohybu, spálené kalorie	3. Atletika - běhy – sprinty, vytrvalostní - běhy v terénu - skoky - hody	SOM
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, ovládá složitější herní kombinace a systémy	4. Pohybové hry - drobné pohybové kondiční hry - odbíjená - košíková - florbal - softbal - kopaná	PSK VÝZ
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a posílí svalový korzet - pomáhá zpracovávat aktuální data, porovnávat s předchozími výkony, vyvozovat závěry pro vlastní pohybový režim ve shodě s potřebami tělesného a duševního zdraví	5. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	BIL SOM
- zvládne základní pohyby bruslení	6. Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in- line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)	PP

12.6 Informatické vzdělávání

12.6.1 Informační a komunikační technologie

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Informační a komunikační technologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	0	0	4

Pojetí předmětu

Průřezové téma informační a komunikační technologie se prolíná všeobecně vzdělávacími i odbornými předměty. Cílem tématu je naučit žáky prakticky a efektivně používat základní a aplikační programové vybavení počítače při studiu i v běžném životě. Za důležité považujeme naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Rozvíjejí se také ve znalosti v oblasti softwarového a hardwarového vybavení počítačů. Žáci jsou schopni používat běžné textové a tabulkové editory, pracovat s obrázky a fotografiemi. Komunikují pomocí elektronické pošty, pracují s internetem, orientují se na webových stránkách.

Výuka probíhá ve speciálně upravené učebně jen se skupinou žáků, kteří jsou vedeni k aktivní práci s počítačovou technikou a programovým vybavením (aktivizační metody výuky, projekty). Ostatní předměty využívají dovednosti žáků při práci s počítačovou technikou pro vyhledávání informací, událostí, odkazů a k jejich zpracování. Pro výuku cizích jazyků, přírodovědných i odborných předmětů se používá výukových programů. Zadaná témata, projekty, samostatné práce z odborného i všeobecného vzdělávání jsou žáky zpracovávány také pomocí počítačových programů. Žáci svoje práce pomocí počítačové techniky také prezentují před ostatními. Žáci jsou schopni pracovat s moderní technikou a jsou tak lépe vybaveni nejen pro trh práce, ale i svůj osobní život.

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly

Pojetí výuky

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována ve vysoké míře formou cvičení v odborných učebnách výpočetní techniky. Metoda výkladu je vždy spojena s praktickou samostatnou činností, kde leží těžiště samotné výuky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech v rámci probírání tematických okruhů. Počítače jsou propojeny do sítě. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné moderní výukové technologie, které se průběžně modernizují dle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky.

Formy výuky

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Dělení třídy je závislé na počtu žáků ve třídě. Pro výuku jsou k dispozici dvě počítačové učebny plně vybavené výpočetní technikou. Při výuce se používají výkladové hodiny s ukázkami (počítač, projektor), samostudium, referáty, přednášky, projekty a samostatná cvičení.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Prověřovací okruhy z těchto tematických celků jsou zpracovávány většinou individuálně (při vhodných tématech je možno vyzkoušet i skupinovou práci) a obsahují nově probranou látku a zároveň i vazby na související problémové okruhy. Ve vyšších ročnících je vhodné zařazovat práce, které musí žáci řešit komplexně s využitím více softwarových produktů. Hodnocené individuálně zpracovávané okruhy tvoří podklady pro celkové hodnocení žáka. V případě skupinových prací se sleduje role žáka v kolektivu a jeho přínos pro úspěšné zvládnutí, zpracování a prezentaci výsledků zadaného úkolu. Znalosti z okruhů s popisným tématem jsou ověřovány ústním přezkoušením nebo teoretickými testy s důrazem na samostatnost a plynulost projevu (ústního či písemného), správného pochopení pojmů a souvislostí včetně jejich praktické aplikace.

Rozvíjené klíčové kompetence

Z hlediska klíčových kompetencí výuka informačních a komunikačních technologií (IKT) rozvíjí všechny kompetence, zejména:

- **kompetence k učení** – rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky, využívat informačních technologií jako prostředku dalšího vzdělávání, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, vybírat relevantní informace, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- **nová konkrétní kompetence** – upevňovat si správné návyky k učení, rozvíjet svůj zájem o další studium,
- **kompetence matematické** – aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace), správně převádět a používat běžné jednotky, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě, s porozuměním číst matematický text, Vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.), používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- **kompetence komunikativní** – s ohledem na situaci a účastníky komunikace používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování, orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě, jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat, vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně

tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci,

- **kompetence sociální a personální** – při práci na projektech se žáci učí spolupracovat, schopnost řešit problémy problémové úlohy, aktivně rozvíjet svou osobnost, být schopen přijímat radu a kritiku, být schopen sebereflexe, odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci, být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci, mít kooperativní chování, vědět, jaké faktory mají přímý vliv na jeho zdraví, zvládat skupinové řešení úloh, práci v týmu,
- **kompetence digitální** – efektivní práci s informacemi, kompetence k aplikaci matematických postupů a algoritmizaci při řešení praktických úkolů, znát základní pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií, ovládat základní principy činnosti osobního počítače a jeho části, používat počítač a jeho periférie, znát základní a aplikační programové vybavení, rozumět principům operačního systému a umět pracovat s operačním systémem, pracovat s grafickým editorem, používat Internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho přenosové a komunikační možnosti, být si vědom možností, výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním prostředků informačních a komunikačních technologií, analyzovat text úlohy, postihnout podstatu problému a hledat nejjednodušší cestu řešení, odhadnout a zdůvodnit výsledky, využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace, používat administrativní styl při elektronické komunikaci, získávat přehled o zdravotnických programech, správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet Umět si správně vybrat z nabídky masových médií produkty pro své potřeby, využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky, využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání, hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky,
- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady, mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, využívat praktických úloh a možností uplatnění v praxi,
- **kompetence k řešení problémů** – pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu, diskutovat o problému, vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat, být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- **kompetence občanské a kulturní povědomí** – jednat v souladu s etickými normami, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, znát vlastní práva i povinnosti, respektovat práva druhých, mít povědomí o veřejných záležitostech regionálního charakteru, aktivně se podílet na ochraně životního prostředí.

Rozvíjená průřezová témata

V předmětu informační a komunikační technologie se rozvíjejí všechna průřezová témata, zvláště pak následující:

- **člověk a svět práce** – žáci jsou vedeni k tomu, aby se naučili vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů,
- **občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, dovedli jednat s lidmi, diskutovat a vážit si materiálních a duchovních hodnot, snažili se chránit a zachovávat dobré životní prostředí pro budoucí generace,
- **člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy prostředí a lidskými aktivitami mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,
- **člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění. Předmět IKT je propojen zejména s těmito předměty:

Český jazyk (ČJL)
Matematika (MAT)
Fyzika (FYZ)
Odborné předměty

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

Informační a komunikační technologie Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů	1. Data a informace, interpretace dat a modelování - informace a množství informace v datech - data a informace, interpretace dat	Odborné předměty ČJL MAT FYZ	
- odhaluje chyby v datech - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model	- chyby v datech a kontrola dat - kódování informací a dat - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video)	MAT FYZ	
- převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému	- zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa) - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi;	Odborné předměty FYZ	

- zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence	- strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika	
- identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano - rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové	2. Digitální technologie - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory	MAT
- popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle	- souborový systém a paměťová úložiště - operační systémy - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií - zařízení s vestavěnými systémy	Odborné předměty
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením,	3. Počítačové sítě a síťové služby - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra	MAT FYZ

přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů	- cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména	
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem, změnou či zneužitím - reaguje na změny	4. Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy	

Informační a komunikační technologie Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní	1. Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení - analýza a dekompozice (rozložení) problému	FYZ MAT	
- navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci	Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly) - návrh algoritmů a datových struktur - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk) - využívání hotových komponent	FYZ MAT	
- testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu	Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznut - způsoby a druhy testování softwaru - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů		

- spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, - popisuje strukturu programu další osobě	Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu	FYZ MAT
- analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování, používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů	2. Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému nebo služby - veřejné nebo oborové informační systémy a služby - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory	
- navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny	- definice procesů, činností a konfigurace informačního systému - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů) - hromadné zpracování dat, export a import	

12.7 Ekonomické vzdělávání

12.7.1 Ekonomika

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Ekonomika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	2	0	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět ekonomika seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, popř. podnikatelé budou pohybovat.

Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a základnímu principu hospodaření podniku. Žáci získávají vědomosti a dovednosti související s podnikáním i s dalšími činnostmi, jež v podniku probíhají.

Charakteristika učiva

Obsah vzdělání vychází z postavení předmětu v celkové koncepci oboru vzdělání. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici.

Za současné situace na trhu práce se absolvent musí orientovat i v základních ekonomických souvislostech. Obtížné postavení absolventa jako nezaměstnaného vede k nutnosti zařadit učivo o pracovněprávních vztazích a způsobech hledání zaměstnání.

Uplatnění absolventa v malé nebo vlastní firmě klade nároky na rozšíření obsahu vzdělání např. o učivo z oblasti obchodního práva, zvláštních právních předpisů atp. Smyslem jejich zařazení je, aby žák získal přehled zejména o povinnostech, které z těchto základních právních dokumentů vyplývají.

Závěrečný tematický celek obsahuje učivo o Evropské unii. Jeho smyslem je seznámit žáky s významem členství naší země v EU, s přínosy, které toto členství pro nás znamená, ale též se základní strukturou orgánů EU a s významem hospodářské a měnové unie pro ČR.

Pojetí výuky

Ekonomika přináší seznámení se zákonitostmi ekonomických vztahů, jejich pochopení a přenesení do praxe. Žák je podněcován k tomu, aby se dokázal orientovat v současné ekonomické situaci a analyzoval důsledky ekonomicko-politických rozhodnutí na každodenní život jednotlivce i chod organizace.

Základními metodami výuky jsou:

- odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní prací,
- práce se zákony a internetovými zdroji,
- praktická cvičení zaměřená na rozvíjení matematické gramotnosti,
- práce ve skupinách na daných úkolech a jejich následná prezentace,
- diskusní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti,
- cvičení písemného a verbálního projevu při vstupu na trh práce či jednání s úřady.

Výuku je možné podle podmínek doplnit exkurzemi do různých podniků a institucí.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. V každém pololetí jsou zařazeny dvě až tři oblasti, po kterých následuje písemné přezkoušení, a žáci jsou také hodnoceni ústně v průběhu celého pololetí. Důraz je kladen na:

- aplikaci získaných vědomostí v praxi,

- chápání širších souvislostí tématu,
- schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí,
- samostatnost i umění kolektivní práce.

Celkové hodnocení žáků vyháží z:

- výsledků krátkých testů ověřujících dílčí znalosti žáků,
- hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma,
- ústního zkoušení,
- závěrečných testů z jednotlivých učebních celků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Ekonomika se podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí se zaměřením na kompetence:

- **kompetence k učení** – práce s odborným textem, vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů,
- **kompetence k řešení problému** – různé metody myšlení, zkušenosti, volba vhodných prostředků a metod,
- **kompetence komunikativní** – srozumitelné, jasné a jazykově správné formulování myšlenek, diskuse a respektování názorů ostatních, obhajoba vlastních názorů,
- **kompetence personální a sociální** – využívání zkušeností, práce v týmu, odpovědné plnění zadaných úkolů,
- **kompetence občanské** – pochopení důsledků ekonomických jevů na běžný život jedince,
- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – sledování trhu práce a požadavků zaměstnavatelů, vyhledávání informací o pracovních příležitostech, pochopení podstaty podnikání a odhadnutí podnikatelských rizik,
- **kompetence digitální** - vyhledávání a třídění potřebných informací při řešení úloh, účelné využívání digitálních technologií a zdrojů informací a to bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě, orientování v digitálním prostředí a využití digitálních technologií při práci, při učení i při svém zapojení do společenského života a v ekonomickém prostředí.

Rozvíjená průřezová témata

Učivem se prolínají všechna průřezová témata, nejvíce pak:

- **občan v demokratické společnosti** – umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úřadech, bankách a pojišťovnách, zamyšlení se nad existenčními otázkami a nalezení řešení situací souvisejících s ekonomickou stránkou života,
- **člověk a svět práce** – příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného počátku vstupu na trh práce včetně hledání zaměstnání různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry,
- **člověk a digitální svět** – využívání vhodných nástrojů pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN, ...), pro jejich zobrazování (nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet,...), používání dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Matematika (MAT)
- Anglický jazyk (ANJ)
- Občanská nauka (OBN)
- Informační a komunikační technologie (IKT)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Ekonomika Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet	1. Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet	MAT	

- na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočítá výsledek hospodaření - vypočítá čistou mzdu - vysvětlí zásady daňové evidence - stanoví podnikání podle živnostenského zákona - vyhledává a třídí potřebné informace - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- povinnosti podnikatele - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence	
- orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí podstaty inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění - vyhledává a třídí potřebné informace - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	2. Finanční vzdělávání - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk; - úroková míra, RPSN; - pojištění, pojistné produkty; - inflace - úvěrové produkty	ANJ MAT IKT ONV

- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát - provede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad - vyhledává a třídí potřebné informace - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	3. Daně - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady	Odborné předměty
- vysvětlí, co je marketingová strategie - zpracuje jednoduchý průzkum trhu - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - vyhledává a třídí potřebné informace - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	4. Marketing - podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce, propagace - státní rozpočet	
- vysvětlí tři úrovně managementu; - popíše základní zásady řízení; - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru - vyhledává a třídí potřebné informace - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	5. Management - dělení managementu - funkce managementu plánování, organizování, vedení, kontrolování	MAT IKT

Odborné vzdělávání

12.8 Základy poskytování zdravotní péče

Obsahový okruh má propedeutický charakter a vytváří nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro poskytování specifické ošetrovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka.

Poskytuje žákům základní znalosti a dovednosti ze somatologie, klinických a jiných propedeutických oborů, ze základů ošetrovatelství, organizace a ochrany veřejného zdraví a BOZP.

Obsahový okruh také rozvíjí klíčové kompetence, zejména kompetence efektivně se učit, pracovat s informacemi a řešit problémy, vhodně komunikovat s pacienty i spolupracovníky jako člen týmu.

12.8.1 Somatologie

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Somatologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	0	0	0	3

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie, fyziologie, histologie a biochemie.

Charakteristika učiva

Předmět somatologie rozvíjí komunikativní kompetence žáků: dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odborné názvosloví. Výuka směřuje k tomu, aby žák byl schopen popsat stavbu lidského těla, prezentoval topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, chápal význam předmětu a byl připraven osvojené poznatky aplikovat v dalším studiu ošetrovatelství. Tematické celky odpovídají víceméně jednotlivým orgánovým soustavám člověka.

Pojetí výuky

V průběhu výuky by měli žáci získat ucelenou sadu poznatků, odborné termíny by měli správně používat i v ostatních souvisejících předmětech. Získané poznatky by měli umět aplikovat na konkrétní situace a při řešení problémů. Žáci by měli používat různé zdroje informací, umět posoudit kvalitu a věrohodnost získaných informací, měli by být schopní odlišit platné a důležité informace a dokázat je vhodným způsobem prezentovat před ostatními.

Předmět je koncipován jako teoretický a obsahuje poznatky o stavbě jednotlivých orgánů a orgánových systémů člověka s důrazem na stavbu jednotlivých partií trávicího ústrojí od mikroskopické či submikroskopické úrovně po makroskopické uspořádání celých orgánů. Dále obsahuje základní poznatky o funkci zdravého organismu na úrovni buněčné, jednotlivých orgánů a na úrovni celého organismu tak, aby žáci pochopili reakce organismu za patologických podmínek a uplatňovali znalosti potřebné pro navazující klinické a praktické předměty. Součástí předmětu jsou základní informace z oboru klinické genetiky, které mají vztah k determinantám výživy, spolu s nejčastějšími chorobami, jejichž terapie vyžaduje individualizované nutriční postupy.

Základní formou výuky je výklad s co nejčastějším využitím názorných pomůcek (např. anatomické modely člověka, video a audionahrávky, folie pro zpětný projektor, nástěnné obrazy, anatomické obrázky atd.). Do výuky somatologie jsou zařazovány tematické diskuse, referáty žáků, samostatné práce žáků (včetně prezentací) krátkodobého i dlouhodobého charakteru, které rozvíjejí v žácích tvořivost a samostatnost, zdravou soutěživost i umění spolupráce. Žáci jsou vedeni k využívání různých informačních zdrojů a k používání IKT při zpracování svých výsledků. Do výuky jsou v případě zájmu žáků zařazeny také odborné exkurze, popřípadě přednášky nebo besedy s odborníky. Při výuce je možné využít školního informačního centra (práce s klíči, odbornou literaturou) nebo učebny IKT. Zároveň lze zařadit projektové a individuální vyučování. Důraz je kladen na aktivizaci žáků. Žáci pracují s odbornou literaturou, s různými učebními pomůckami nebo multimediálními programy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení probíhá permanentně. Při hodnocení posuzujeme projevy, výkony, schopnosti, zájem žáka. Sledujeme úroveň dosažených vědomostí. Registrujeme pokrok či zaostávání ve výuce. Ke zjištění dosažené úrovně

osvojených vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení. Při skupinových metodách výuky je využíváno hodnocení žáků navzájem. Při ústním hodnocení je využíváno i vlastní sebehodnocení žáka.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení pojmů a správné používání odborných termínů a latinské terminologie,
- chápání fyziologické souvislosti mezi jednotlivými orgánovými soustavami
- dovednost využívat poznatky z ostatních souvisejících předmětů
- schopnost řešit učební a problémové úlohy v rámci anatomie a fyziologie člověka
- zvládnutí práce s odborným textem a dalšími zdroji informací,
- schopnost argumentovat a obhájit svůj názor, schopnost zapojit se do diskuze,
- samostatné zpracování vybrané somatologické problematiky, včetně její prezentace před ostatními žáky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu somatologie jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **Kompetence k učení** – Žák si umí sám vyhledávat různé informace a obrázky z anatomie, histologie, biochemie i fyziologie člověka vztahující se k jednotlivým tematickým okruhům, dovede pracovat s internetem a informace aktivně prezentuje v hodinách,
- **Kompetence k řešení problémů** - při výuce somatologie žáka aktivně zapojujeme do řešení problémů. Při výuce, ale i samostudiu získává informace potřebné k řešení problémů a navrhuje způsob řešení,
- **Kompetence komunikativní** – žák se aktivně zapojuje do diskusí, používá odbornou terminologii, překládá latinské texty vztahující se k anatomii a fyziologii člověka, popř. k diagnózám pacientů,
- **Personální a sociální kompetence** – Žák přijímá a plní zadané úkoly. Učíme ho podílet se aktivně na jeho zdraví, pečovat o ně. Dle možností pozitivně ovlivňuje své okolí, podporuje zdravý životní styl (pohybový systém, trávicí systém, oběhová soustava...),
- **Občanské kompetence** – žák chápe hodnotu lidského života (reprodukční systém, dědičnost), spolupodílí se na ochraně života a zdraví ostatních,

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – Žák by měl být schopen získané informace uplatnit v ošetrovatelství a dalších odborných předmětech, po jejichž absolvování by měl být připraven pracovat ve státním i soukromém sektoru,
- **Matematické kompetence** – Žák čte s porozuměním různé grafy, tabulky, diagramy, schémata týkající se somatologie, např. vitální kapacita plic, krevní tlak, EKG, energetický metabolismus atd.,
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu somatologie je žák schopen získávat informace z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu somatologie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **občan v demokratické společnosti** – mít vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní; umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- **člověk a životní prostředí** – pochopit souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy; chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Patologie a patofyziologie (PAP)

Klinika nemocí (KLN)

Výchova ke zdraví (VKZ)

Základy ošetrovatelství (ZOS)

První pomoc (PP)

Odborná latinská terminologie (OLT)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Somatologie Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 102
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka; - vyhledává, třídí a zpracovává odborné informace z elektronických zdrojů	1. Úvodní seznámení s předmětem a se základními obory, z nichž somatologie čerpá - předmět somatologie - mezioborové vztahy somatologie a ostatních věd	KLP PAP OLT	
- schematicky znázorní buňku včetně organel a objasní funkce; - popíše funkční morfologii jednotlivých druhů tkání - využívá digitální zobrazovací metody	2. Funkční morfologie tkání - buněčná teorie, základní charakteristika buňky - tkáň výstelková, pojivová, svalová, nervová	PAP OLT	
- prezentuje poznatky základů lékařské genetiky, které mají vztah k determinantám výživy, spolu s nejčastějšími chorobami, jejichž terapie vyžaduje individualizované nutriční postupy.	3. Základy klinické genetiky		
- určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby; - používá správně odbornou českou i latinskou terminologii; - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - pracuje se zobrazovacími technologiemi ve 3D formátu	4. Základní orientace na lidském těle - směry a roviny lidského těla - názvosloví základních pohybů	PAP OLT KLN PP	

- popíše obecnou stavbu kosti - na modelu ukáže a pojmenuje jednotlivé kosti - schematicky znázorní kloub - na modelu lokalizuje hlavní klouby těla - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	5. Pohybový systém Kostra člověka - obecná stavba kosti - kostra trupu - kostra hlavy (lebka) - kostra končetin Pohyblivé spojení kostí - obecná stavba kloubu, přehled hlavních kloubů těla Příčně pružovaná (kosterní) svalovina - stavba kosterního svalu, přehled svalových skupin	PAP OLT KLN PP ZOS
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - vysvětlí složení a funkci krve - charakterizuje význam jednotlivých formovaných elementů - vyjmenuje jednotlivé - krevní skupiny - vysvětlí princip srážení krve a zástavy krvácení - vyhledává, třídí a zpracovává odborné informace z elektronických zdrojů	6. Krev - obecná charakteristika a funkce krve - krevní plazma, krevní elementy - krevní skupiny, Rh faktor - princip srážení krve, zástava krvácení	PAP OLT KLN PP ZOS
- hlavní složky specifické a nespecifické imunity a jejich funkci - objasní princip očkování, rozlišuje aktivní a pasivní imunizaci - popíše stavbu lymfatického systému a vysvětlí jeho funkci v rámci organismu	7. Obranné mechanismy organismu - imunitní systém, složky imunitního systému - význam imunity pro člověka - očkování - stavba a funkce lymfatického systému	PAP OLT KLN PP VKZ
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých srdečních vrstev - vyjmenuje části převodního systému srdečního - objasní mechaniku srdeční činnosti	8. Krevní oběh - stavba a funkce srdce, zevní projevy srdeční činnosti - malý a velký krevní oběh, specializované krevní oběhy - stavba a funkce cév, přehled hlavních tepen a žil	PAP OLT KLN PP

- schematicky znázorní malý a velký krevní oběh - uvede zevní projevy srdeční činnosti - popíše obecnou stavbu cév, dělení cév - na modelu lokalizuje jednotlivé tepny a žíly - charakterizuje specializované oběhy krve - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla		
- popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest - vysvětlí přenos kyslíku mezi krví a tkáněmi - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	9. Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - přenos dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi	PAP OLT KLN PP
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - popíše stavbu a funkci zažívacího systému - vysvětlí postavení fyziologie výživy v soustavě funkčních oborů biologie člověka - popíše principy trávení a význam enzymů - popíše přeměnu výživových složek v průběhu metabolismu - popíše základní stavbu a funkci jednotlivých orgánů trávicího systému - objasní složení stravy a význam jejich jednotlivých složek - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla - vytváří výukové a prezentační materiály - spolupracuje při aktivitách s aplikacemi při řešení kvízů	10. Trávicí systém - základní biochemie živin - stavba a funkce dutiny ústní - stavba a funkce hltanu, jícnu a žaludku - stavba a funkce tenkého a tlustého střeva - stavba a funkce žláz GIT (játra, slinivka břišní) - fyziologie výživy	PAP OLT KLN
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - popíše stavbu a funkci ledvin - vysvětlí princip vzniku moči - popíše vývodné cesty močové	11. Vylučovací systém - stavba a funkce ledvin - principy tvorby moči - vývodné cesty močové - řízení vyměšování moči	PAP OLT KLN

- používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla - dokáže porovnat zdroje informací získané z elektronických zdrojů a samostatně informace prezentovat		
- popíše vrstvy kůže včetně jejich funkce, - vyjmenuje přídatné kožní orgány - vysvětlí stavbu a funkci mléčné žlázy - vyhledává a zpracovává odborné informace z elektronických zdrojů	12. Kožní systém - stavba a funkce kůže - přídatné kožní orgány - mléčná žláza, laktace	PAP OLT KLN
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - na modelu lokalizuje jednotlivé části mužského a ženského pohlavního systému a objasní jejich funkci - rozlišuje zevní a vnitřní pohlavní orgány (mužské i ženské) - vysvětlí jednotlivé fáze pohlavních cyklů - objasní oplození a vývoj zárodku, plodu - charakterizuje porod a šestinedělí - orientuje se v zásadách bezpečného a etického využívání digitálních nástrojů	13. Pohlavní systém - reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy, pohlavní cykly - fyziologie těhotenství	PAP OLT KLN VKZ
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - vysvětlí pojem hormon a zpětná vazba - objasní obecné schéma neurohumorálního řízení - popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí - vyjmenuje hormony, které tyto žlázy tvoří, včetně jejich hlavních funkcí - dokáže získávat obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - dokáže získávat data, informace a kriticky je vyhodnotit	14. Řízení činnosti organismu - princip řízení a regulace organismu - endokrinní systém, hormony - žlázy s vnitřní sekrecí (hypothalamus, hypofýza, epifýza, štítná žláza, nadledviny, regulace hladiny glukózy, regulace hladiny vápníku)	PAP OLT KLN PP

- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - schematicky znázorní a popíše neuron - ukáže na modelu jednotlivé části centrálního nervového systému - charakterizuje jednotlivé části mozku a hřbetní míchy - vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	15. Nervový systém - nervová buňka - obecná stavba a funkce nervového systému - stavba a funkce mozku - stavba a funkce míchy - druhy nervových vláken	PAP OLT KLN
- používá správně odbornou českou i latinskou terminologii - vysvětlí pojem receptor a uvede příklady - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí - vysvětlí pojem kožní cití, uvede příklady receptorů - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	16. Senzorické funkce - zrak - sluch, rovnovážné ústrojí - čich - chuť - kožní cití	PAP OLT KLN PP
- prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů - na internetu aktivně vyhledá odborné informace z ověřených zdrojů	17. Topografické shrnutí - uložení orgánů a jejich vzájemné prostorové vztahy	VKZ

12.8.2 Patologie a patofyziologie

Školní vzdělávací program: NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2024

Název předmětu					
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	2	0	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Obečným cílem předmětu je seznámit žáky s patologickými procesy, které probíhají v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a v organismu a se základní odbornou terminologií.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi odborné teoretické předměty. Základem pro výuku předmětu jsou znalosti ze somatologie.

Učivo je řazeno do tematických celků. Předmět zprostředkuje žákům základní poznatky o činnosti organismu jako celku, řízení jednotlivých funkčních soustav, jejich souhrny – integrity a vztahy člověka k prostředí. Navazuje na poznatky a fyziologie. Žáci se seznámí s poruchami funkce buněk, tkání, orgánových systémů, s poruchami vnitřního metabolismu, imunity, poruchami trávicího ústrojí a organismu jako celku.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost ze somatologie a fyziologie (včetně odborné terminologie),
- zařazovat samostatné či skupinové práce žáků,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT a názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze),
- výklad doplňovat příklady z praxe.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- porozumění látce,
- schopnosti využití mezipředmětových vztahů,
- schopnosti aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- soustavné sledování výkonu žáků a jejich připravenosti na vyučování,
- písemné testy po probrání tematických celků,
- orientační didaktické testy,
- sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků při prezentaci výsledků práce.

Na základě zvládnutí tematického obsahu předmětu žák:

- efektivně pracuje s informacemi, které dále použije k poskytování nutriční péče,
- komunikuje a diskutuje na odborné úrovni,

- rozumí běžné odborné terminologii,
- objasní odborné pojmy, léčebné a diagnostické postupy s důrazem na nutriční terapii a dietoterapii,
- působí na nemocného v oblasti prevence onemocnění s důrazem na zdravou výživu,
- je motivován k dalšímu /kontinuálnímu vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – žák ovládá techniky učení a dokáže využívat různé informační zdroje, porozumí mluvenému projevu, je schopen si pořídit poznámky,
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje medicínské znalosti při řešení problémů v nutriční péči, je schopen spolupracovat v rámci týmového řešení problémů,
- **Komunikativní kompetence** – žák zvládne komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, používat odbornou terminologii při komunikaci se zdravotnickými pracovníky,
- **Personální a sociální kompetence** – žák má vztah ke svému zdraví, adaptuje se plynule na zdravotní prostředí, zařadí se do zdravotnického týmu. Při komunikaci s nemocnými zvládá edukaci o vhodných dietních postupech s ohledem na jejich onemocnění,
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák chápe význam zdravého životního stylu a životního prostředí pro zdraví člověka, uznává hodnotu života, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní zdraví,
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák má odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, má přehled o možnostech uplatnění v oboru,
- **Digitální kompetence** – žák získává informace z ověřených zdrojů, efektivně s nimi pracuje, kriticky je vyhodnocuje.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu klinika nemocí jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména však:

- **občan v demokratické společnosti** – má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a je tolerantní; umí jednat s lidmi, diskutovat, hledá řešení problémů,

- **člověk a životní prostředí** – chápe souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy; chápe postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Prolínají se všemi tematickými celky

Somatologie (SOM) – žáci využívají znalosti anatomie a fyziologie člověka

Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena (MEH) – žáci znají příčiny infekčního onemocnění, chápou vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí

Základy ošetrovatelství (ZOS)

Klinika nemocí (KLN)

Výchova ke zdraví (VÝZ)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Patologie a patofyziologie Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vysvětlí zevní a vnitřní příčiny nemocí - vysvětlí změny v organismu při jednotlivých poruchách tkání, orgánů a orgánových soustav - umí zařadit jednotlivá onemocnění všech důležitých systémů a orgánových soustav	1. Úvod do předmětu - pojmy zdraví, nemoc - příčiny nemocí	VÝZ MEH	

- využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace k prohlubování znalostí		
- charakterizuje subjektivní a objektivní příznaky - rozdělí jednotlivé příznaky chorob na subjektivní a objektivní - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - popíše a vysvětlí podstatu vzniku konkrémentů a patologických pigmentací - vyhledává relevantní informace z důvěryhodných online zdrojů	2. Obecná symptomatologie - subjektivní příznaky nemocí - objektivní příznaky nemocí	SOM ZOS
- popíše pojmy patřící do progresivních změn - je schopen pracovat s výukovými e-learningovými materiály	3. Progresivní změny - regenerace - reparace - hyperplazie - hypertrofie - metaplazie - dysplazie	SOM
- definuje jednotlivé termíny, vysvětlí příčiny jejich vzniku a vývoj - vysvětlí možné komplikace - na internetu z důvěryhodných zdrojů vyhledá stupně dekubitů podle různých stupnic	4. Regresivní a metabolické změny - nekróza - dekubitus - atrofie	SOM ZOS
- charakterizuje zánět - popíše a vysvětlí podstatu, průběh, projevy a příčiny zánětu - popíše specifický a nespecifický zánět - vysvětlí možné komplikace	5. Záněty - definice - příčiny vzniku - projevy místní a celkové	SOM MEH
- charakterizuje onemocnění - provede základní dělení nádorů - vyjmenuje faktory, které podporují vznik nádorů - objasní pojem prekanceróza - definuje obecné vlastnosti nádorů - navrhne preventivní opatření proti vzniku nádorů	5. Nádory - definice - základní dělení - faktory podporující vznik nádorů - prevence vzniku nádorů	SOM ZOS

- využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace k prohlubování odborných znalostí		
- vysvětlí význam pojmů - definuje klinickou a biologickou smrt - popíše známky smrti	6. Zánik organismu - smrt - charakteristika - jisté a nejisté známky smrti - klinická smrt - biologická smrt	MEH
- orientuje se v nemocech krve a krevetvorby - vyjmenuje choroby srdce a cév - rozdělí nemoci dýchacího ústrojí - vysvětlí onemocnění trávicího ústrojí - popíše choroby žláz s vnitřní sekrecí - pojmenuje choroby pohybového systému - vyjmenuje onemocnění ledvin a močových cest - ovládá základy klinických oborů - vyhledává relevantní zdravotnické informace z důvěryhodných online zdrojů - využívá digitální zdroje a technologie pro vlastní odborný rozvoj	7. Základní dělení nemocí podle systémů - klinické obory - onemocnění krve a krevetvorby - onemocnění srdce a cév - nemoci dýchací soustavy - onemocnění trávicího ústrojí - nemoci nervového systému - choroby žláz s vnitřní sekrecí - choroby pohybového systému - onemocnění ledvin a močových cest	SOM KLN

12.8.3 Klinika nemocí

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

Název předmětu	Klinika nemocí				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	2	3	5

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je seznámit žáky s patologickými procesy, které probíhají v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a v organismu, se základní odbornou terminologií, symptomatologií onemocnění, vyšetřovacími metodami a způsobem léčby s důrazem na dietoterapii.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi odborné teoretické předměty. Základem pro výuku předmětu jsou znalosti ze somatologie, patologie a patofyziologie.

Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět Klinika nemocí je důležitou součástí odborného vzdělávání a poskytuje komplexní teoretické znalosti pro pochopení příčin a klinického obrazu nemocí se zaměřením na možnost ovlivnění patologických jevů výživou. Probírá onemocnění jednotlivých systémů lidského organismu v návaznosti na znalosti anatomických a fyziologických poměrů daných systémů, které vždy v úvodu každého tematického celku využívá k pochopení patofyziologie určitého onemocnění. Vzdělávání předmětu směřuje ke schopnosti a dovednosti orientovat se v poznatcích o příčinách, příznacích a projevech onemocnění jednotlivých systémů lidského organismu s důrazem na specifika u dětí, dospělých a seniorů. Zaměřuje se také na poskytnutí základních informací o diagnostických a léčebných postupech a prevenci nemocí.

Učivo je řazeno do tematických celků. Do 2. ročníku je zařazena výuka základů obecné patologie, obecné symptomatologie nemocí, dále témata - význam a obsah lékařské anamnézy, diagnostika a terapie s důrazem na nutriční terapii a dietoterapii. Předmět také zahrnuje teoretický základ fyziologických funkcí a základních i speciálních vyšetření. Žáci budou také seznámeni se základy farmakologie pro pochopení způsobu léčby ve vztahu ke stravování. Ve 3. ročníku jsou žáci seznámeni s klinickým obrazem a způsobem léčby nejčastějších chorob vnitřního lékařství (onemocnění srdce a krevního oběhu, dýchacích cest, zažívacího ústrojí, nemocí ledvin a močového ústrojí, endokrinologická onemocnění a specifika onemocnění ve stáří). Ve 4. ročníku získají žáci přehled o základních projevech a způsobech léčby nemocí chirurgického oboru, neurologie, infekčního lékařství, gynekologie, porodnictví a pediatrie. U jednotlivých onemocnění je kladen důraz na význam dietní léčby.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost ze somatologie (včetně odborné terminologie),
- zařazovat samostatné či skupinové práce žáků,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT a názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze),
- výklad doplňovat příklady z praxe.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- porozumění látce,
- schopnosti využití mezipředmětových vztahů,
- schopnosti aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- soustavné sledování výkonu žáků a jejich připravenosti na vyučování,
- písemné testy po probrání tematických celků,

- orientační didaktické testy,
- sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků při prezentaci výsledků práce.

Na základě zvládnutí tematického obsahu předmětu žák:

- efektivně pracuje s informacemi, které dále použije k poskytování nutriční péče,
- komunikuje a diskutuje na odborné úrovni,
- rozumí běžné odborné terminologii,
- objasní odborné pojmy, léčebné a diagnostické postupy s důrazem na nutriční terapii a dietoterapii,
- působí na nemocného v oblasti prevence onemocnění s důrazem na zdravou výživu,
- je motivován k dalšímu /kontinuálnímu vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – žák ovládá techniky učení a dokáže využívat různé informační zdroje, porozumí mluvenému projevu, je schopen si pořádkem poznámky,
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje medicínské znalosti při řešení problémů v nutriční péči, je schopen spolupracovat v rámci týmového řešení problémů,
- **Komunikativní kompetence** – žák zvládne komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, používat odbornou terminologii při komunikaci se zdravotnickými pracovníky,
- **Personální a sociální kompetence** – žák má vztah ke svému zdraví, adaptuje se plynule na zdravotní prostředí, zařadí se do zdravotnického týmu. Při komunikaci s nemocnými zvládá edukaci o vhodných dietních postupech s ohledem na jejich onemocnění,
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák chápe význam zdravého životního stylu a životního prostředí pro zdraví člověka, uznává hodnotu života, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní zdraví,
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák má odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, má přehled o možnostech uplatnění v oboru,
- **Digitální kompetence** – žák získává informace z ověřených zdrojů, efektivně s nimi pracuje, kriticky je vyhodnocuje.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu klinika nemocí jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména však:

- **občan v demokratické společnosti** – má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a je tolerantní; umí jednat s lidmi, diskutovat, hledá řešení problémů,
- **člověk a životní prostředí** – chápe souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy; chápe postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Prolínají se všemi tematickými celky

Somatologie (SOM) – žáci využívají znalosti anatomie a fyziologie člověka

Patologie a patofyziologie (PAP) – rozumí změnám jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku

Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena (MEH) – žáci znají příčiny infekčního onemocnění, chápou vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí

Základy ošetrovatelství (ZOS)

První pomoc (PP)

Léčebná výživa (LV)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Klinika nemocí Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 60
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
- charakterizuje jednotlivé klinické obory - v odborné literatuře vyhledá specifikaci jednotlivých oborů - na základě znalostí z patologie a patofyziologie vybere onemocnění, která se v daném oboru léčí	1. Klinické obory - vnitřní lékařství - chirurgie - pediatrie - gynekologie	SOM MEH ZOS	

- vyhledá relevantní informace o klinických oborech v odborných online databázích, elektronických učebnicích nebo portálech - využívá odborných online encyklopedií - kriticky posuzuje důvěryhodnost zdrojů a správně cituje odborné informace. -	- geriatrie - psychiatrie - onkologie - infekční lékařství	
- charakterizuje anamnézu, vyjmenuje druhy anamnéza a vysvětlí její význam - popíše základní fyzikální vyšetření - orientuje se ve vyšetřovacích metodách - popíše jejich základní princip - zná vhodná využití jednotlivých metod - sleduje a analyzuje multimediální výukové materiály (např. videa vyšetřovacích metod, interaktivní aplikace) k pochopení diagnostických postupů. - vytvoří jednoduchou prezentaci nebo infografiku vysvětlující vybranou vyšetřovací metodu. - pracuje s výukovými videi diagnostických metod	2. Propedeutická diagnostika - anamnéza - fyzikální vyšetření - základní laboratorní vyšetřovací metody - základy zobrazovacích vyšetřovacích metod (RTG, UZV, MRI, radioizotopové, endoskopické, funkční vyšetření a zátěžové testy (EKG, EEG, EMG, spirometrie)	SOM ZOS
- popíše jednotlivé léčebné postupy - vyjmenuje režimová opatření - orientuje se v základních i speciálních dietách a dietních postupech - navrhne vhodné a nevhodné potraviny a úpravu stravy podle typu onemocnění - vyjmenuje rizika při nedodržení dietních omezení - charakterizuje základní metody fyzioterapie - popíše základní rozdělení klinické farmakologie - k jednotlivým lékovým skupinám přiřadí choroby, při kterých se tato léková skupiny využívá - objasní vztah farmakologie a výživy - objasní vhodnost využití operativní léčby - vyjmenuje základní metody onkologické léčby - v odborné literatuře vyhledá možnosti alternativní léčby	3. Léčebné postupy - režimová opatření - dietetika, nutriční terapie - fyzioterapie - farmakoterapie - operativní léčba - onkoterapie - alternativní metody léčby	ZOS

- prezentuje vybranou dietu v digitální formě (poster, video, audio komentář)		
- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění - rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění - uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - pracuje se zdravotnickými podcasty nebo videi o léčbě a režimových opatřeních	4. Onemocnění dýchacího ústrojí - záněty dýchacích cest - astma bronchiale - CHOPN	SOM PAP PP LV MEH
- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění	5. Onemocnění srdce a cév - ateroskleróza - ICHS - hypertenze - ICHDK - CMP - hluboký zánět žil dolních končetin	SOM PAP PP LV MEH

- rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění - uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace		
- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění - rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění - uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace k pochopení jednotlivých onemocnění a vyhledání informací o dietních opatřeních u jednotlivých onemocnění	6. Onemocnění trávicího ústrojí - vředová choroba gastroduodena - nespecifické střevní záněty - malabsorpční syndrom - jaterní cirhóza - zánět žlučníku a žlučových cest, včetně lithiasy - zánět slinivky břišní	SOM PAP PP LV MEH
- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii	7. Onemocnění ledvin a močových cest - záněty ledvin a močových cest - selhávání ledvin	SOM PAP

- objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění - rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění - uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - tvoří schémata o úpravě pitného režimu a příjmu bílkovin v digitální podobě.	- ledvinové a močové kameny	PP LV MEH
- stručně charakterizuje jednotlivé typy anemií a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění - rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění	8. Onemocnění krve - anemie z nedostatku železa, vitamínu B12 a kyseliny listové	SOM PAP PP LV MEH

- uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - využívá tabulkových editorů pro výpočet obsahu železa a dalších látek ve stravě. - online vytvoří jídelníček přizpůsobený potřebám pacientů s anémií.		
---	--	--

Klinika nemocí Ročník: 4			Počet hodin v ročníku: 90
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění - rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění - uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - sleduje a analyzuje multimediální výukové materiály (např. videa) k pochopení příčin vzniku DM	1. Metabolická onemocnění - hyperfunkce a hypofunkce štítné žlázy - diabetes mellitus - poruchy tukového metabolismu	SOM PAP PP LV MEH	

- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ovládá odbornou českou i latinskou terminologii - objasní příčiny a patogenezi onemocnění na základě znalostí anatomické struktury a fyziologické funkce orgánů lidského těla - popíše subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění a jejich diagnostiku - popíše léčebné postupy, s důrazem na význam dietní léčby u jednotlivých onemocnění - objasní principy nutriční terapie u jednotlivých onemocnění - rozlišuje základní a speciální dietoterapeutické postupy u jednotlivých onemocnění - objasní vztah farmakologie a výživy - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vysvětlí možné komplikace u jednotlivých onemocnění - uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí - vyhledá relevantní informace o dietních opatřeních při dně v odborných online databázích, elektronických učebnicích nebo portálech	2. Onemocnění pohybového systému - osteoporóza - artróza - dna	SOM PAP PP LV MEH
- charakterizuje termíny gerontologie, geriatrie a geront - popíše jednotlivé změny ve stáří - popíše komplikace stravování ve stáří - navrhne jídelníček pro geronta - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - pomocí e-learningových materiálů vyhledá a zařadí změny ve stáří	3. Péče o geriatrického pacienta - gerontologie, geriatrie, geront - změny ve stáří - zvláštnosti stravování ve stáří	SOM PAP LV
Žák: - stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - popíše přípravu pacienta na operaci a ošetření po operaci z hlediska dodržení dietních opatření	4. Chirurgická onemocnění v souvislosti s operační léčbou - obecné dietetické zásady předoperační a pooperační péče - náhlé příhody břišní	SOM PAP PP LV

- popíše postupné zatěžování organismu stravou po jednotlivých typech operací u vybraných onemocnění - zdůvodní nutnost dodržování dietních omezení a zásad při přípravě stravy - využívá video k pochopení různých operačních přístupů	- operace žlučníku a žlučových cest - operace střev	MEH
- definuje složení stravy v jednotlivých vývojových obdobích - při sestavování jídelníčku zohlední kromě věku také zdravotní stav dítěte - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - vyhledává informace o výživě dětí v jednotlivých vývojových obdobích	5. Pediatrická onemocnění - specifika stravování pediatrického pacienta - zajištění stravy nemocným dětem podle typu onemocnění a věku dítěte	SOM ZOS LV
- popíše specifika stravování při onemocnění ženských pohlavních orgánů (mykózy, záněty) - z ověřených zdrojů vyhledává specifika výživy u mykotických onemocnění pohlavních orgánů - charakterizuje význam stravování v období těhotenství, šestinedělí a kojení - zdůvodní nutnost zásad dodržování zdravé výživy - vyhledává informace o výživě matek v těhotenství a v době kojení dětí v jednotlivých vývojových obdobích	6. Gynekologie a porodnictví - specifika stravování v souvislosti s gynekologickými chorobami - specifika stravování těhotných - specifika stravování po porodu, v šestinedělí a v období kojení	SOM ZOS LV
- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - ukáže na souvislost vzniku alimentárních nákaz se stravováním - popíše léčebné postupy u jednotlivých onemocnění s důrazem na význam dietní léčby - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - je schopen pracovat s výukovými e-learningovými materiály	7. Infekční choroby - infekční mononukleóza - alimentární nákazy (hepatitis, infekční průjem)	MEH LV PAP
- popíše základní léčebné postupy - vyjmenuje nežádoucí účinky podle typu terapie	8. Onkologická onemocnění - základní léčebné postupy v onkologii	PAP

- navrhne vhodné potraviny a způsob přípravy a podávání stravy u onkologicky nemocných s ohledem na typ onemocnění a způsob terapie - zdůvodní nutnost dodržování zásad zdravé životosprávy - využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace k prohlubování znalostí	- nežádoucí účinky onkologické léčby - specifika stravování u onkologicky nemocných	LV
- stručně charakterizuje jednotlivá onemocnění a jejich příčiny - popíše léčebné postupy u jednotlivých onemocnění s důrazem na význam dietní léčby - navrhne preventivní opatření - vyhledá rozdíly mezi jednotlivými poruchami příjmu potravy, získané informace zpracuje do prezentace, ev. vytvoří informační materiál nebo leták	9. Psychiatrická onemocnění - poruchy příjmu potravy (mentální anorexie a bulimie) - deprese - demence	PAP LV

12.8.4 Odborná latinská terminologie

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Odborná latinská terminologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	0	0	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka latinského jazyka je významnou součástí vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků.

Rozšiřuje a prohlubuje jejich odbornou kompetenci.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování odborných znalostí a k praktickému používání jazyka v profesním životě. Umožní žákům pochopit a používat odbornou terminologii při práci ve zdravotnickém týmu a zpracovávat informace, týkající se odborného vzdělávání.

Charakteristika učiva

Předmět je koncipován jako teoretický k získání jazykových vědomostí nezbytných pro pochopení základních lékařských pojmů především z okruhu anatomie a vybraných klinických oborů. Předmět zprostředkovává základní odborný slovník, v němž dominují substantiva a adjektiva, poskytne informace o pravidelné jmenné flexi a uvede do nauky o slovotvorbě na odborné úrovni. Usnadní žákům získat základní orientaci v odborném jazyce.

Pojetí výuky

Výuka latinského jazyka probíhá v prvním ročníku, tak, aby na získané znalosti z tohoto předmětu bylo možné navázat v předmětech odborných.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení žáků vychází ze školního klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech: gramatika,

- ústní projev,
- slovní zásoba,
- aktivita v hodinách,
- soustavnost a kvalita domácí přípravy,

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat, mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Ve výuce předmětu latinský jazyk jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména:

- **komunikativní kompetence** – žák je veden k tomu, aby byl schopen formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, (v písemné podobě přehledně a jazykově správně), aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata,
- **sociální a personální kompetence** – žák je veden k tomu, aby byl schopen efektivně se učit na základě zprostředkovaných zkušeností, sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku, samostatně se dále vzdělávat, pracovat v týmu, nepodléhat předsudkům v přístupu k jiným lidem a kulturám,
- **digitální kompetence** – žáci jsou schopni využívat multimediálních výukových programů, slovníků, internetu pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti, využívat on-line učebnice či doplňkové materiály k učebnicím a testy pro domácí samostudium.

Rozvíjená průřezová témata

V předmětu jsou rozvíjena všechna průřezová témata, a to následujícím způsobem:

- **občan v demokratické společnosti** – cílem je vytvořit demokratické prostředí ve třídě, založené na vzájemném respektování a spolupráci, podporovat multikulturní výchovu sociokulturními znalostmi vztahujícími se ke každodennímu životu, životním podmínkám, hodnotám, víře a postojům, rituálům a obyčejům v zemích studovaného jazyka. Žáci se mohou vyjadřovat ke všem společenským tématům,
- **člověk a životní prostředí** – žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím,
- **člověk a životní prostředí** – žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím,
- **člověk a svět práce** – nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádostí o práci, sestavování životopisu a dalších písemností nezbytných pro zapojení žáků do pracovního procesu,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Biologie (BIL)
Somatologie (SOM)
Patologie a patofyziologie (PAP)
Základy ošetrovatelství (ZOS)
První pomoc (PP)
Klinika nemocí (KLN)
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena (MEH)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Odborná latinská terminologie		
Ročník: 1		Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - ovládá základní lékařské pojmy především z okruhu somatologie, anatomie a fyziologie; - pojmenuje základní roviny a směry na lidském těle - pojmenuje základní pohyby v kloubech - vyhledává, třídí a zpracovává odborné informace z elektronických zdrojů	1. Základní lékařské pojmy, - názvosloví základních pohybů, směrů a rovin lidského těla - základní pohyby v kloubech	BIL SOM PAP KLN
- ovládá odbornou základní latinskou terminologii - osvojí si latinské názvy částí kostry a velkých kloubů - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	2. Kostra člověka - trupu, - končetin - lebky - přehled velkých kloubů	SOM KLN ZOS PAP
- ovládá základní latinskou terminologii - osvojí si latinské názvy svalové soustavy - pojmenuje správně jednotlivé svalové skupiny na modelu	3. Svalová soustava přehled svalových skupin - lebky - hrudníku - břicha - zad - končetin	SOM KLN ZOS PAP
- dokáže správně pojmenovat základní krevní elementy a další složky krve odbornou latinskou terminologií - dokáže popsat průběh hemostázy odbornou latinskou terminologií - vyhledává, třídí a zpracovává odborné informace z elektronických zdrojů	4. Krev - složky krve, krevní elementy - hemostáza	SOM KLN ZOS PAP
- osvojí si základní latinskou terminologii - popíše složky obranného systému a jeho funkci	5. Obranné mechanismy organismu - imunitní systém, složky imunitního systému - stavba a funkce lymfatického systému	SOM KLN

- ovládá základní latinskou terminologii - dokáže popsat stavbu srdce, cévní zásobení - pojmenuje správně jednotlivé žíly a tepny velkého a malého oběhu - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	6. Krevní oběh - stavba a funkce srdce, - malý a velký krevní oběh, specializované krevní oběhy - přehled hlavních tepen a žil	SOM KLN ZOS PAP PP
- popíše správně stavbu a funkci dýchacích cest odbornou latinskou terminologií - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	7. Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest	SOM KLN ZOS PAP PP
- používá správně odbornou latinskou terminologii lékařských oborů - popíše stavbu a funkci zažívacího systému - popíše základní stavbu a funkci jednotlivých orgánů trávicího systému - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla - vytváří výukové a prezentační materiály - spolupracuje při aktivitách s aplikacemi při řešení kvízů	8. Trávicí systém - stavba a funkce dutiny ústní, - stavba a funkce hltanu, jícnu a žaludku - stavba a funkce tenkého a tlustého střeva - stavba a funkce žláz GIT (játra, slinivka břišní)	SOM KLN ZOS PAP PP
- používá správně odbornou latinskou terminologii - popíše stavbu a funkci ledvin - popíše vývodné cesty močové - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla - dokáže porovnat zdroje informací získané z elektronických zdrojů a samostatně informace prezentovat	9. Vylučovací systém - stavba a funkce ledvin - vývodné cesty močové	SOM KLN ZOS PAP PP
- používá správně odbornou latinskou terminologii - na modelu lokalizuje jednotlivé části mužského a ženského pohlavního systému	10. Pohlavní systém - reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy	SOM KLN ZOS

- orientuje se v zásadách bezpečného a etického využívání digitálních nástrojů		PAP
- používá správně odbornou latinskou terminologii - správně pojmenuje žlázy s vnitřní sekrecí - dokáže získávat obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; dokáže získávat data, informace a kriticky je vyhodnotit	11. Řízení činnosti organismu - anatomie endokrinního systému, hormony - žlázy s vnitřní sekrecí (hypothalamus, hypofýza, epifýza, štítná žláza, nadledviny)	SOM KLN ZOS PAP
- používá správně odbornou latinskou terminologii - schematicky znázorní a popíše neuron - pojmenuje jednotlivé části centrálního nervového systému - pojmenuje jednotlivé části periferního nervového systému - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	12. Nervový systém - nervová buňka - obecná stavba a funkce nervového systému - stavba a funkce mozku - stavba a funkce míchy - periferní nervový systém - základní nervy - vegetativní nervový systém	SOM KLN ZOS PAP
- používá správně odbornou latinskou terminologii - popíše stavbu jednotlivých částí zrakového ústrojí - popíše stavbu jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí - popíše stavbu jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí - používá digitální technologie k vizualizaci stavby a funkcí lidského těla	13. Senzorické funkce - zrak - sluch, rovnovážné ústrojí - čich - chuť	SOM KLN ZOS PAP
- používá správně odbornou latinskou odbornou terminologii lékařských oborů; - integruje latinskou terminologii do odborných předmětů; - uplatňuje běžně užívané latinské obraty ve zdravotnické dokumentaci a v základních medicínských oborech; - na internetu aktivně vyhledá odborné informace z ověřených zdrojů	14. Latinská terminologie v kontextu s odbornými předměty - latinská terminologie ve zdravotnické dokumentaci - latinská terminologie základních medicínských oborů	SOM KLN ZOS PAP

12.8.5 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	1	0	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny infekčního onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí. Dalším cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v: somatologii, biologii, základy ošetrovatelství, chemii a patologii a patofyziologii.

Předmět je koncipován jako teoretický. Žáci se seznámí se základy z obecné, speciální a potravinářské mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a s vybranými aplikacemi poznatků v praktických tématech, aby je dokázali samostatně rozvíjet v prevenci alimentárních nákaz. Předmět poskytuje základní poznatky o obecných vlastnostech mikroorganismů ve vztahu k člověku, složení a funkci imunitního systému člověka, vzniku a šíření infekčních nemocí. Dále žáci získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevence nákaz vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nákaz). Žáci budou seznámeni se základy hygieny životního a pracovního prostředí, nutriční

epidemiologií a hygienou výživy a hygienou dětí a mladistvých. Zprostředkuje zákonitosti vztahů mezi člověkem a prostředím, vztahy makroorganismu k životnímu prostředí a jejich vzájemné působení a významu pro lidské zdraví.

Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia (základní pojmy mikrobiologie, epidemiologie a hygiena a vztahy mezi těmito obory) po speciální: náplň jednotlivých oborů a jejich význam.

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů (např. biologie, základy ošetrovatelství, somatologie, chemie, patologie a patofyziologie, klinika nemocí), které se s tímto předmětem svým obsahem doplňují nebo na ně navazují. Předmět doplňuje nebo vytváří teoretický základ pro předměty klinika nemocí, patologie a patofyziologie a základy ošetrovatelství.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost biologie a somatologie (včetně odborné terminologie) s využitím obrazů, modelů, samostatné či skupinové práce žáků (náčrtky orgánů, doplňování, přiřazování názvů apod.),
- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu),
- výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných pomůcek, exkurzí na oddělení mikrobiologie.

V rámci předmětu je možné uskutečnit exkurze do laboratoří či ambulancí se zaměřením na problematiku diagnostických metod.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- porozumění látce,
- hloubku schopnost využití mezipředmětových vztahů,

- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- průběžné ústní zkoušení,
- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- orientační didaktické testy po probrání učební látky,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný, rozvíjet svůj zájem o další studium,
- **digitální kompetence** – využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě internet,
- **kompetence komunikativní kompetence** – dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě), používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování, zaznamenávat písemně platné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), dodržovat jazykovou a stylistickou normu v mluveném a psaném projevu Orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě, jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat, své komunikativní dovednosti rozvíjet jako prostředek dialogu a argumentace, v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění,
- **kompetence personální a sociální** – spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat, být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb, posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky), mít důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,

- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.
- **kompetence k řešení problémů** – spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Rozvíjená průřezová témata

- **člověk a svět práce** – žák získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žák je veden k tomu, aby si uvědomil zodpovědnost za vlastní život, zejména význam vzdělání a celoživotního učení pro život. Seznamuje se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání, je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- **člověk a životní prostředí** – žák si osvojuje zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Somatologie (SOM)
 Biologie (BIL)
 Chemie (CHE)
 Klinika nemocí (KLN)
 Patologie a patofyziologie (PAP)
 Výchova ke zdraví (VÝZ)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči - na internetu aktivně vyhledá odborné informace z ověřených zdrojů	1. Úvod do studia - vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů	KLN	
- klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - popíše mikrobiální osídlení u zdravého člověka - vyjmenuje mikroorganismy nejčastěji způsobující onemocnění - popíše druhy patogenních mikroorganismů - vysvětlí účinek ATB a zásady léčby antibiotiky - používá základní odbornou terminologii - je schopen pracovat s výukovými e-learningovými materiály	2. Mikrobiologie - morfologie a fyziologie organismů - mikrobiální osídlení člověka - patogenita mikrobů - účinek ATB - rezistence mikroorganismů	KLN PAP BIL	
- definuje pojem imunita a popíše fungování imunitních mechanismů - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - popíše imunitní reakce organismu - popíše příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci) - využívá multimediální výukové zdroje ke zlepšení porozumění imunitním mechanismům	3. Imunologie - pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita - patologie imunity, imunomodulace	KLN PAP CHE BIL	
- definuje pojmy z epidemiologie - vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nálezů a proces přenosu	4. Epidemiologie - infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, - protiepidemická opatření	PAP KLN VÝZ	

- popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií - charakterizuje alimentární nákazy, zoonózy, sexuálně přenosné nemoci - vysvětlí funkci a princip HACCP a požadavky na hygienu ve stravovacích provozech - orientuje se ve zvláštních požadavcích při přípravě enterální výživy - charakterizuje nozokomiální nákazy včetně způsobu jejich prevence a opatření na jejich eliminaci - vyhledá informace a předpisy týkající se stravovacích provozů - interpretuje statistické údaje a grafy, týkající se výskytu infekčních nemocí a epidemiologických trendů - rozpoznává dezinformace zvláště v souvislosti s očkováním a pandemií	- očkování - alimentární nákazy, zoonózy, sexuálně přenosné nemoci - zvláštní požadavky při přípravě enterální výživy - Infekce spojené se zdravotnickou péčí (nozokomiální nákazy), způsob jejich prevence a opatření na jejich eliminaci - informace a předpisy týkající se stravovacích provozů	BIL SOM
- popíše činnost hygienických orgánů - objasní pojmy všeobecná a komunální hygiena - vyjmenuje zásady prevence nozokomiálních nákaz - na internetu aktivně vyhledá odborné informace z ověřených zdrojů - využívá digitální nástroje k vytvoření přehledových materiálů o zásadách hygieny a BOZP	5. Základy hygieny - orgány hygienické služby a jejich úkoly - hygiena výživy: vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: - prevence Infekcí spojených se zdravotnickou péčí (nozokom. nákaz), riziková pracoviště	KLN BIL VÝZ PAP CHE

12.8.6 Výchova ke zdraví

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Výchova ke zdraví				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	0	0	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je získání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní preventivní péči o zdraví. Nezbytná je podpora postojů žáka ke zdravému způsobu života jedince a jeho celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Žák porozumí biopsychosociální jednotě těla, faktorům ovlivňujícím zdraví a důsledkům nemoci pro jednotlivce i celou společnost. Bude se umět podílet na realizaci programů na podporu zdraví.

Předmět má i výchovnou funkci, neboť vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty, vede k odpovědnosti za vlastní zdraví a ke kompetentnosti pro ovlivňování postoje ke zdraví u svých pacientů i spoluobčanů.

Obsah učiva vychází z poznatků, které se týkají zvláště prevence primární. Žák bude umět obsahově vysvětlit termíny v oblastech prevence a výchovy ke zdraví.

Předmět s ostatními předměty spoluutváří všeobecný charakter oboru.

Charakteristika učiva

Tematické celky obecného i specifického charakteru se vyučují v 1. ročníku.

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se klinických oborů ve zdravotnictví. Předmět rozvíjí z hlediska odborných kompetencí předmět ošetrovatelství.

Charakteristika učiva se týká znalostí o determinantách ovlivňujících zdraví. Žák si uvědomí důsledky poškozování zdraví, porozumí realizaci programů pro podporu zdraví ve společnosti. Učivo prohloubí jeho znalosti o prostředcích ochraňujících zdraví.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalosti z ošetrovatelství (včetně odborné terminologie) s využitím samostatné či skupinové práce žáků (nákresy, doplňování, přiřazování názvů),
- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím (internet, dynamická a statická projekce reálných a schématických obrazů),
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (interaktivní tabule) a dalších názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení, uvádět příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- kritické myšlení,
- samostatnou práci (seminární práce, referáty, projekty).

Metody hodnocení:

- písemné testy,
- ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- prezentace výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Žáci jsou v rámci předmětu vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život a za vlastní zdraví. Seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání a celoživotního učení, je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

Rozvíjené klíčové kompetence:

Žáci jsou v rámci předmětu vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život a za vlastní zdraví. Seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání a celoživotního učení, je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

- **kompetence k řešení problémů** – efektivně pracovat s informacemi, vyhledávat a vyhodnocovat důležité informace a využívat jich k odpovědnému rozhodování,
- **kompetence komunikativní** – komunikovat a diskutovat na odborné úrovni,
- **kompetence personální a sociální** – rozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě, formulovat a obhajovat své názory a postoje, působit na klienta v oblasti prevence onemocnění s důrazem na výživovou složku, argumentovat, vyjadřovat se logicky, zpracovat různé druhy textu s danou tematikou,
- **digitální kompetence** - využívat e-learningové nástroje a výukové aplikace k prohlubování odborných znalostí; vyhledávat a hodnotit důvěryhodné online zdroje.

Z hlediska průřezových témat jsou ve výuce zastoupena všechna témata:

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **občan v demokratické společnosti** – žák získává znalosti o spolupráci státu s mezinárodními organizacemi v oblasti zdravotní a sociální péče a znalosti o nutnosti sběru dat pro zdravotnickou statistiku,
- **člověk a svět práce** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, zejména význam vzdělání a celoživotního učení pro život. Žák si uvědomí nutnost zabezpečení občana státem v tíživých sociálních událostech,
- **člověk a životní prostředí** – žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti,

- **člověk a digitální svět** – žák získá dovednosti při vyhledávání zdrojů informací k výuce.

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět rozvíjí poznatky z fyziky, občanské nauky, mikrobiologie a vytváří teoretický základ pro předmět ekonomie.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Základy ošetřovatelství (ZOS)
 První pomoc (PP)
 Somatologie (SOM)
 Biologie (BIL)
 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena (MEH)
 Informační a komunikační technologie (IKT)
 Občanská nauka (OBN)
 Ekonomika (EKO)
 Klinika nemocí (KLN)
 Patologie a patofyziologie (PAP)
 Psychologie a komunikace (PSK)

Ochrana a podpora veřejného zdraví Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - definuje pojem zdraví - objasní význam zdraví pro společnost - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku	1. Péče o zdraví - činitelé ovlivňující zdraví - životní prostředí, životní styl - pohybová aktivita, výživa a stravovací návyky - pracovní a sociální prostředí - rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých - prevence úrazů a nemocí	MEH PP KLN PSK PAP EKO	

- dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí účinky - vysvětlí pojem „prevence“ a rozdíl mezi prevencí primární, sekundární a terciární - vyhledává a ověřuje informace o zdravém životním stylu z různých digitálních zdrojů a využívá je k péči o vlastní zdraví a prevenci onemocnění - vyhledává a využívá digitální nástroje a aplikace podporující prevenci úrazů a nemocí, sleduje a hodnotí rizikové faktory prostřednictvím dostupných online zdrojů	- Prevence: - primární, sekundární, terciární	
- popíše systém poskytování zdravotní péče v ČR včetně řízení a financování - vysvětlí, k čemu slouží veřejné zdravotní pojištění - charakterizuje funkci a činnost orgánů ochrany veřejného zdraví - objasní kompetence, práva a povinnosti vyplývající z profese nutričního asistenta - vyhledá právní a jiné informace, týkající se činnosti zdravotnického pracovníka a ochrany veřejného zdraví - vysvětlí funkci profesních organizací ve zdravotnictví - uvede možnosti svého pracovního uplatnění v oboru a regionu i možnosti odborného růstu - orientuje se v digitálních informačních systémech a portálech zdravotnických institucí, umí využívat online nástroje k získání relevantních údajů o zdravotních službách	2. Organizace a řízení zdravotní péče - řízení a financování zdravotní péče v ČR - péče o veřejné zdraví v ČR - zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - veřejné zdravotní pojištění - orgány ochrany veřejného zdraví - práva a povinnosti nutričního asistenta v péči o zdraví - ochrana veřejného zdraví - profesní organizace ve zdravotnictví	ZOS IKT

- vyjmenuje a respektuje práva pacientů - orientuje se v nařízeních o ochraně osobních údajů pacientů - chrání své digitální soukromí a osobní údaje, respektuje zásady etiky při komunikaci v online prostředí, zejména při práci s informacemi o pacientech - umí využívat online nástroje k získání relevantních údajů o právech pacientů	3. Práva pacientů	PSK OBN ZOS
- popíše rizikové faktory poškozující zdraví - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti, a vysvětlí, jak chránit svoje zdraví - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu - posoudí prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - analyzuje digitální kampaně a edukační materiály zaměřené na prevenci onemocnění a dokáže je kriticky	4. Zdravotní rizika vzniku nemoci a možnosti prevence - rizikové chování - kouření, nadměrná konzumace alkoholu, zneužívání drog - partnerské vztahy, lidská sexualita - duševní zdraví a rozvoj osobnosti a sociálních dovedností - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	PSK KLN PAP SOM BIL

12.8.7 Základy ošetřovatelství

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Základy ošetřovatelství				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	1	0	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje poznatky o základních bio-psycho-sociálních potřebách pacienta/klienta a možnostech jejich uspokojování. Umožňuje první přímý kontakt s ošetřovatelskou péčí na lůžkovém oddělení v přímé návaznosti na poskytnutí služby pacientovi. Seznamuje s historickým vývojem ošetřovatelství v ČR i ve světě, s multikulturální dimenzí ošetřovatelské péče o individuální potřeby jedince, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetřovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotních služeb a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace. Učí žáky respektovat práva nemocných, dodržovat zásady zdravotnické etiky i dodržování ochrany a bezpečnosti práce a hygieny stravování.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se vytváření sociálních dovedností a postojů žáků, vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta a z problematiky multikulturálního přístupu k pacientovi.

Pojetí výuky

Předmět Základy ošetrovatelství je zařazen do výuky 2. ročníku. Témata jsou do ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností. V průběhu výuky získají žáci základní informace z oboru ošetrovatelství. Při výuce je obvykle volena vyučovací metoda výkladu nebo řízené diskuze s využitím zkušeností žáků.

Na výuku ošetrovatelství se navazuje zejména v předmětech Výživa člověka a Léčebná výživa a Nutriční a dietologická péče (odborná praxe). Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Vyučovací předmět rozvíjí zejména

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně
- vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy,
- pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání,
- aplikovat znalosti v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně platné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Kompetence personální a sociální:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat,
- být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů,
- nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence občanské a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít zodpovědný přístup k zadaným úkolům.

Digitální kompetence:

- využívat e-learningové nástroje a výukové aplikace k prohlubování odborných znalostí
- vyhledávat a hodnotit důvěryhodné online zdroje.

Odborné kompetence

- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- znát systém péče o zdraví pracujících, včetně preventivní péče,
- z lékařské dokumentace zajistit diagnostický souhrn a důvod hospitalizace pacienta,
- vyhodnotit anamnestické údaje a diagnózu ve vztahu k indikované dietě,
- sledovat a zpracovávat údaje z ošetrovatelské dokumentace,
- rozlišit jednotlivé tiskopisy zdravotnické dokumentace,
- zapsat provedení edukace pacienta do edukačního záznamu,
- vést nutriční dokumentaci pacientů.

Rozvíjená průřezová témata

- **člověk a životní prostředí** – chápat význam životního prostředí pro člověka a jeho zdraví,
- **člověk a svět práce** – chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Výživa člověka (VCL)
Léčebná výživa (LV)
Nutriční a dietologická péče (NDP)
Klinika nemocí (KLN)
Patologie a patofyziologie (PAP)
Psychologie a komunikace (PSK)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Základy ošetřovatelství		
Ročník: 2		Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - charakterizuje ošetřovatelství - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelské a nutriční péči - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství - definuje transkulturní dimenzi ošetřovatelské péče - dokáže samostatně vyhledávat odborné informace o ošetřovatelských a nutričních postupech z digitálních zdrojů, ověřuje jejich věrohodnost a využívá je v praxi - uvede nejznámější osobnosti světového i českého ošetřovatelství a lékařství	<u>Základy ošetřovatelství</u> 1. Ošetřovatelství - charakteristika - holistické pojetí člověka v ošetřovatelství a nutriční péči - zásady multikulturního ošetřovatelství	PSK

- charakterizuje individuální potřeby jedince, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotních služeb a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace - vysvětlí význam práv pacientů a jejich respektování - charakterizuje zásady zdravotnické etiky - uvede význam ochrany zdraví v práci nutričního asistenta a jeho zajištění - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - vyhledává digitální zdroje o hygieně, stresu, ergonomii, regeneraci a ochraně zdraví při práci a aplikuje je ve svém životě - uvede zásady a prostředky (aktivity) prevence onemocnění - orientuje se v online zdrojích zaměřených na prevenci infekcí, umí z nich získat aktuální informace a dokáže je interpretovat v souladu s odbornými doporučeními - dodržuje zásady ochrany před přenosem infekčních chorob - vysvětlí pojem hospitalizace, hospitalizmus, adaptace - vyhledává a analyzuje digitální informace o psychických, fyzických a sociálních aspektech hospitalizace a adaptace pacientů, včetně specifik práce s různými věkovými skupinami - vyhledává a analyzuje digitální informace o psychických, fyzických a sociálních aspektech hospitalizace a adaptace pacientů, včetně specifik práce s různými věkovými skupinami	2. Práva pacientů, zdravotnická etika 3. Ochrana zdraví nutričního asistenta - význam ochrany zdraví a prevence nemocí - zajištění ochrany zdraví (životní a pracovní prostředí, péče o hygienu a výživu, režim dne, pracovní zatížení, spánek, odpočinek a pohybová aktivita) - prevence - povinnosti pracovníka a zaměstnavatele 3. Prevence přenosu infekčních chorob - cesty přenosu - preventivní opatření - hygiena stravování 4. Hospitalizace, hospitalizmus, adaptace - charakteristika jednotlivých pojmů	PSK NDP KLN PAP KLN PAP NDP LV PSK VCL KLN KLN
---	--	--

- rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování péče dětem, skupinám osob s handicapem a seniorům - posoudí stupeň soběstačnosti nemocných - aktivně využívá zásad správného polohování nemocných - vyhledává vhodné digitální materiály, aplikace a nástroje podporující individualizovanou péči o specifické skupiny pacientů - změří hodnoty pulzu, dechu a tlaku - využívá digitální zařízení a aplikace k měření a sledování základních fyziologických funkcí, rozumí významu a správné interpretaci získaných hodnot - rozlišuje různé formy léků a způsoby jejich podávání - vyhledává aktuální digitální informace o léčích, jejich formách a způsobu podání	5. Poskytování ošetrovatelské péče dětem, skupinám osob s handicapem a seniorům - zjištění míry soběstačnosti - zásady správného polohování 6. Měření fyziologických funkcí - měření tlaku - měření pulzu - měření dechu 7. Formy a způsoby podávání léků.	
--	---	--

12.8.8 Psychologie a komunikace

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Psychologie a komunikace				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	1	1	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Ukazuje možnosti uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnického povolání, při péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah k pacientům/klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka.

Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie a komunikace, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi. Umožní žákům poznávat jejich osobnost, znát profil osobnosti, rozlišovat různé typy osobností klienta/pacienta.

Charakteristika učiva

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi lidské psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného jedince, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin v souvislosti s požadavky na výživu. Problematika komunikace tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností nutričního asistenta při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta/klienta pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální nutriční potřeby. Naučí

zásadám a dovednostem adekvátní komunikace s pacienty/klienty, se spolupracovníky, popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami. Žáci se seznámí s problematikou komunikace s osobami se specifickými potřebami (menšiny, etnika, agresivní pacienti, osoby závislé).

Pojetí výuky

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní i profesní.

Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídá se teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskuzi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z profesního i běžného života, vést k prožitku, k jednoduché analýze situace a řešení,
- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální techniku, internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných, problémových a konfliktních situací z ošetrovatelské péče, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe, výtvarné a abreaktivní techniky, tematické odborné exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vzhledem k pojetí předmětu třeba se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život a znali možnosti dalšího vzdělávání,
- **kompetence k řešení problémů** – žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.
- **kompetence komunikativní** – vzdělání směřuje k tomu, aby žáci znali pravidla efektivní a účelné komunikace, byli připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, aby byli schopni účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **kompetence personální a sociální** – žáci jsou vedeni tak, aby posuzovali reálně své možnosti, odhadovali výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovali si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností, pracovali v týmu, přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům a pečovali o své duševní zdraví.
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci jsou vedeni k tomu, aby uznávali postoje a hodnoty platné pro život v této (demokratické) společnosti, jednali zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, respektovali život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** tzn., žáci jsou připravováni k tomu, aby zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomovali si význam celoživotního vzdělávání, měli přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- **digitální kompetence** – žák umí vyhledat, kriticky vyhodnotit, efektivně zpracovat potřebné informace a odpovědně je uplatňovat.

Rozvíjená průřezová témata

Předmětem psychologie a komunikace prolínají všechna průřezová témata, zejména ze společenskovedního vzdělání téma:

- **člověk a svět práce** – žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost kontinuálního vzdělávání v oboru a aktivně se ho účastní, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,
- **občan v demokratické společnosti** – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, ujasní si a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem, respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, chápe a respektuje práva pacientů, dětí a mladistvých,
- **člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Somatologie (SOM)
 Biologie (BIL)
 Občanská nauka (OBN)
 Základy ošetrovatelství (ZOS)
 První pomoc (PP)
 Klinika nemocí (KLN)
 Občanská nauka (OBN)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Psychologie a komunikace Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - definuje předmět psychologie - začlení psychologii do soustavy společenských věd - má přehled o základních psychologických metodách	<u>I. Obecná psychologie</u> 1. Psychologie jako věda, úvod do oboru - předmět psychologie, - odvětví psychologie - vztah psychologie k jiným vědním oborům,	OBN	

- vysvětlí na příkladech přínos a uplatnění psychologie v práci zdravotníka i v různých oblastech lidské činnosti - vyhledává a ověřuje odborné informace z oblasti psychologie v digitálním prostředí	- metody psychologie - využití psychologie v praxi	
- vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky - vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a sebehodnocení k učení, k rozvoji vlastní osobnosti a ke zvládnání náročných životních a pracovních situací - využívá vhodné digitální nástroje pro sebepoznání a sebereflexi - chápe pravidla a zásady digitální bezpečnosti, etiky a autorského práva a dokáže je využít v praxi - analyzuje a hodnotí digitální obsahy týkající se témat obecné psychologie	2. Psychologie osobnosti a obecná psychologie - charakteristika osobnosti, biologická a sociokulturní determinace osobnosti - struktura a vlastnosti osobnosti (klasifikace, charakteristika) - typologie osobnosti - poznávání osobnosti- metody - metody sebepoznání a sebehodnocení psychických funkcí - využití sebepoznávání pro sebevýchovu, sebevzdělání, seberealizaci - seberealizace osobnosti: motivace a životní cíle, zájmy, - poruchy osobnosti a jejich prevence	ZOS OBN BIL SOM
- rozliší základní psychické procesy a stavy - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - charakterizuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka	3. Psychické procesy, stavy a vlastnosti osobnosti - kognitivní procesy – myšlení, paměť, učení - vlastnosti psychiky- temperament a charakter - postoje, hodnoty člověka - zájmy, schopnosti člověka - emoce – emoční jednání, vliv emocí na chování člověka	OBN SOM

- komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	- specifika komunikace s pacienty cizinci nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny - specifika komunikace se seniory, nevyléčitelně nemocným a umírajícím	
--	--	--

Psychologie a komunikace Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 30
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín - vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie a vývojové etapy člověka - vytváří digitální obsahy pro účely psychologie s využitím vhodných digitálních nástrojů	III. Vývojová psychologie 1. Úvod, charakteristika ontogenetického vývoje psychiky - vymezení základních pojmů ontogenetické psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory vývoje, vývojová křivka -	SOM BIL	
- charakterizuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka - popíše souvislost rozvoje informačních technologií s rozvojem společnosti a uvádí objevy, které výrazně posunuly využití digitálních technologií ve společnosti - uvádí situace, kdy digitální technologie zlepšují život různým věkovým skupinám	2. Vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích jedince - charakteristika vývojových stádií - období prenatální - období perinatální - období novorozenecké - kojenecké období - neuropsychický záznam - období batolete - období předškoláka - školní zralost	SOM KLN	

	- mladší školní věk - puberta - adolescence - dospělost - stáří	
- začlenění sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů - objasní vlastními slovy základní pojmy sociální psychologie - vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu, formy sociálního učení - vysvětlí na příkladech sociální vnímání a stereotypy v posuzování osobnosti - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a vysvětlí, jak je eliminovat - navrhuje různé postupy k řešení sociálních problémů pomocí digitálních technologií - chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života - zná základní milníky vývoje digitálních technologií, a jak tyto milníky ovlivňují společnost - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů	<u>IV. Sociální psychologie</u> Základy sociální psychologie - úvod do studia sociální psychologie, její místo v systému ostatních psychologických oborů, vymezení základních pojmů - vývoj osobnosti v procesu socializace - sociální učení a zrání - sociální skupiny, druhy sociálních skupin - postavení členů ve skupině - rodina - zátěžové situace – stres, frustrace, deprivace.	OBN
- chrání sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí	<u>V. Zdravotnická psychologie</u> 1. Psychologie nemoci - zdravotnická psychologie – nové objevy ve zdravotnické psychologii,	KLN ZOS

	- psychosomatické a somatopsychické vztahy nemoci, pohled na nemoc	
- vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného - vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti a vhodný přístup zdravotnického pracovníka - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým - popíše fáze procesu umírání - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým	2. Psychologie nemocných - nemoc jako náročná životní situace - postoj nemocného k nemoci - subjektivní prožívání nemoci, jeho modifikace kulturou - psychologie bolesti, strachu, úzkosti - psychologie jedince se zdravotním znevýhodněním, sociokulturními a jinými zvláštnostmi - psychologie umírání a smrti	KLN ZOS
- vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka - při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobuje své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu - diskutuje o vybraných etických problémech ve zdravotnictví	3. Psychologie zdravotníka a zdravotnické činnosti - osobnost zdravotnického pracovníka - interpersonální vztahy - profesionální adaptace a deformace - syndrom vyhoření - etická témata moderní medicíny - etika zdravotnického pracovníka	ZOS PP

12.9 Specifická ošetrovatelská péče

12.9.1 Technologie přípravy pokrmů 1.

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Technologie přípravy pokrmů 1.				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	0	0	4

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Hlavním cíle vyučovacího předmětu je vést žáka k osvojení si principů technologických postupů přípravy pokrmů, dodržování bezpečnosti při práci, ovládání bezpečných a správných pracovních postupů. Opakování zásad hygienického zabezpečení práce s potravinami při jejich zpracovávání a přípravě a konzumaci pokrmů. Uměl pracovat ekonomicky a ekologicky, osvojit si zásady týmové práce, znát kulturu stravování a stolování.

Charakteristika učiva

Předmět je koncipován jako teoretický. Obsahově je zaměřen především na základní poznatky o surovinách a správné výživě. Žáci se naučí využívat výhod základních tepelných postupů při přípravě pokrmů podle zásad správné výživy, orientovat se v sortimentu potravin a nápojů a jejich gastronomické využitelnosti. Seznámí žáky s bezpečným používáním technických a technologických zařízení v gastronomickém provozu. Je zaměřen na informovanost o systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), jejich aplikace v provozu a dodržování hygienických předpisů, sestavování menu podle gastronomických pravidel, a dalších hledisek.

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků 1. a 2. ročníku. Výuka směřuje k tomu, aby žáci pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali normy pokrmů a technologické postupy vhodné pro jednotlivé diety, neplývali materiálními hodnotami, byli schopni se kriticky dívat na výsledky své práce.

Pojetí výuky

Pracovat na žákovských projektech a vytvářet databázi technologických postupů a kalkulací pokrmů.

Předmět má teoretický charakter. Na výuku předmětu se navazuje v předmětech Technologie přípravy pokrmů 2., Nauka o potravinách, Výživa člověka, Léčebná výživa a Nutriční a dietologická péče (odborná praxe).

Vedle výkladových metod se využívají i formy samostatné nebo skupinové práce žáků, práce s odbornou literaturou.

Hodnocení výsledků žáka

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanoveny školním klasifikačním řádem. Hodnotí se schopnost žáka aplikovat teoretické poznatky v praxi, schopnost zorganizovat si práci na pracovišti, čistota, pořádek, kvalita připravených pokrmů, samostatnost. Dále se hodnotí dodržování zásad hygieny, hygienických, bezpečnostních a protipožárních předpisů, bezpečných pracovních postupů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, k aplikaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- **komunikativní kompetence** – vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení),
- **digitální kompetence** – využívat digitální technologie k získávání aktuálních poznatků, vyhledávat a hodnotit důvěryhodné online zdroje.

Rozvíjená průřezová témata

- **člověk a životní prostředí** – třídit odpad, ekonomicky nakládat s potravinami a čistícími,
- **člověk a svět práce** – začlenit se do týmové práce, správně plnit zadané úkoly,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Výživa člověka (VCL)
 Léčebná výživa (LV)
 Nauka o potravinách (NOP)
 Nutriční a dietologická péče (NDP)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Technologie přípravy pokrmů 1. Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - zná základní historický vývoj stravování - definuje hlavní přínosy technologie přípravy pokrmů - charakterizuje organizační, hygienické, bezpečnostní a protipožární zásady stravování - uvede příklady nejčastějších příčin úrazů na pracovišti a jejich prevenci - orientuje se v pojmech HACCP, provozní a sanitační řád - umí nakládat s odpady dle platné legislativy - objasní možnosti použití a způsoby úpravy potravin a surovin - charakterizuje jednotlivé technologické postupy přípravy teplých a studených pokrmů	1. Ochrana zdraví a hygiena - základní přehled vývoje stravování - vývoj a přínos technologie přípravy pokrmů - ochrana zdraví z pohledu hygienického zabezpečení a BOZP - HACCP	VLV NOP NDP	
	2. Stravovací provoz - technické zařízení a vybavení výrobního střediska - jednotlivé výrobní a provozní místnosti - organizační zajištění stravování - provozní řád		
	3. Technologické postupy přípravy pokrmů	VLV NOP	

- efektivně pracuje s digitálními nástroji, jako jsou textové editory, tabulkové procesory a prezentační nástroje - získává potřebné informace z tematicky zaměřených výukových videí - vyhledává bližší informace o základních skupinách potravin na platformách zdravé výživy - je schopen pracovat s online zdroji nutriční péče nemocničních zařízení - využívá digitální technologie při sestavování jídelních lístků	3. Stravování jiných národů a etnik - rozdíly v národních kuchyních - technologické zpracování pokrmů v jiných zemích 4. Studené pokrmy, polotovary a nápoje - charakteristika, význam a zařazování studených pokrmů - hygienické zabezpečení přípravy studených pokrmů - základní druhy polotovarů - hygienické požadavky kladené na zpracování polotovarů - význam tekutin ve výživě - technologický postup při přípravě teplých a studených nápojů 5. Stolničení - restaurační stolování - zásady sestavování jídelního lístku a menu - servírování pokrmů 6. Úprava těst – technologické zásady přípravy výrobků - rozdělení těst z různých hledisek - způsoby kypření - vhodné tepelné zpracování 7. Polévky – význam polévek - druhy polévek - dávkování potravin k přípravě polévek - potřebné suroviny k přípravě polévek - zavařky a vložky do polévek 8. Hlavní pokrmy - hlavní jídla - příkrmy	VLV NOP NDP VLV NOP NDP VLV NOP NDP VLV NOP NDP VLV NOP NDP VLV NOP
--	---	---

	- přílohy - doplňky - pochutiny	NDP
--	------------------------------------	-----

12.9.2 Technologie přípravy pokrmů 2.

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Technologie přípravy pokrmů 2.				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	5	6	0	0	11

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět má praktický charakter. Hlavním cílem předmětu je vést žáky k práci ve skupinách tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti přípravy pokrmů se zachováním předpisů BOZP a protipožární ochrany. Na výuku předmětu se navazuje v předmětech Výživa člověka, Léčebná výživa, Nauka o potravinách a Nutriční a dietologická péče (odborná praxe).

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků, a to do prvního a druhého. Výuka směřuje k tomu, aby žáci pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali normy pokrmů a technologické postupy vhodné pro jednotlivé diety, neplývali materiálními hodnotami, byli schopni se kriticky dívat na výsledky své práce.

Nezbytnou součástí je praktická příprava pokrmů podle zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem. Součástí předmětu je i problematika kultury stolování, hygienického a bezpečného zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.

Pojetí výuky

Předmět vede žáky k získání praktických dovedností zpracování jednotlivých druhů poživatin a přípravy pokrmů a jejich skladování a distribuci.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanoveny školním klasifikačním řádem. Hodnotí se schopnost žáka aplikovat teoretické poznatky v praxi, schopnost zorganizovat si práci na pracovišti, čistota, pořádek, kvalita připravených pokrmů, samostatnost. Dále se hodnotí dodržování zásad hygieny, hygienických, bezpečnostních a protipožárních předpisů, bezpečných pracovních postupů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- **komunikativní kompetence** – vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení),
- **digitální kompetence** – využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace, vyhledává a hodnotí důvěryhodné online zdroje.

Rozvíjená průřezová témata

Předmět přispívá zejména k rozvoji témat:

člověk a životní prostředí – třídit odpad, ekonomicky nakládat s potravinami a čisticími prostředky

člověk a svět práce – začlenit se do týmové práce, správně plnit zadané úkoly,

člověk a digitální svět – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Výživa člověka (VCL)
 Léčebná výživa (LV)
 Nauka o potravinách (NOP)
 Nutriční a dietologická péče (NDP)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Technologie přípravy pokrmů 2. Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 170
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajištění BOZP - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - ovládá předběžnou přípravu a úpravu potravin a surovin - volí vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu běžných i dietních pokrmů - ovládá zásady správné a bezpečné práce s kuchyňským zařízením, spotřebiči a kuchyňským inventářem - dbá na dodržování hygieny a principů HACCP při přípravě pokrmů - je schopen normovat suroviny dle daného počtu porcí - dovede adekvátními způsoby připravovat stravu, volit vhodné technologické postupy - volí vhodné finální úpravy pokrmů - uplatňuje estetické požadavky na stolování a kulturu stolování	1. Zásady hygieny a BOZP a protipožární ochrany při přípravě pokrmů - hygienické zásady při práci s potravinami, přípravě a výdejem stravy dle legislativní normy - prevence pracovních úrazů při přípravě pokrmů 2. Zpracování potravin a poživatin - ovoce, zelenina, brambory, luštěniny, houby - použití koření, bylin a dochucovacích prostředků 3. Technologické zpracování pokrmů z obilovin, mlýnských a pekárenských výrobků a těstovin - základní úpravy a využití v kuchyni - zásady technologického zpracování obilovin, mlýnských a pekárenských výrobků - zpracování těstovin 4. Úprava pokrmů z mléka a mléčných výrobků, pokrmů z vajec	VCL LV NOP NDP	

- při degustaci hodnotí pokrm z technologického, estetického a nutričního hlediska - hospodárně nakládá s energiemi, potravinami a vodou - likviduje odpady správně a v souladu s předpisy - účelně využívá digitální technologie při normování pokrmů - pracuje s kalorickými tabulkami - využívá nutriční databáze	- příprava mléčných pokrmů: polévky, jednoduché omáčky, pomazánky, pěny, dezerty - použití vajec při přípravě základních i speciálních pokrmů 5. Technologické zpracování masa - hygienické zabezpečení při zpracování masa - předběžná příprava masa - tepelné zpracování masa, příprava masových výrobků a masitých pokrmů.	
---	--	--

Technologie přípravy pokrmů 2. Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 204
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajištění BOZP - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - ovládá předběžnou přípravu a úpravu potravin a surovin - volí vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu běžných i dietních pokrmů - ovládá zásady správné a bezpečné práce s kuchyňským zařízením, spotřebiči a kuchyňským inventářem - dbá na dodržování hygieny a principů HACCP při přípravě pokrmů - je schopen normovat suroviny dle daného počtu porcí - dovede adekvátními způsoby připravovat stravu, volit vhodné technologické postupy	2. Zásady hygieny a BOZP - zásady BOZP a protipožární ochrany při přípravě pokrmů - hygienické zásady při práci s potravinami, přípravě a výdejem stravy dle legislativní normy 3. Příprava výrobků studené kuchyně, vedlejších jídel a polotovarů - hygienické zabezpečení přípravy i podávání studených pokrmů - zásady plánování a technologické zpracování pokrmů studené kuchyně a polotovarů - význam a druhy vedlejších jídel - estetická úprava připravovaných pokrmů - dochucování pokrmů	VCL LV NOP NDP VCL LV NOP NDP	

- volí vhodné formy finální úpravy pokrmů - dovede vhodným způsobem uchovávat a distribuovat stravu - uplatňuje estetické požadavky na stolování a kulturu stolování - při degustaci hodnotí pokrm z technologického, estetického a nutričního hlediska - provádí základní operace v účetnictví, včetně finanční kalkulace a skladové evidence potravin - hospodárně nakládá s energiemi, potravinami a vodou - likviduje odpady správně a v souladu s předpisy - využívá výukový software skladové evidence - pracuje s digitálními technologiemi při sestavování cen pokrmů - uplatňuje digitální technologie při normování pokrmů - je schopen používat internetové zdroje zaměřené na výpočet nutričních hodnot	4. Zpracování těst, příprava moučníků a dezertů - suroviny na přípravu těst - využití kypřících prostředků - příprava jednotlivých druhů těst - hlavní zásady a rozdíly technologického zpracování výrobků z těst - příprava základních moučníků - základní a speciální úpravy dezertů 5. Stolníčení - základní principy správného stolování - sestavování jednoduchých jídelních lístků a menu 6. Klasifikace vhodných pokrmů pro jednotlivé druhy denních jídel - základní pojmy - polévky: význam a druhy - zavářky a vložky do polévek - hlavní pokrmy - přílohy 7. Základní plánování stravy - plánování denní stravy - normování pokrmů - dávkování potravin a výběr vhodných potravin	VCL LV NOP NDP VCL LV NOP NDP VCL LV NOP NDP VCL LV NOP NDP
---	--	---

	- Zásady plánování a přípravy léčebné stravy - základní pravidla mechanicky, chemicky a termicky šetřící přípravy stravy - specifické požadavky na základní typy diet - zásady plánování léčebné výživy - sestavování jídelních lístků a plánování stravy pro základní druhy diet - tepelné zpracování pokrmů dle požadavků základních druhů diet	
--	--	--

12.9.3 Nauka o potravinách

Školní vzdělávací program: NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2024

Název předmětu	Nauka o potravinách				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	0	0	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání poznatků o poživatinách a výživových nárocích zdravého i nemocného člověka. Ucelit informace o surovinách, o jejich druzích, chemickém složení a vlastnostech jednotlivých složek potravy a potravin. Seznámit žáky s jejich výrobou, zpracováním, možnostech distribuce a úchovy kvality, s využitím a významem ve výživě.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozvrženo do jednoho ročníku a to je prvního. Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkovává žákům nejnovější poznatky a znalosti o základním členění potravin do skupin podle původu, vlastností a způsobu jejich zpracování. Cílem předmětu je podat žákům základní teoretické poznatky o jednotlivých typech a vlastnostech potravin rostlinného i živočišného původu, možnostech jejich zpracování a využití.

Mezipředmětově jsou využívány znalosti žáků zejména z učiva přírodovědných předmětů a předmětů odborných. Na výuku předmětu navazuje v předmětech Příprava pokrmů, Výživa člověka, Léčebná výživa a Nutriční a dietologická péče.

Pro prohloubení vědomostí se využívají různé formy práce s odbornou literaturou, diskusní a jiné aktivizační metody. Výuka směřuje k tomu, aby žák: uměl systematicky rozdělit poživatiny, znal jejich chemické složení, výrobu, skladování možnosti dalšího zpracování a jejich využití při racionální výživě, uměl vyhledávat nové i netradiční a nezávadné poživatiny a přispívat tak ke zdravějšímu stravování, osvojil si zásady bezpečné a hygienické práce s poživatinami, osvojil si principy technologických postupů přípravy pokrmů a správné pracovní postupy, byl si vědom významu dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany zdraví a životního prostředí na pracovišti, pracoval ekonomicky a ekologicky, osvojil si zásady týmové práce, uměl argumentovat ve prospěch zdravé výživy a kultury stravování a stolování, byl si vědom multikulturní identity pacientů/klientů.

Pojetí výuky

Směřovat žáky ke znalosti vyhledávat nové i netradiční a nezávadné poživatiny a přispívat ke zdravějšímu stylu stravování, osvojil si zásady bezpečné a hygienické nezávadné práce s poživatinami.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- porozumění látce,
- hloubku schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- průběžné ústní zkoušení,
- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- orientační didaktické testy po probrání učební látky,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- **kompetence komunikativní** – vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- **digitální kompetence** – využívá e-learningové nástroje a výukové aplikace, vyhledává a hodnotí důvěryhodné online zdroje.

Rozvíjená průřezová témata

Předmět přispívá zejména k rozvoji témat:

- **člověk a svět práce** – žák získává znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, orientuje se v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu, využívá digitální technologie,
- **člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Chemie (CHE)
 Biologie (BIL)
 Výživa člověka (VCL)
 Léčebná výživa (LV)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Nauka o potravinách Ročník: 1			Počet hodin v ročníku: 68
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - dokáže systematicky rozdělit potraviny do legislativně daných skupin - popíše výrobu potravin a objasní jejich výrobu, skladování a možnosti dalšího zpracování - specifikuje význam jednotlivých potravin ve výživě člověka - orientuje se ve složení potravin a je schopen je zařadit podle nutričních komponent - popíše výrobu potravin, jejich skladování a možnost dalšího zpracování - specifikuje význam jednotlivých potravin ve výživě člověka - využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	1. Rozdělení poživatin - základní dělení poživatin - nutriční hodnota poživatin - biologická a energetická hodnota - složení poživatin: bílkoviny, lipidy, sacharidy, vitamíny, minerální prvky a stopové prvky, voda - kontaminanty a aditiva - konzervace poživatin - kontrola poživatin	CHE BIL VCL LV	
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin	2. Mléko a mléčné výrobky - složení a úprava mléka	CHE	

- vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	- konzumní druhy mléka - zakysané mléčné výrobky - kondenzovaná a sušená mléka - smetana a máslo - tvaroh a sýry	BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	3. Vejce - složení a jakost vajec - druhy vajec – třídění - skladování vajec: hygienické požadavky - konzervování vajec a vaječných výrobků	CHE BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	4. Tuky - získávání a úpravy tuků - druhy živočišných tuků - duhy rostlinných tuků - ztužené tuky a margaríny	CHE BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	5. Obiloviny a výrobky z obilovin - složení, stavba a druhy obilovin - mlýnské a pekárenské výrobky - pufrované a extrudované výrobky - těstoviny - cukrářské výrobky	CHE BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	6. Ovoce – zelenina - složení ovoce a zeleniny - jednotlivé druhy ovoce a zeleniny - význam ovoce a zeleniny ve výživě - konzervování a skladování ovoce a zeleniny	CHE BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	7. Brambory - složení a druhy brambor - skladování brambor	CHE BIL VCL LV

- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	8. Luštěniny a olejniny - složení a druhy luštěnin - výrobky ze sóji - mák a ostatní olejniny	CHE BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	9. Sladidla - výroba a druhy řepného cukru - med - náhradní energetická sladidla - neenergetická sladidla	CHE BIL VCL LV
- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	10. Maso a masné výrobky - složení a zrání masa - skladování, konzervování a vady masa - maso z jatečného dobytka - vedlejší jatečné produkty - masné výrobky - náhražky masa	CHE BIL VCL LV
- specifikuje význam jednotlivých pochutin ve výživě člověka - využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	11. Pochutiny - Dělení koření dle různých aspektů - použití koření - koření směsi - použití koření směsí - houby - sůl, ocet, a další ochucující přípravky - povzbuzující pochutiny	CHE BIL VCL LV
- uvede druhy nápojů, jejich složení, nutriční hodnotu - specifikuje význam jednotlivých nápojů ve výživě člověka - orientuje se ve složení minerálních vod a jejich léčebném využití - popíše výrobu potravin a nápojů, jejich skladování a možnost dalšího zpracování	12. Nápoje - nealkoholické: pitná voda, stolní a minerální vody, ovocné nápoje, limonády a iontové nápoje - alkoholické: pivo, víno, destiláty	CHE VCL LV

- využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin		
- objasní význam použití doplňků stravy ve výživě člověka - využívá výuková videa k technologickým postupům výroby základních potravin - vyhledává informace o složení potravin na webových stránkách - používá aplikace na mobilním telefonu či na PC pro zjištění nutriční hodnoty potravin	13. Doplňky stravy	CHE VCL LV

12.9.4 Biochemie

Školní vzdělávací program: NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2024

Název předmětu	Biochemie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	1	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Biochemie poskytuje ucelený soubor chemických a biochemických znalostí nutných pro profesní a odbornou orientaci v nutriční problematice.

Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti o chemickém složení živých organismů a o chemických dějích, které v nich probíhají. Biochemie ukazuje, že život je neustálou a složitou chemickou proměnou, kde jednotlivé děje spolu souvisejí a vzájemně se ovlivňují, kde žádný děj neprobíhá izolovaně. Biochemie prohlubuje vědomosti žáků, které získali v prvním a druhém ročníku v předmětech biologie, somatologie a chemie. Významně přispívá k pochopení potravinářské chemie, anatomie a fyziologie.

Charakteristika učiva

Učivo biochemie navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali studiem přírodních látek v chemii, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. Žáci získávají znalosti z biochemie statické, která se zabývá chemickým složením živých organismů a také znalosti z biochemie dynamické, která vysvětluje metabolické přeměny v organismu.

Pojetí výuky

Předmět je koncipován jako teoretický celek, který žákům poskytne základní znalosti z obecné a lékařské biochemie pro potřeby navazujících předmětů, fyziologie i dalších předmětů, týkajících se výživy. Výuka biochemie navazuje na základní znalosti chemie s cílem prohloubit je a rozšířit na biochemicky významné typy sloučenin, zejména na strukturu a vlastnosti sacharidů, nukleových kyselin, lipidů, steroidů, aminokyselin a proteinů. Biochemie se zaměřuje na chemické děje v živém organismu po stránce chemické reaktivity, struktury, bioenergetiky a regulačních pochodů na všech úrovních organismu. Do výuky je zařazen jak výklad, tak i samostatná práce, práce s odbornými zdroji a práce s informačními technologiemi.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena klasifikačním řádem a souvisejícími vnitřními předpisy. Hlavní část klasifikace tvoří ústní zkoušení, písemné prověrky a testy, které musí obsahovat zejména základní učivo. Součástí hodnocení může být vypracování referátů. Důraz bude kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu pro plnění klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání, rozvíjet svůj zájem o další studium, upevňovat si správné návyky k učení
- **digitální kompetence** – využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi, umět pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě internet,
- **kompetence k řešení problémů** – žák umí řešit jednoduché přírodovědné problémy, analyzuje je, provádí měření a dokáže zpracovat a vyhodnotit výsledky,
- **kompetence komunikativní** – používat vhodné jazykové prostředky k dosažení výstižného a kultivovaného psaného projevu, písemnou formou vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém a chronologickém sledu,
- **kompetence personální a sociální** – uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi, mít zdravé sebevědomí, umět prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- **kompetence k řešení problémů** – dokázat pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu Biochemie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu,
- **člověk a životní prostředí** – žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním; dodržuje zásady ochrany ŽP,
- **občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- **člověk a digitální svět** – práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Biologie (BIL)
 Somatologie (SOM)
 Chemie (CHE)
 Potravinářská chemie (PCHE)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Biochemie Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 30
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - aplikuje základní poznatky z chemie a biochemie přírodních látek - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek; - vysvětlí podstatu biochemických dějů; - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy; - aplikuje základní poznatky z chemie a biochemie přírodních látek; - objasní funkci hormonů; - popíše enzymy a jejich funkce v organismu; - vysvětlí strukturu a význam nukleových kyselin; - vysvětlí základní metabolické děje bílkovin, lipidů a sacharidů; - objasní biochemické působení vybraných minerálních látek, stopových prvků, vitamínů, sterolů, antioxidantů a dalších látek; - orientuje se v problematice biochemických dějů a jejich regulaci v organismu; - vysvětlí homeostázu.	Biochemie jako vědní obor Základní biochemické pojmy Charakteristika, význam a rozdělení hormonů Charakteristika, význam a rozdělení enzymů Nukleové kyseliny – struktura a význam Biochemické změny a reakce provázející metabolismus proteinů, Lipidy a význam jejich metabolismu - charakteristika lipidů, jejich rozdělení a význam - biochemické změny a reakce provázející metabolismus lipidů Sacharidy a význam jejich metabolismu - rozdělení, význam a vlastnosti sacharidů	CHE BIL SOM PCHE	

- objasní funkce hormonů - popíše enzymy a jejich funkce v organismu - vysvětlí strukturu a význam nukleových kyselin - vysvětlí základní metabolické děje bílkovin, lipidů a sacharidů - objasní biochemické působení vybraných minerálních látek, stopových prvků, vitamínů, sterolů, antioxidantů a dalších látek - orientuje se v problematice biochemických dějů a jejich regulaci v organismu - vysvětlí homeostázu - je schopen pracovat s výukovými e-learningovými materiály - vyhledává relevantní informace z důvěryhodných online zdrojů - zná zásady bezpečné práce v online prostředí	- biochemické změny a reakce provázející metabolismus sacharidů 9. Biochemické působení vybraných minerálních látek, stopových prvků, vitamínů, sterolů, antioxidantů a dalších látek 10. Biochemické děje a jejich regulace v organismu 11. Homeostáza	BIL SOM
--	---	------------

12.9.5 Potravinářská chemie

Školní vzdělávací program: NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2024

Název předmětu	Potravinářská chemie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	0	1	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka poskytuje ucelený soubor vědomostí a dovedností konkrétní aplikace chemických a biochemických změn probíhajících v potravinách při jejich technologickém zpracování, uskladnění a konzumaci. Osvojení učiva je předpokladem pro zdárné zvládnutí profesionálních předpokladů odborníky, kteří jsou zaměřeny na nutriční problematiku.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět využívá, prohlubuje a systematizuje znalosti a dovednosti získané v prvních třech ročnících studia. Významně přispívá k pochopení učiva o potravinách, základech přípravy pokrmů, léčebné výživě.

Pojetí výuky

Předmět má teoretický charakter. Žáci se v průběhu studia seznamují s chemickými změnami během technologického zpracování potravin, aditivity, kontaminanty, způsoby úschovy potravin a způsoby, kterými jsou potraviny kontrolovány z hlediska jejich bezpečnosti. Žák je veden k tomu, aby získal: poznatky o chemickém složení základních druhů potravin, znalosti o chemických procesech vznikajících během výroby a zpracování potravin, poznatky o uchovávání potravin, získané vědomosti uplatnil v ostatních odborných předmětech.

Podporována je aktivita ve vyučování, dovednosti pracovat s odbornými informacemi a odborným textem, řešit přiměřeně náročné problémy, aplikovat osvojené teoretické poznatky, souvisle se vyjadřovat nebo diskutovat o daném tématu nebo problému.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena klasifikačním řádem a souvisejícími vnitřními předpisy. Hlavní část klasifikace tvoří ústní zkoušení, písemné prověrky a testy, které musí obsahovat zejména základní učivo. Součástí hodnocení může být vypracování referátů. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu pro plnění klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,

- **kompetence komunikativní** – vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení),
- **kompetence personální a sociální** – posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život, spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání,
- **kompetence matematické** – správně používat a převádět běžné jednotky používat pojmy kvantifikujícího charakteru provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.), efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích,
- **digitální kompetence** – pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učit se používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu Biochemie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu,

- **člověk a životní prostředí** – žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním; dodržuje zásady ochrany ŽP,
- **občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- **člověk a digitální svět** – práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Biologie (BIL)
 Nauka o potravinách (NOP)
 Chemie (CHE)
 Výživa člověka (VCL)
 Léčebná výživa (LV)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Potravinářská chemie		
Ročník: 4		Počet hodin v ročníku: 30
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - vysvětlí chemické složení potravin - popíše jednotlivé skupiny přidaných látek a jejich použití - objasní chemické děje, které probíhají při výrobě, technickém zpracování a skladování vybraných skupin potravin a nápojů - dokáže popsat a vysvětlit, k jakým změnám v potravinách a nápojích při těchto změnách dochází - je schopen pracovat s výukovými e-learningovými materiály - vyhledává relevantní informace z důvěryhodných online zdrojů - objasní technologii úpravy a zpracování vody, udržování její kvality - vysvětlí rizika potravinových kontaminantů - vysvětlí, jak je zajišťována bezpečnost potravin a doplňků stravy, vyhledá konkrétní informace - orientuje se v analytických postupech důležitých pro zjištění kvality potravin - charakterizuje kontrolu jakosti potravin -	1. Chemické složení potravin 2. Chemické děje v potravinách - chemické děje při výrobě potravin - chemické děje při technickém zpracování potravin - chemické děje při skladování vybraných skupin potravin a nápojů 3. Technologie úpravy vody - úprava zpracování vody - udržování kvality vody 4. Rizika potravinových kontaminantů 5. Bezpečnost potravin 6. Kvalita potravin - analytické postupy zjišťování kvality potravin - kontrola jakosti potravin	CHE NOP VCL LV BIL NOP

12.9.6 Výživa člověka

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Výživa člověka				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	1	0	0	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět poskytuje žákům teoretické vědomosti v oblasti výživy zdravého člověka

Charakteristika učiva

V rámci předmětu jsou žáci seznámeni s principy správné výživy zdravých jedinců s její rolí v prevenci. Získané teoretické vědomosti využijí při zajištění nutričních potřeb klientů v různých zdravotnických a sociálních zařízeních.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve 2. ročníku. Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace z oblasti vědy o výživě s důrazem na energetickou potřebu organismu, na význam základních složek výživy včetně vitaminů, minerálních látek, stopových prvků a dalších složek výživy včetně příjmu tekutin v rámci potřeby organismu. Cílem předmětu je, aby žák na základě získaných poznatků uměl vysvětlit výživová doporučení na základě potravinových skupin a faktory ovlivňující výběr potravy člověka.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků je využíváno písemné a ústní zkoušení, včetně sebehodnocení žáka. Písemné zkoušení probíhá formou otevřených otázek nebo testů. V písemném i ústním projevu je vzhledem k odbornému

zaměření předmětu hodnocena především správnost a úplnost obsahu. Hodnotí se také samostatná práce žáků, referáty, seminární práce, prezentace a další aktivity žáka. Hodnocení zpravidla probíhá individuální formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Vyučovací předmět rozvíjí klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit osobní režim studia, pořizovat si poznámky při výkladu či přednášce, mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, upevňovat si správné návyky učení a rozvíjet svůj zájem o studium, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, využívat správně informace z různých zdrojů nesených na různých médiích, tvořit prezentace v PowerPointu, hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky, využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi, využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky.
- **kompetence komunikativní** – používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování, orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě, vytvořit si vlastní úsudek, formulovat a obhájit své názory a postoje, aktivně se účastnit diskusí, písemně zaznamenávat patrné myšlenky a údaje z textu nebo výkladu, ovládat kulturu projevu a chování,
- **kompetence personální a sociální** – aktivně dbát o své zdraví, být schopen adekvátního sebehodnocení, být schopen přijímat radu a kritiku, uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi, být schopen kreativně motivovat své okolí, být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci, umět prezentovat svou osobnost i výsledky své práce, uvědomovat si hodnoty věcí, umět hospodařit s penězi, dbát zásad etiky, diplomacie a asertivního chování,
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadanému úkolu, určit jádro problému, získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popřípadě varianty řešení, diskutovat o problému, prezentovat výsledky řešení problému, aplikovat v konkrétních situacích, spolupracovat při řešení problémů ve skupině,
- **digitální kompetence** – využívat digitální technologie k získávání aktuálních informací, vyhledávat a hodnotit důvěryhodné online zdroje.
- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru nutriční asistent,
- **kompetence občanské a kulturní povědomí** – jednat v souladu se společenskými normami a zásadami slušného chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, dodržovat legislativní normy, respektovat práva a osobnost druhých, uvědomovat si odpovědnost za svůj život,

znát jeho hodnotu, ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí, uplatňovat vlastní práva a plnit své povinnosti,

- **přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí** – zabezpečit nutriční potřebu klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy pod dohledem nutričního terapeuta a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem.

Rozvíjená průřezová témata:

- **člověk a životní prostředí** – zvážit při plánování a posuzování určité činnosti možné vlivy na životní prostředí, sociální dopady, nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na ochranu životního prostředí, aktivně se podílet na ochraně životního prostředí,
- **člověk a svět práce** – uvědomit si potřebu sebevzdělávání a celoživotního učení,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Nauka o potravinách (NOP)
Základy ošetrovatelství (ZOS)
Výchova ke zdraví (VÝZ)
Léčebná výživa (LV)
Biologie (BIL)
Klinika nemocí (KLN)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výživa člověka Ročník: 2			Počet hodin v ročníku: 34
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - specifikuje význam výživy pro lidský organismus a charakterizuje možnosti hodnocení stavu výživy - orientuje se v nutriční terminologii vyplývající z energetické a biologické hodnoty stravy a správně ji používá - používá základní a vedlejší živiny pro nastavení energetické a biologické potřeby organismu - dokáže posoudit nutriční hodnotu stravy - doporučuje vhodné nápoje a pitný režim jedinců - dokáže doporučit vhodnou technologickou úpravu stravy - definuje výživové nároky pro různé typy stravovacích kategorií - uvede princip výživy různých věkových skupin včetně specifických nároků těhotných a kojících žen a zvláštnosti dětského, dorostového a seniorského věku - objasní rozdíly výživových zvyklostí různých národů a etnik - vysvětlí rizika alternativních a netradičních forem výživy, zvláště u ohrožených skupin osob - charakterizuje na základě získaných informací aktuální výživovou situaci v ČR, EU a ve světě - účelně pracuje s digitálními technologiemi a internetovými zdroji - získává potřebné informace z tematicky zaměřených výukových videí - je schopen propočítat a porovnat základní tělesné proporce - pracuje s internetovými zdroji zaměřující se na zdravou výživu	1. Výživa zdravých jedinců - nutriční terminologie - základní a vedlejší živiny - nutriční hodnota stravy - stravovací kategorie - zásady správné výživy, pitného režimu - technologická úprava stravy - výživa kojenců - výživa batolat - výživa mladších a starších dětí - výživa dospělých - výživa těhotných a kojících žen - výživa ve stáří - alternativní způsoby výživy, jejich výhody a rizika - výživové zvyklosti různých národů a etnik - aktuální výživová situace v ČR, EU a ve světě	NOP LV VÝZ BIL KLN ZOS	

12.9.7 Léčebná výživa

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Léčebná výživa				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	2	2	4

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět poskytuje žákům teoretické vědomosti v oblasti léčebné výživy, které žáci uplatní v klinických oborech a komunitní péči.

Charakteristika učiva

V rámci předmětu Léčebná výživa získají žáci vědomosti o léčebné výživě, jejím významu a vztahu k jednotlivým klinickým oborům (vnitřní lékařství, infekční lékařství, chirurgie, gynekologie, pediatrie, onkologie, psychiatrie, geriatrie, metabolická onemocnění). Získané teoretické vědomosti využijí při zajištění nutričních potřeb klientů v různých zdravotnických a sociálních zařízeních.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve 3. a 4. ročníku. Je rozdělen do tematických celků.

Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje soubor ucelených poznatků léčebné výživy, princip dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění. Objasňuje zásady prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění. Připravuje žáky k sestavení, hodnocení individuálních výživových plánů dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění při respektování nutričních potřeb pacientů/klientů v návaznosti na poskytování specifické ošetrovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy s využitím informačních technologií.

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, spojená s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek. Aktivita žáků je podněcována aktivizačními výukovými metodami, např. diskuze, práce s odborným textem, práce ve skupinách, prezentace.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků je využíváno písemné a ústní zkoušení, včetně sebehodnocení žáka. Písemné zkoušení probíhá formou otevřených otázek nebo testů. V písemném i ústním projevu je vzhledem k odbornému zaměření předmětu hodnocena především správnost a úplnost obsahu. Hodnotí se také samostatná práce žáků, referáty, seminární práce, prezentace a další aktivity žáka. Hodnocení zpravidla probíhá individuální formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

Vyučovací předmět rozvíjí klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit osobní režim studia, pořizovat si poznámky při výkladu či přednášce, mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, upevňovat si správné návyky učení a rozvíjet svůj zájem o studium, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, využívat správně informace z různých zdrojů nesených na různých médiích, tvořit prezentace v PowerPointu, hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky, využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi, využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky.
- **kompetence komunikativní** – používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování, orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě, vytvořit si vlastní úsudek, formulovat a obhájit své názory a postoje, aktivně se účastnit diskusí, písemně zaznamenávat platné myšlenky a údaje z textu nebo výkladu, ovládat kulturu projevu a chování,
- **kompetence personální a sociální** – aktivně dbát o své zdraví, být schopen adekvátního sebehodnocení, být schopen přijímat radu a kritiku, uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi, být schopen kreativně motivovat své okolí, být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci, umět prezentovat svou osobnost i výsledky své práce, uvědomovat si hodnoty věcí, umět hospodařit s penězi, dbát zásad etiky, diplomacie a asertivního chování,
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadanému úkolu, určit jádro problému, získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popřípadě varianty řešení, diskutovat o problému, prezentovat výsledky řešení problému, aplikovat v konkrétních situacích, spolupracovat při řešení problémů ve skupině.

- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru nutriční asistent,
- **kompetence občanské a kulturní povědomí** – jednat v souladu se společenskými normami a zásadami slušného chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, dodržovat legislativní normy, respektovat práva a osobnost druhých, uvědomovat si odpovědnost za svůj život, znát jeho hodnotu, ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí, uplatňovat vlastní práva a plnit své povinnosti,
- **přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí** – zabezpečit nutriční potřebu klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy pod dohledem nutričního terapeuta a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem,
- **digitální kompetence** – využívá digitální technologie k získávání aktuálních poznatků, zpracovává vlastní výstupy.

Rozvíjená průřezová témata:

- **člověk a životní prostředí** – zvážit při plánování a posuzování určité činnosti možné vlivy na životní prostředí, sociální dopady, nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na ochranu životního prostředí, aktivně se podílet na ochraně životního prostředí,
- **člověk a svět práce** – uvědomit si potřebu sebevzdělávání a celoživotního učení,
- **člověk a digitální svět** – efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Nauka o potravinách (NOP)

Základy ošetrovatelství (ZOS)

Klinika nemocí (KLN)

Výživa člověka (VCL)

Nutriční a dietologická péče (NDP)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Léčebná výživa Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 60
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
- specifikuje význam výživy pro lidský organismus ve vztahu ke klinickým oborům - rozlišuje nároky různých věkových skupin od narození po stáří včetně specifických požadavků těhotných a kojících žen v době nemoci - používá metody hodnocení stavu výživy a zjišťování nutričních potřeb pacientů - ovládá metody vyhledávání rizikových pacientů z pohledu výživy - charakterizuje umělou enterální výživu a parenterální výživu - vhodně komunikuje s klienty a jejich rodinnými příslušníky o různých oblastech výživy a stravovacího režimu - účelně pracuje s digitálními technologiemi a internetovými zdroji - získává potřebné informace z tematicky zaměřených výukových videí - je schopen propočítat a porovnat základní tělesné proporce - pracuje s internetovými zdroji zaměřující se na zdravou výživu	1. Léčebná výživa - význam léčebné výživy - postup nutriční péče - výživa a specifické požadavky v době nemoci u těhotných a kojících žen - Výživová doporučení u jednotlivých věkových kategorií - metody hodnocení stavu výživy a zjišťování nutričních potřeb pacientů - metody vyhledávání rizikových pacientů z pohledu výživy (nutriční screening) - dietní systém - nutriční podpora (doplňky stravy, sipping, umělá enterální a parenterální výživa)	VCL KLN ZOS NOP	
- charakterizuje obecné zásady při plánování jídelního lístku - využívá digitální technologie k sestavování jídelních lístků a kalkulaci cen pokrmů - orientuje se v platné legislativě veřejného stravování	2. Zásady plánování jídelního lístku - skupina strávníků, typ stravovacího zařízení - nutriční hodnota stravy - pestrost - sezónní výběr potravin - finanční hledisko	NOP KLN VCL	

- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvody k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - využívá digitální technologie k vyhledávání vhodných receptur léčebné stravy - pracuje s digitálními prezenčními nástroji - čerpá informace z tematicky zaměřených videí, pracuje s internetovými zdroji nutriční péče nemocničních zařízení	3. Léčebná výživa při onemocnění kardiovaskulárního systému - dietní postup po infarktu myokardu - dietní postup po cévní mozkové příhodě - dietní postup při hypertenzi - dietní postup při ateroskleróze a Dyslipoproteinémii - dieta neslaná šetřící - dieta pro koronární jednotky - dieta při antikoagulační léčbě	NOP KLN VCL NDP
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy	4. Léčebná výživa při onemocnění GIT - dietní postup při nemocech dutiny ústní, hltanu a jícnu - dietní postup při nemocech žaludku - dietní postup při nemocech tenkého a tlustého střeva - dietní postup při nemoci žlučníku a jater - dietní postup při nemocech slinivky břišní - dieta tekutá - dieta tekutá výživná - dieta kašovitá - dieta šetřící	NOP KLN VCL NDP

- vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - využívá digitální technologie k vyhledávání vhodných receptur léčebné stravy - pracuje s digitálními prezenčními nástroji - čerpá informace z tematicky zaměřených videí, pracuje s internetovými zdroji nutriční péče nemocničních zařízení	- dieta s omezením tuku - dieta s přísným omezením tuku - dieta s omezením nestravitelných zbytků - dieta pankreatická	
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - využívá digitální technologie k vyhledávání vhodných receptur léčebné stravy - pracuje s digitálními prezenčními nástroji	5. Léčebná výživa při onemocnění ledvin a močových cest - dietní postup při zánětech močových cest a ledvin - dietní postup při močových a ledvinových kamenech - dietní postup při nemocech ledvin - dietní postup při ledvinovém selhání - dietní postup při dialýze - dieta s omezením bílkovin - diety nízkobílkovinné - dieta diabetická nízkobílkovinná	NOP KLN VCL NDP

- čerpá informace z tematicky zaměřených videí, pracuje s internetovými zdroji nutriční péče nemocničních zařízení		
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - využívá digitální technologie k vyhledávání vhodných receptur léčebné stravy - pracuje s digitálními prezenčními nástroji - čerpá informace z tematicky zaměřených videí, pracuje s internetovými zdroji nutriční péče nemocničních zařízení	6. Léčebná výživa při onemocnění krve - dietní doporučení při anémii - dietní postup při nemocech krevních - potravinové zdroje železa	NOP KLN VCL NDP
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků	7. Léčebná výživa při metabolických onemocněních - dietní postup při obezitě - dietní postup při diabetu mellitu - dietní postup při dně - dieta redukční - diety přísné redukční - dieta diabetická - dieta diabetická šetřící	NOP KLN VCL NDP

- popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - využívá digitální technologie k vyhledávání vhodných receptur léčebné stravy - pracuje s digitálními prezenčními nástroji - čerpá informace z tematicky zaměřených videí, pracuje s internetovými zdroji nutriční péče nemocničních zařízení - je schopen pomocí digitálních technologií propočítat výměnné sacharidové jednotky	- antiketogenní dieta - ketogenní dieta	
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění	8. Léčebná výživa při onemocnění pohybového systému - dietní postup u revmatické artritidy - dietní doporučení u osteoporózy - dietní doporučení u artrózy - potravinové zdroje vápníku	NOP KLN VCL NDP

- využívá digitální technologie k vyhledávání vhodných receptur léčebné stravy - pracuje s digitálními prezenčními nástroji - čerpá informace z tematicky zaměřených videí, pracuje s internetovými zdroji nutriční péče nemocničních zařízení		
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - pracuje s digitálními prezenčními nástroji - čerpá informace z tematicky zaměřených videí - vyhledává pomocí informačních zdrojů informace o nutriční péči seniorů	9. Léčebná výživa v geriiatrii - patofyziologické změny stárnoucího organismu - energetické nároky ve stáří - časté diagnózy ve stáří a aspekty nutriční péče - potravinové doplňky	NOP KLN VCL NDP

Léčebná výživa Ročník: 4			Počet hodin v ročníku: 60
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně doplňků stravy - doporučí dietu v rámci dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - pracuje s digitálními technologiemi při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - vyhledává informace z digitálních zdrojů dietního systému ČR	1. Specifické aspekty léčebné výživy - preventivní principy výživy u jednotlivých onemocnění - vhodné a nevhodné složky výživy u jednotlivých onemocnění - základní principy dietoterapie - orientace ve zdravotní dokumentaci - indikace léčebné výživy dle diagnózy pacienta v nemocničním a domácím prostředí	VCL KLN ZOS NOP	
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků	2. Výživa v rámci předoperační přípravy - výživa v souvislosti s operačním výkonem - výživa krátce po operaci a v rekonvalescenci - dietní postupy po různých typech operací - výživa při stomii, dietní doporučení při komplikacích - probiotika a jejich využití - výživa v prevenci a léčbě dekubitů	VCL KLN ZOS NOP	

- doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - pracuje s digitálními technologiemi při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - vyhledává informace z digitálních zdrojů dietního systému ČR - účelně využívá informace z online zdrojů nutriční péče nemocničních zařízení		
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - orientuje se v informačních zdrojích pediatrické společnosti - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy	3. Léčebná výživa v pediatrii - strava batolat - dieta č. 12 - strava větších dětí - dieta č. 13 - dietní postup u dětské obezity - dietní postup u diabetu mellitu v dětském věku - bezlepková dieta - dietní postup při fenylketonurii	VCL KLN ZOS NOP

- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - získává informace z digitálních výukových zdrojů	4. Léčebná výživa v gynekologii a porodnictví - dietní doporučení při nauze, zvracení - dietní postup u gestačního diabetu - dietní doporučení u obézní těhotné ženy - dietní doporučení u těhotné s nízkou hmotností - dietní doporučení u kojících žen	VCL KLN ZOS NOP
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému	5. Léčebná výživa u infekčních onemocnění - dietní doporučení při infektech bez přímého vztahu k výživě - dietní doporučení při horečnatých onemocněních - dietní postup při alimentárních nákazách	VCL KLN ZOS NOP

- navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - získává informace z digitálních tematických výukových zdrojů		
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - získává informace z digitálních tematických výukových zdrojů	6. Léčebná výživa při onkologických onemocnění - prevence onkologických onemocnění výživou - dietní doporučení při onkologickém onemocnění - dietní doporučení při komplikacích spojených s léčbou - využití nutričních doplňků v indikovaných dietách	VCL KLN ZOS NOP
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění	7. Léčebná výživa u umírajících - léčebná výživa u pacientů v terminálním stádiu - individuální přístup k potřebám pacienta	VCL KLN

- specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - získává informace z digitálních výukových zdrojů		ZOS NOP
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči	8. Léčebná výživa v neurologii - dietní postupy u vybraných neurologických onemocnění	VCL KLN ZOS NOP

- objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - získává informace z digitálních výukových zdrojů		
- popíše principy dietní léčby vztahující se k dané skupině systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění - specifikuje vhodné a nevhodné složky a formy výživy u jednotlivých onemocnění - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin, včetně výživových doplňků - popíše vhodný technologický postup u jednotlivých typů léčebné výživy - vysvětlí důvod k dodržování správné volby a kombinace potravin včetně potravinových doplňků - doporučí dietu v rámci platného dietního systému - navrhne způsob výživy u jednotlivých onemocnění při hospitalizaci a v domácí péči - objasní principy prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění - účelně pracuje s digitálními prezenčními nástroji - využívá digitální technologie při vytváření nutričních plánů léčebné stravy - získává informace z digitálních výukových zdrojů	9. Léčebná výživa v psychiatrii - dietní postup u mentální anorexie - dietní postup u bulimie - dietní doporučení u psychiatrických klientů	VCL KLN ZOS NOP

12.9.8 Nutriční a dietologická péče

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Nutriční a dietologická péče				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	13	14	27

Pojetí předmětu

Charakteristika učiva

Předmět nutriční a dietologická péče zahrnuje učivo spadající do dvou okruhů odborného vzdělávání. Využívá vědomosti a dovednosti získané v ostatních odborných vzdělávacích předmětech.

Obecný cíl předmětu

V okruhu základy poskytování zdravotní péče je pozornost věnována k získání znalostí a dovedností pro zpracovávání nutriční dokumentace, posouzení nutriční hodnoty stravy podle stanovených zásad při využití znalostí speciálních technologických procesů a zásad plánování stravy.

V okruhu specifická ošetrovatelská péče je věnována pozornost ve vzdělávání posilování znalostí a dovedností vztahujících se ke sféře zdravotní výchovy a podpory veřejného zdraví ve vztahu k výživě a k oblasti preventivní, diagnostické a léčebné nutriční péče

Hlavní cíl odborné praxe směřuje k tomu, aby žák poznal podmínky, prostředí a specifika provozu vybraných pracovišť, seznámil se s pracovně právními vztahy a požadavky zaměstnavatelů na pracovníky, získal přehled o možnosti uplatnění absolventů, užíval odbornou terminologii, prohloubil a upevnil odborné a pracovní dovednosti a návyky, využíval nových poznatků v oboru k sebevzdělávání, naučil se pracovat pod odborným dohledem a spolupracovat s ostatními členy týmu, osvojil si organizaci práce v podmínkách konkrétního pracoviště, řešil samostatně odbornou problematiku, hájil práva klientů a dodržoval mlčenlivost.

Charakteristika učiva:

Výuka je rozdělena do dvou bloků. Předmět se vyučuje:

Třetí ročník:

1. v odborné učebně, nebo v učebně IKT, 90 minut týdně – se zaměřením na vypracování edukačních materiálů a sestavování jídelních lístků dle zadaných kritérií.
2. na klinických pracovištích nebo ve stravovacích provozech, ve dvou dnech, přičemž jeden den v šestihodinovém (300 minut) a druhý den v pěti hodinovém (255 minut) bloku, s třicetiminutovou přestávkou, která je započtena do minutové dotace.

Čtvrtý ročník:

1. ve školní laboratorní kuchyni, 270 minut týdně – se zaměřením na přípravu léčebné výživy dle zadaných kritérií. Je vhodně prokládán přestávkami.
2. na klinických pracovištích, ambulancích, nebo ve stravovacích provozech, v jednom dni v osmi hodinovém (390 minut) bloku, s třicetiminutovou přestávkou, která je započtena do minutové dotace
3. Žák nastupuje na pracoviště dle potřeb příslušného pracoviště a pověřeného pracovníka. Žáci navštěvují pracoviště dle předem vypracovaného harmonogramu (tabulka se jmény žáků a názvy pracovišť).
4. Součástí předmětu je soustředěná praxe v délce 4 týdnů.

Pojetí výuky

Výuka směřuje k tomu, aby si žák osvojil zásady zdravé výživy a léčebné výživy, uměl využívat znalosti speciálních technologických postupů v plánování a v přípravě léčebné výživy, naučil se pracovat pod odborným dohledem, uměl hodnotit jídelní lístky na základě propočtu živin a doporučených dávek energetické a biologické hodnoty, dodržoval zásady BOZP a zásady protipožární ochrany, pracoval ekonomicky a ekologicky, uměl pracovat se zdravotnickou dokumentací a dokumentací stravovacího provozu, uměl charakterizovat všechny patologické stavy lidského organismu, správně využíval a určoval výživové doplňky a dodržoval odbornou terminologii.

Žáci jsou poučeni o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a jsou vedeni k jejich dodržování v průběhu celé odborné praxe. Žáci pracují v průběhu odborné praxe individuálně pod odborným dohledem určeného pracovníka. Za zajištění odborné praxe zodpovídá učitel předmětu Nutriční a dietologická péče. V průběhu praxe jsou žáci kontrolováni na pracovištích. O provedené kontrole se pořizuje Záznam o kontrole odborné praxe.

V průběhu odborné praxe si žáci vedou podrobný písemný záznam. V písemných záznamech je dokumentován průběh praxe, podrobný popis všech činností, které žák prováděl v průběhu pracovní směny a nových informací, které žák získal. Záznamy také obsahují předmět činnosti organizace, organizační schéma organizace, vlastní zhodnocení žáka. Požadavky na obsah a rozsah zprávy jsou žákům předány před nástupem na odbornou praxi (učitelem předmětu NDP).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je v souladu s odpovídajícím školním řádem.

Formy a metody k získávání podkladů k hodnocení:

- soustavné sledování výkonu žáka a jeho připravenost na vyučování,
- praktické dovednosti,
- sebehodnocení žáka,
- písemné hodnocení žáka odpovědným pracovníkem na pracovišti,
- jídelní lístky s propočítanými nutričními hodnotami,
- deník odborné praxe,
- deník souvislé odborné praxe.

Oblasti hodnocení:

- odborné znalosti,
- praktické dovednosti,
- samostatné plnění zadaných úkolů,
- správné používání technologických postupů,
- vystupování a upravenost,
- čistota na pracovišti,
- dodržování hygienických zásad a pravidel BOZP,
- zájem o obor (moderní technologie, zařízení a potraviny na trhu),

- schopnost samostatného úsudku,
- orientace v normách pokrmů, v dietním systému a aktuálně používaných dietách,
- práce na PC s výživovým SW,
- úroveň komunikace s klienty, pacienty a se členy stravovacího týmu (vstřícnost, ochota, flexibilita).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky,
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – tzn. jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, jednat v souladu s morálními principy a s ohledem na dodržování BOZP,
- **digitální kompetence** – využívá digitální technologie k získávání aktuálních poznatků – tzn. pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, umět zacházet s odborným SW pro nutriční pracovníky, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, tzn. mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze v souladu s významem celoživotního učení.

Rozvíjená průřezová témata:

- **člověk a životní prostředí** – třídit odpad, ekonomicky nakládat s potravinami a čisticími prostředky,
- **člověk a svět práce** – začlenit se do týmové práce, správně plnit zadané úkoly, žák je směřován k osvojení kompetencí, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce,
- **člověk a digitální svět** – žák využívá internet jako informační zdroj pro oblast řešení problémů a dalšího vzdělávání (profesní servery, diskusní fóra), používá běžné textové, tabulkové, prezentační a databázové programy k vypracování samostatných prací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Výživa člověka (VCL)
 Léčebná výživa (LV)
 Nauka o potravinách (NOP)
 Klinika nemocí (KLN)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Nutriční a dietologická péče Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 390
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - dodržuje interní předpisy, týkající se BOZP, požární prevence a krizových situací - uvede příklady bezpečnostních rizik, ev. nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a jejich prevenci - vysvětlí, jak postupovat při požáru nebo jiné krizové situaci na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - uplatňuje znalosti z oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví ve vztahu k výživě - charakterizuje zdravotní a nutriční stav - objasní zásady zdravé a léčebné výživy - charakterizuje výživové požadavky jednotlivých stravovacích kategorií - objasní možnosti využití léčebné výživy - hodnotí a upravuje způsob stravování podle požadavků výživových doporučení - zpracovává nutriční anamnézu	1. Blok: odborná učebna, učebna ICT - tvorba edukačních materiálů základní nutriční terminologie: - makroživiny, mikroživiny, racionální strava - tvorba edukačních materiálů pro tyto diety: - Šetřící - Kašovitá - Tekutá - S omezením tuků - Nízkobílkovinná - S omezením nestravitelných zbytků - Diabetická - Diabetická šetřící - Redukční - Neslaná šetřící - Výživná - Stava batolat - Strava starších dětí - Dieta pro těhotné a kojící ženy	VCL LV NOP KLN	

- uplatňuje běžně užívané latinské obraty ve zdravotnické dokumentaci - sestavuje jídelní plány léčebné výživy - stanoví a realizuje individuální terapeutické plány výživy podle potřeb nemocného a při různých typech onemocnění - normuje pokrmy na základě znalostí dávek potravin pro jednotlivé stravovací kategorie - provádí výpočet a vyhodnocení nutričních hodnot jídelních plánů a individuálních terapeutických plánů výživy - využívá digitální technologie k vypracování edukačních materiálů pro stanovené diety a léčebnou stravu - pracuje s nutričními programy při tvorbě nutričních plánů - připravuje pokrmy základních a speciálních druhů diet léčebné výživy s využitím zásad racionální výživy - zpracovává edukační materiály - poskytuje výživové poradenství - podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví - vhodně komunikuje s pacienty/ klienty o řešení jejich problémů souvisejících s výživou a stravovacími návyky - spolupůsobí při realizaci výživových projektů - ovládá administrativní činnosti ve zdravotnictví, zejména vedení dokumentace - ovládá organizaci práce v rámci týmové spolupráce - pracuje s nutričními programy daného nemocničního zařízení - využívá programové softwary skladové evidence	Dieta bezlepková Dieta bezmléčná při intoleranci na laktózu Dieta pankreatická - tvorba edukačních materiálů pro nekomplikované diagnózy - sestava jídelních lístků pro jednotlivé stravovací kategorie - sestava nutričních plánů pro zadané diety - propočet nutričních hodnot pokrmů 2. Blok: klinická pracoviště, stravovací provozy - Školení BOZP,PO - Zásady osobní hygieny a hygieny na pracovišti - Seznámení s pracovní náplní nutričního asistenta ve stravovacích provozech oddělení léčebné výživy v různých zařízeních - Seznámení se základními dokumenty nutričního asistenta - Seznámení s dokumentací stravovacího provozu - Seznámení s počítačovým programem oddělení léčebné výživy a stravování - Seznámení se skladovou evidencí, příjmem a výdejem zboží - Seznámení se stravovací jednotkou a ekonomikou stravování - Příprava stravy dle kritérií racionální výživy - Příprava stravy pro jednotlivá onemocnění dle dietního systému daného zařízení	VCL LV NOP KLN
--	---	-----------------------------------

	- Kontrola technologických postupů - Kontrola HACCP - Degustace hotových pokrmů před expedicí stravy - Účast na výdeji stravy na stravovacím provozu - Sestavování jídelních lístků pro diety v daném zařízení - Propočet energetické a biologické hodnoty - Účast na výdeji stravy na oddělení - Podávání stravy klientům, pomoc při příjmu stravy imobilního klienta - Sestava receptur pokrmů dle zadaných kritérií - Popis technologických postupů u receptů pro jednotlivé stravovací kategorie - Dietetické hodnocení potravin - Edukace pacienta / klienta - Práce se zdravotnickou dokumentací - Normování pokrmů dle zadaných dávek potravin pro jednotlivé stravovací kategorie	
--	--	--

Nutriční a dietologická péče Ročník: 4			Počet hodin v ročníku: 406
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - dodržuje interní předpisy, týkající se BOZP, požární prevence a krizových situací - uvede příklady bezpečnostních rizik, ev. nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a jejich prevenci	1. Blok: Laboratorní kuchyně - Seznámení s pracovištěm laboratorní kuchyně - Školení BOZP - Osobní hygiena a hygiena na pracovišti - Seznámení s tiskopisy pro práci v předmětu - Příprava lekce - Sestavování jídelního lístku dle zadaných kritérií	VCL LV NOP KLN	

- vysvětlí, jak postupovat při požáru nebo jiné krizové situaci na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - uplatňuje znalosti z oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví ve vztahu k výživě - charakterizuje zdravotní a nutriční stav - objasní zásady zdravé a léčebné výživy - charakterizuje výživové požadavky jednotlivých stravovacích kategorií - objasní možnosti využití léčebné výživy - hodnotí a upravuje způsob stravování podle požadavků výživových doporučení - zpracovává nutriční anamnézu - uplatňuje běžně užívané latinské obraty ve zdravotnické dokumentaci - využívá digitálních technologií k normování pokrmů a výpočtu cen pokrmů - pracuje s online zdroji nutričních databází pro výpočet energetické a biologické hodnoty pokrmu - vyhledává vhodné receptury léčebné stravy z informačních zdrojů nutriční péče nemocničního zařízení - sestavuje jídelní plány léčebné výživy - stanoví a realizuje individuální terapeutické plány výživy podle potřeb nemocného a při různých typech onemocnění - normuje pokrmy na základě znalostí dávek potravin pro jednotlivé stravovací kategorie - provádí výpočet a vyhodnocení - nutričních hodnot jídelních plánů a individuálních terapeutických plánů výživy - připravuje pokrmy základních a speciálních druhů diet léčebné výživy s využitím zásad racionální výživy - zpracovává edukační materiály - poskytuje výživové poradenství	- Normování pokrmu, propočet energetické a biologické hodnoty - Popis technologických postupů - Vhodné tepelné úpravy: vaření, vaření v páře, dušení, pečení - Nákup potravin - Příprava pokrmů dle základní soustavy diet - Příprava léčebné výživy u nekomplikovaných onemocněních - Organoleptická analýza pokrmu - Význam léčebné výživy pro zadaná onemocnění - Sestavení nutričního plánu dle požadavků jednotlivých stravovacích kategorií - Sestavení jídelního lísku pro školní stravování dle požadavků racionální stravy - Spotřební koš 2. Blok: Odborná pracoviště (klinika, stravovací provoz, ambulance) - Školení BOZP, PO - Zásady hygienických požadavků na pracovišti, osobní hygiena - Seznámení s počítačovým programem oddělení léčebné výživy a stravování - Seznámení se stravovací jednotkou a ekonomikou stravování - Degustace hotových pokrmů před expedicí stravy - Účast na výdeji stravy na stravovacím provozu - Účast na výdeji stravy na oddělení	VCL LV NOP KLN
---	---	-----------------------------------

- podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví - vhodně komunikuje s pacienty/ klienty o řešení jejich problémů souvisejících s výživou a stravovacími návyky - spolupůsobí při realizaci výživových projektů - ovládá administrativní činnosti ve zdravotnictví, zejména vedení dokumentace - ovládá organizaci práce v rámci týmové spolupráce - na základě digitálních technologií sestavuje nutriční screening a nutriční skóre - vytváří edukační materiály pro pacienty - pracuje s digitální zdravotnickou dokumentací	- Podávání stravy klientům, dopomoc při příjmu stravy imobilního klienta - Edukace klientů/pacientů - Seznámení s přípravky enterální výživy - Dietetické hodnocení potravin - Sestava jídelních lístků pro jednotlivé diety - Propočet energetické a biologické hodnoty - Předpis stravy pro jednotlivá zařízení - Dodatečné hlášení změn - Práce se zdravotnickou dokumentací - Nutriční anamnéza, nutriční skóre - Vyhotovení nutričního screeningu - Vyhodnocení nutričního stavu klienta - Zápisy nutričního asistenta do nutriční dokumentace - Vypracovávání individuálních dietních postupů - Určování potřeby energie a živin u klienta v malnutrici - Edukace klientů - Pitný režim klientů, sledování příjmu tekutin - Spolupráce s ošetřujícím personálem - Práce se zdravotní dokumentací	
---	--	--

12.9.9 Odborná nutriční praxe

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2024

Název předmětu	Nutriční a dietologická péče				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	40	0	120/160

Pojetí předmětu

Odborná nutriční praxe je zařazena do předmětu nutriční a dietologická péče. Obecným cílem je naučit žáky aplikovat získané odborné vědomosti, dovednosti v praxi a pracovat jako člen týmu. Odborná praxe přispívá k získání základních dovedností organizace práce a k rozšiřování komunikativních dovedností a způsobilost poskytovat specifickou ošetrovatelskou péči, a to pod odborným dohledem nebo přímým vedením nutričního terapeuta, popř. lékaře. Vzdělávání je zaměřeno na osvojení základních a speciálních znalostí z oblasti výživy, léčebné výživy, základního ošetrovatelství a péče o zdraví uplatňovaného v prevenci i v léčbě nemoci v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Odborná praxe probíhá ve stravovacích provozech zdravotnických a sociálních zařízeních, ve státních zdravotních ústavech, v zařízeních zajišťujících nutriční a dietetickou péči zejména v dietních jídelnách, klinických a ambulantních zdravotnických zařízeních, edukačních centrech, lázeňských a léčebných ústavech, sanatoriích, zařízeních sociální péče a geriatrické péče, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných a ve stacionářích; případně ve školních jídelnách poskytujících dietní stravování.

Mezipředmětové vztahy:

Výživa člověka (VCL)

Léčebná výživa (LV)

Nauka o potravinách (NOP)

Klinika nemocí (KLN)

Nutriční a dietologická péče (NDP)

Odborná nutriční praxe Ročník: 3			Počet hodin v ročníku: 120 (tj. 160 vyučovacích hodin)
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy	
Žák: - dodržuje zásady, ochrany bezpečnosti a protipožární ochrany při práci ve stravování; - dodržuje zásady ochrany zdraví při práci s potravinami; - předvídá možnost úrazů; - používá principy HACCP v procesu zajištění stravovacích služeb; - ovládá vhodné technologické postupy při zpracování potravin a přípravě pokrmů běžné a léčebné stravy; - propaguje a respektuje způsoby zpracování a distribuce potravin s minimalizovanými negativními dopady na přírodu a minimalizuje při své činnosti plýtvání jídlem; - nakládá s veškerými materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekologicky a ve prospěch životního prostředí; - provádí hodnocení potravin z dietetického hlediska; - hodnotí připravené pokrmy z pohledu požadovaných organoleptických parametrů; - kontroluje kvalitu pokrmů, správnost podávané stravy/diety a respektuje obecně platné principy kultury stolování; - podílí se na administrativních činnostech zajišťujících fungování stravovacího provozu, vede skladovou dokumentaci, zpracovává podklady k účtování a skladovému hospodářství; - účelně a efektivně si organizuje vlastní práci; - plánuje denní stravu pro určené diety a stravovací kategorie podle požadavků jednotlivých pracovišť/oddělení;		VCL LV NOP KLN NDP	

- plánuje denní stravu podle individuální potřeby a indikace ošetřujícího lékaře; - vybírá potraviny v souladu s jejich využitím z pohledu dietetického, hygienického, bezpečnostního a principu využití v souladu s jejich udržitelností; - na základě digitálních technologií sestavuje nutriční screening a nutriční scóre - pracuje s digitální zdravotnickou dokumentací		
--	--	--

12.10 Nepovinné předměty

12.10.1 Literární seminář

Školní vzdělávací program:	NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/02 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

Název předmětu	Dějepis				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	0	1	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Literární vzdělávání (estetické vzdělávání) významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak literární vzdělávání (estetické vzdělávání) prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství učí žáky porozumět textu,

interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Vede žáky ke kultivaci estetického vnímání a má významnou úlohu pro rozvoj občanských, personálních a sociálních kompetencí. Rozbor a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog nad texty mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám. Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci: - uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, - chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, - chápali význam umění pro člověka, - správně formulovali a vyjadřovali své názory, - přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí, - podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah, - získali přehled o kulturním dění, - uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět Literární seminář navazuje na obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura). Je určen především žákům, kteří projevují hlubší zájem o literaturu a kulturu. Obsah semináře rozšiřuje a prohlubuje dovednosti, schopnosti a vědomosti žáků získané při výuce předmětu Český jazyk a literatura. Důraz je kladen zejména na samostatnou práci žáků – zpracovávají referáty, hodnocení literárních děl. V semináři je poskytován značný prostor současné literatuře. Jeho obsah může být po dohodě se žáky a s ohledem na jejich zájmy doplněn o aktuální literární i kulturní témata. Práce v semináři rozvíjí povinná průřezová témata maturitní zkoušky, jako je „přiměřená analýza a interpretace uměleckého i neuměleckého textu.“

Pojetí výuky

Předmět je zařazen jako nepovinný do výuky ve 4. ročníku. Při výuce vyučující využívá adekvátní formy a metody výuky. Vede žáky ke správné formulaci svých myšlenek a vyjadřování svého názoru hlavně pak nad rozbořem literárního díla.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- schopnost pracovat s texty různého charakteru,

- schopnost kriticky myslet a debatovat o literárním díle, jeho divadelním, nebo filmovém zpracování.

Metody hodnocení

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu literární seminář jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), využívat různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- **kompetence k řešení problémů** – samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit;
- **kompetence komunikativní** – srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých; dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě;
- **kompetence personální a sociální** – pracovat samostatně i v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu; nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým; provést sebehodnocení, uvědomit si své přednosti i nedostatky, přijímat radu a kritiku, adekvátně na kritiku reagovat;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika),

vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;

- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, uvědomit si význam celoživotního učení a nutnost přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, naučit se orientovat na pracovním trhu;
- **řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy** – porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností vědomostí nabytých dříve;
- **kompetence digitální** – vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu literární seminář jsou rozvíjena všechna průřezová témata, a to:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být tolerantní; naučí se odolávat myšlenkové manipulaci; dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; dokáže si vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a bude se snažit chránit je a zachovat pro budoucí generace.
- **Komunikace, společnost** (průběžně během celého studia) – různí její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství, historický vývoj, kultura a umění jsou přímou součástí jednotlivých historických období, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – prostupuje celou výukou předmětu – poučení z jednotlivých literárních děl v návaznosti na historické události;
- **Člověk a životní prostředí** – životní prostředí člověka prostupuje světovou i českou literaturou, v souvislosti s různými ekologickými tématy v literatuře i filmech žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a bude se snažit aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů; osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokáže esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, v procesu sebehodnocení formuluje vlastní priority; naučí se pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, dokáže odpovědně rozhodovat na základě vyhodnocení získaných informací, umí vhodně komunikovat při důležitých jednáních,
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden tak, aby využil digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura (ČJL)

Dějepis (DĚJ)

Občanská nauka (OBN)

Informační a komunikační technologie (IKT)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Dějepis		
Ročník: 4		
Počet hodin v ročníku: 30		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Rozpis učiva s hodinovou dotací	Mezipředmětové vztahy
Žák: - pochopí zaměření jednotlivých literárních disciplín - je schopen provést všestranný rozbor textu, dokáže charakterizovat jednotlivé prostředky především z hlediska jejich funkčnosti - podle specifických rysů rozezná umělecký a neumělecký text - odhalí smysl použití různých jazykových prostředků, syntaktických konstrukcí a kompozičních postupů - rozlišuje jazykové prostředky a dokáže je vhodně použít v souladu s komunikační strategií - uvědomuje si působení nonverbálních prostředků a interpretuje je v řeči - rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - prokáže schopnost užít nabytých poznatků a komunikačních dovedností v praxi - interpretuje literární dílo podle tří plánů - najde znaky daného žánru na textu - správně užívá literárněvědné termíny - porovná různé interpretace textu, rozhodnutí zdůvodní - porovná podobná díla, formuluje shody a rozdíly - prokáže schopnost rozeznat kvalitní literární a filmové dílo od braku - analyzuje a kriticky hodnotí digitální obsahy - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	- rozbor uměleckého textu na základě vlastní četby - komunikační výchova – zásady správné komunikace verbální i nonverbální - samostatné vytváření ústních i písemných projevů - kritické hodnocení textů různých literárních děl - literatura a film – srovnání předlohy a filmového zpracování - rozbor uměleckého textu na základě vlastní četby	IKT DĚJ ČJL OBN

12.10.2 Řízení motorových vozidel

Školní vzdělávací program: NUTRIČNÍ ASISTENT
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/04 Nutriční asistent
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2025

Název předmětu	Řízení motorových vozidel				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	(2)	(2)	(2)	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět Řízení motorových vozidel se zabývá výukou k získání řidičského oprávnění skupiny B.

Charakteristika učiva

Řízení motorových vozidel je nepovinně volitelný předmět, který se realizuje podle pravidel výuky a praktického výcviku k získání řidičského oprávnění skupin B.(zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování způsobilosti k řízení motorových vozidel a vyhláškou č. 167/2002 Sb., prováděcí vyhláška o získávání způsobilosti k řízení motorových vozidel.). Žák aktivně využívá mezipředmětové vztahy.

Pojetí výuky

Výuka v předmětu Řízení motorových vozidel probíhá **napříč 2., 3. a 4. ročníkem** za podmínky minimálního počtu 10 žáků ve skupině. Výuka je vedena skupinově (výuku je možné podporovat a doplňovat využíváním IKT - internet, projekce). Důraz je kladen na samostatnost a aktivitu žáků a prezentaci jejich poznatků. Žáci pracují s odbornou literaturou, nebo multimediálními programy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení probíhá permanentně. Při hodnocení se posuzuje kvalita mluveného projevu, znalosti, logická posloupnost vědomostí, využití mezipředmětových vztahů, zájem žáka. Při hodnocení se využívá i sebehodnocení.

Přínos předmětu vede k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat, mezipředmětových vztahů, opakování a prohlubování vědomostí, které se vztahují k učivu.

Rozvíjené klíčové kompetence

V předmětu Řízení motorových vozidel jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

– Kompetence k učení:

Žák si umí sám vyhledávat různé informace vztahující se k jednotlivým tematickým okruhům. Dovede pracovat s internetem a informace aktivně prezentuje v hodinách.

– Kompetence k řešení problémů:

Při výuce žáka aktivně zapojujeme do řešení problémů. Při výuce, ale i samostudiu získává informace potřebné k řešení problémů a navrhuje způsob řešení.

– Kompetence komunikativní:

Žák se aktivně zapojuje do diskusí, je schopen aktivního samostatného projevu, používá odbornou terminologii. Reaguje na doplňující otázky k učivu.

– Personální a sociální kompetence:

Žák přijímá a plní zadané úkoly. Učíme ho podílet se aktivně na jeho zdraví a bezpečnosti.

- **Občanské kompetence:**

Žák se spolupodílí se na ochraně života a zdraví ostatních.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:**

Žák by měl být schopen získané informace uplatnit v dalších odborných předmětech a svém budoucím životě.

- **Matematické kompetence:**

Žák čte s porozuměním různé grafy, tabulky, diagramy, schémata týkající se učiva.

- **Digitální kompetence:**

Žák je schopen získávat informace z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu Řízení motorových vozidel jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Občan v demokratické společnosti** (mít vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku; hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní; umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení).
- **Člověk a životní prostředí** (pochopit souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy; chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví).
- **Člověk a digitální svět** (efektivně využívat digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro činnosti spojené s řízením motorového vozidla)

Mezipředmětové vztahy:

prolínají se všemi tematickými celky učiva:

Fyzika (FYZ)

První pomoc (PP)

Občanská nauka (OBN)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. nebo 3. nebo 4. ročník

ŘÍZENÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL		Počet hodin v ročníku 60/pololetí
Výsledky vzdělávání	Učivo	MPV

Žák: - je seznámen s obsahem a cílem předmětu - orientuje se v zákonech týkajících se provozu na pozemních komunikacích - zná pravidla provozu - rozumí dopravním situacím a umí je řešit dle pravidel - orientuje se v chování ostatních účastníků provozu - dovede vysvětlit následky svého chování včetně možností předcházení trestných činů v dopravě -	1. Pravidla provozu vozidel - Zákony týkající se silniční dopravy - Předpisy o provozu na pozemních komunikacích - Předpisy o provozu na pozemních komunikacích - Řešení dopravních situací - Občanskoprávní a trestní odpovědnost řidiče	OBN
Žák: - umí popsat hlavní části vozidel - rozpoznává ovládací ústrojí a prvky vozidla - zvládá základní údržbu vozidla, čtení provozních údajů - zná vliv technického stavu na bezpečnost provozu a tím vlastní odpovědnost za stav vozidla	2. Výuka ovládání a údržba vozidla - popis hlavních částí vozidel skupin ř. p. B - ovládací ústrojí vozidel - popis základní údržby - provozní údaje vozidla - preventivní údržba, její význam - nejběžnější závady, jejich projevy a odstranění	
Žák: - umí vyjmenovat faktory ovlivňující bezpečnost provozu - je si vědom možných rizik a jejich původu - zná vliv návykových látek a únavy na pozornost řidiče a tím možnost vzniku krizových situací - zná vliv rozložení nákladu na jízdní vlastnosti vozidla a bezpečnost jízdy - má stále na paměti, že fyzikální zákony se nedají obejít - umí vyjmenovat prvky aktivní a pasivní bezpečnosti včetně rozdílu mezi pasivní a aktivní bezpečností	3. Výuka teorie zásad bezpečné jízdy - Činitelé ovlivňující bezpečnost provozu - Vliv návykových látek - Předpisy o době jízdy a odpočinku - Vztahy mezi účastníky provozu - Vliv zkušeností a technického stavu vozidla - Fyzikální zákonitosti pohybu vozidla - Bezpečná vzdálenost	FYZ

- je schopen vyjmenovat základní elektronické systémy a popsat jejich činnost, výhody a nevýhody - je obeznámen s integrovaným záchranným systémem - umí zacházet s mapou, dovede provést naplánování cesty s přestávkami a tankováním Žák: - zná zásady první pomoci a dovede dle svých možností první pomoc poskytnout - je si vědom významu poskytnutí první pomoci a trestního postihu za její neposkytnutí Žák: - zopakuje své dosažené znalosti z pravidel provozu a prohloubí je	- Uložení a přepravu nákladu - Vliv počasí na vozidlo a řidiče - Aktivní a pasivní bezpečnost - Elektronické systémy vozidel - Integrovaný záchranný systém - Používání mapy 4. Výuka zdravotní přípravy - Vliv zdravotního stavu na nehodovost - Zásady jednání při dopravní nehodě - Zásady první pomoci, život zachraňující úkony - Seznámení s autolékárničkou - 5. Výuka předpisů o provozu na pozemních komunikacích 6. Opakování - souhrnné opakování	PP
--	---	-----------